

TIŠNOVSKÉ NOVINY

číslo
05
2023

zpravodaj města Tišnova a okolí

Pravěk na Tišnovsku

Fenomén kyberkriminalita

Rozhovor s Miroslavem Klepáčkem

Historická trhovía slavnost

MEMORIÁL IVO MEDKA

14. ročník závodu horských kol

město
TIŠNOV
inspiro

28. 5. 2023

**PLOCHA PŘED NOVÝM
HŘBITOVEM | TIŠNOV**

12:30 hod. – dětské závody

14:30 hod. – charitativní
vyjížd'ka

15:30 hod. – hlavní závod

DOPROVODNÝ PROGRAM

DAVID KAŠPÁREK a FLOW VISION
– parkour, akrobacie a workshop pro děti

Mistr světa v biketriálu **VAŠEK KOLÁŘ**

JOSEF ZIMOVČÁK – jízda na vysokém kole

Cyklokuriozity **MARTINA ZEHNALA**

**TIŠNOV ŠLAPE
PRO CHARITU**

OBLASTNÍ CHARITA
TIŠNOV

– vyjížd'ka pro všechny, kdo chtějí
pomoci a vyhrát kolo

Zahraje **FUNKY PLANE BAND**

Akci moderuje **PETR ZAKOPAL**

hlavní sponzor:

BB SUPERIOR
CYKLOSPORT.CZ

STEINHAUSER
ORIGINAL QUALITY

**e ELKOV
ELEKTRO**

ENERVIT
Pro lepší sportovní výkon

**HITRÁDIO
CITY BRNO**

BASTROSLUŽBY
Tomáš
PLAVEC

ELVEKO CZ

www.mim.tisnov.cz

CYKLOSPORT

OBSAH

Titulní strana:
Paleolitický tábor v německém
Petersfelsu (rekonstrukční kresba).
Autor: Libor Balák

Radnice informuje 5
Sdělení zastupitele 10
Na návštěvě 12
Vzdělávání 13
Náš rozhovor 21
MěKS 25
Kultura 29
Redakční téma 32
Tišnovsko 36
TIC 40
Spolkový život 42
Sociální péče 44
Historie 42
Malá encyklopedie Tišnovska 50
Příroda 52
Životní styl 54
Sport 56
Kam v Tišnově 58

TIŠNOVSKÉ NOVINY

ročník XXXIII.
vyšlo 5. 5. 2023

číslo 05 / květen 2023

Vedoucí střediska: Lenka Šebečková
Redakce: Vladimír Vecheta, Václav Seyfert,
Zlata Ptáčková, Jiří Dvořák, Kristýna Musilová
Inzerce: Vladimír Vecheta
Grafika/sazba: Kateřina Válková
Korektura: Ivana Velecká
Tisk: Tisk Centrum s. r. o.

Příští číslo 06/2023
vyjde 1. 6. 2023
uzávěrka textů 17. 5. 2023
uzávěrka inzerce 15. 5. 2023

Tišnovské noviny v elektronické verzi:
www.tisnovskenoviny.cz

OD PRAVĚKU PO BUDOUCNOST

Vladimír Vecheta

Milé čtenářky, milí čtenáři, editorial má dnes tři části. Tou první je příjemná informace, zejména pro ty, kdo Tišnovské noviny čtou a fandí jim. Jak můžete vidět z úvodní fotografie, město Tišnov a Městské kulturní středisko sklidily ocenění za Tišnovské noviny. **Druhé místo** v kategorii Zpravodajů měst a obcí na soutěži **Turistpropag 2023** bylo vyhlášeno v rámci veletrhu Regiony 2023 v Lysé nad Labem v polovině měsíce dubna. Naše letní turistická příloha **Křížem krázem Tišnovskem** se pak na stejné soutěži v kategorii Turistických novin umístila mezi **pěti nejlepšími**. Jde o ocenění práce každého, kdo přikládá ruku k obsahu i podobě našich tiskovin, neboť ty rostou dílem a přispěním mnoha desítek respondentů a autorů. Děkujeme za vaši neustávající spolupráci a přízeň.

Květnové vydání novin trochu překvapí netradiční obálkou. Zvolená kresbná reprodukce z umělecké dílny tišnovského výtvarníka Libora Baláka uvozuje stěžejní redakční téma **pravěk Tišnovska**. Pravda, máloco je tak vzdáleno našim každodenním starostem, přesto zdvihnout hlavu nad horizont aktuálních událostí může přinést občerstvení a třeba i špetku nadhledu. Z obojího pak vyrůstá pochopení sou-

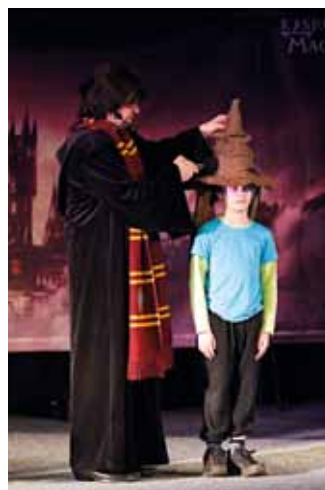
časnosti, neboť „chca nechca“ stojíme na ramenou našich předků a dnešek by nebyl bez včerejška, tím spíše bez poučení se z něj. Téma nás tak vrací k poznávání naší minulosti a zejména toho, kolik toho o Tišnově a jeho místě v (pre) historii ještě nevíme. Zkrátka, často ani netušíme, po čem naše nohy šlapou.

K historii se vztahují i další připomínky a pozvánky, které v obsahu najdete. Primárně neopomeňte navštívit **Historickou trhovou slavnost města**, která připomene výročí první písemné zmínky o Tišnově, i výročí jeho povýšení na město. Přes další díl slavných dějin ještě slavnějšího rodu pánů z Pernštejna se dostaneme k méně světlým stránkám historie 20. století návštěvou **tábora v Hodoníně** nebo v osobnosti **Boženy Komárkové**.

Ani přítomnost ale nezůstane pod vrstvou prachu. Problém jménem **Česká pošta** hýbe celou společností, a nebezpečí v síti **kyberkriminality** také nemůže zůstat bez povšimnutí. A zcela současná kulturní nabídka také ne. Nechte se pozvat do **galerie** nebo na **Den zdraví** do nemocnice. Mladí ocení pozvánku na výroční oslavu fungování Klubu čas **Časfest** nebo pozvánku od spolužáků na zdravotní akci na náměstí Míru **Stáň se hrdinou!** Možná oslavíte Letnice za doprovodu krojovaných **královniček** v Čebíně nebo Březském. Každopádně užijte krás života současnosti!

A na závěr jedna výzva: **Rozhlasové vysílání** slaví letos **100 let!** Řada našich čtenářů něco pamatuje, má doma staré zprávy, zná příběhy, možná je mezi námi i nějaký bývalý rozhlasový moderátor. Ozvěte se nám hned. Rádi bychom toto výročí z hlediska Tišnova připomenuli i v našich novinách. Díky předem. ☺

TIŠNOVSKÉ NOVINY 05/2023. Ev. číslo: MK ČR E 10100. Periodický tisk územního samosprávného celku. Vychází měsíčně s výjimkou letního dvoučísla. Vydává město Tišnov, nám. Míru 111, 666 19 Tišnov, IČ: 002 82 707, výrobou je pověřeno Městské kulturní středisko Tišnov – Mlýnská 152. Zpravodaj je distribuován ZDARMA do všech domácností města. Tišnovské noviny lze také zakoupit za jednotnou cenu 25 Kč (včetně 10 % DPH) ve vybraných prodejnách. Za obsah odpovídá Komise pro komunikaci a média, jejímž předsedou je Karel Maláška. **Příspěvky a podněty** lze podávat v úřední hodiny na **Městském kulturním středisku Tišnov**, Mlýnská 152, **ST 9.00–15.00** editorovi Vladimíru Vechetovi, **tel. 777 706 714, noviny@kulturatishnov.cz**. **Inzerce** lze objednávat tamtéž ve stejných úředních hodinách u **Vladimíra Vechety, tel. 777 706 714, reklama@kulturatishnov.cz**. **Osobní inzerce (vzpomínky a blahopřání)** lze podávat v **TIC Tišnov**, náměstí Míru 120, v čase otevírací doby. Rozsah příspěvků se řídí technickými parametry pro jejich přípravu. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky podle potřeby zkrátit, případně upravit. Fotografie, u nichž není uveden autor, jsou ilustrační a pocházejí z volně šiřitelného zdroje. Plošná inzerce a jiné grafické prvky jsou přijímány pouze v obrazových formátech (pdf, jpg, png apod.) a dobré tiskové kvalitě dle technických parametrů pro přípravu inzerce – nebudou už redakcí nijak upravovány (možná individuální domluva s grafikem). Platit fakturu lze na základě písemné objednávky. Ceny inzerce se řídí platným ceníkem. Své příspěvky dodávejte včas a ideálně průběžně. V případě zaslání po uzavěření nebudou přijaty a otištěny. Zájemci o **předplatné Tišnovských novin** se mohou přihlásit na **tel. 777 706 714** nebo na **noviny@kulturatishnov.cz**, případně prostřednictvím klasické pošty směřované na Městské kulturní středisko, Mlýnská 152, 666 01 Tišnov.

UMĚNÍ A TRH

Uplynulý měsíc charakterizuje především svátek Velikonoc. Pro jedny duchovní, pro druhé trhový. Byla zahájena sezóna pravidelných a oblíbených farmářských trhů, a ani Velikonoc se neobešly bez trhové slavnosti. A pomlázka, ovšem hudební ve stylu blues, opět navštívila Kulturní dům v Železném. Na kulturní scénu se vrací stále více pořadů a bohatší program, za okny se objevuje konečně tento rok velmi pozvolné a váhavé jaro. Kéž jsou májové dny ještě veselejší. (vv)

Foto: Josef Permedla, Michal Beneš, Miroslav Pálka

ZE ZÁPISNÍKU RADNÍ

Irena Ochrymčuková

Irena Ochrymčuková.

Milí Tišnovští (jak se psávalo za starých časů), květen je považován za měsíc vrcholícího jara, lásky, výročí a svátků. Sluneční paprsky nás aktivizují a zrychlují. Plnění plánů předpokládá značné množství informací a vyžaduje soustředění k práci, která je velmi pestrá. Není teď čas hledat body, vyplynou z nasazení s otevřenými očima a naslouchajícíma ušima.

Oblasti patřící do mé gesce se v různých směrech prolínají a souvisejí spolu. V sociální oblasti je základem úsilí o zachování široké sítě sociálních služeb, prarodinných aktivit, péče o osoby se zdravotním postižením a o seniory. Od začátku roku funguje v Centru sociálních služeb využívání pobytové odlehčovací služby se čtyřmi lůžky proměnlivě mezi 60–75 %, v březnu na 90 %. Rodiny v péči o svého nesoběstačného člena mohou nabrat dech a řešit nejružnější potřebné záležitosti. S pracovníci a pracovníky CSS, tišnovské Charity a sociálního odboru se ostatně můžeme setkat ve městě na každém druhém kroku. K tomu se váže poradna k problémům s energiemi ve spolku Enerkom, právníká pomoc Porta, systematicky organizovaná hmotná pomoc a solidarita (naposledy v případě ukrajinských uprchlíků).

Seniorům zvyklým na aktivní život, kulturu a sport se letos rozšířila nabídka. Město pro ně ve spolupráci se střediskem volného času Inspiro chystá na každý měsíc akce a hodlá škálu ještě obohatit i na sídlišti Pod Klucaninou, kde se jedná o získání prostoru na setkávání. Věnujeme se rozvrstvení programů pro různé věkové kategorie.

Čtyři z komisí rady, kam docházím, se v březnu zabývaly návrhy přidělení dotací z městského rozpočtu. Seznamy zájmových organizací a zapsaných spolků v Tišnově jsou početné. Při posuzování jejich žádostí o dotace sledujeme práci orientovanou na aktivity seniorů, mládeže, rodin, na kulturu, na zájmovou činnost. Jsou to povzbuzující desítky projektů, podpořených bezmála 1 700 000 Kč.

Komise dozraly přínosných změn, např. zjednodušení jednání a předávání informací u Komise školské, složené z představitelů škol mateřských, základních, středních, Inspira a MAPu. Stejně tak přímější je práce u samostatné Komise pro volný čas a spolkový život. Osvědčený systém zůstal zachován u Komise pro komunitní plánování sociálních služeb a Komise pro kulturu a cestovní ruch. Posledně jmenovaná má zásluhy na tom, že drobné památky jsou opravovány podle rejstříku, na začátku dalších ulic budou instalovány informační tabulky o osobnosti, po které nesou jméno. U nového hřbitova vítají turisty nové informační tabule. Zeď před kostelem ochrání v dohledné době stavební zakonzervování, aby tolik netrpěla povětrnostními vlivy. Mám dobrý pocit z toho, že se výzvy k účasti na tržní slavnosti o historii Tišnova (27. 5.) chopila nejen většina příspěvkových organizací města, ale i ty s jiným zřizovatelem nebo spolky. Dny na historické téma je oslovily, mají co nabídnout do programu.

V době, kdy vyjdou Tišnovské noviny, bude skoro hotov zápis do pěti základních škol, do tří škol mateřských a dětské skupiny. Blíží se konec školního roku a odchod „deváťáků“. Škoda, že nemůže být zahájena výstavba mateřské školy Na Honech, byt některé námítky proti ní jsou zarážející. Další možnost dotace se tím časově posunula do nejistoty. Zato základní škola na náměstí 28. října, kterou obecně považujeme stále za „novou“, oslaví koncem června čtyřicet let. O skutečně nové svazkové škole DSO Tišnovsko probíhají stále konkrétnější jednání.

Druhý ročník Setkání v krojích nás čeká 3. června. Průvod vyjde ve 14 hodin od tišnovské radnice do Předklášteří, kde bude pouť. Loni šlo a společně tančilo 121 krojovaných. Těšme se ze slunce, jeho demokratické paprsky svítí všem stejně.

Tišnovské trhy

2023

každou sobotu od 8. 4. do 4. 11. 2023 na náměstí Míru v Tišnově, 8.00–11.00 hodin

V rámci trhů se uskuteční:

3. 6. Tišnovské trhy + Bleší trhy
23. 9. Tišnovské trhy + Bleší trhy
2. 12. Tišnovské adventní trhy

Plánované slavnosti:

27. 5. Tišnov historický (nám. Míru, odpoledne)
30. 9. Svatováclavské hody (nám. Míru, celodenní)
3. 12. Adventní tržní slavnost (nám. Míru, odpoledne)

Pořadatelem Tišnovských trhů je město Tišnov. Slavnosti a Svatováclavské hody připravuje Městské kulturní středisko Tišnov ve spolupráci s příspěvkovými a neziskovými organizacemi. Na organizaci Bleších trhů se podílí spolek Za sebevědomé Tišnovsko. Více k trhům na www.tisnov.cz.

AKTUÁLNĚ Z MĚSTA

Kristýna Musilová, Odbor kancelář starosty a vnějších vztahů

REGENERACE SÍDLIŠTĚ POD KVĚTNICÍ

Ve středu 12. 4. 2023 proběhlo v Městském kulturním středisku Tišnov setkání ve věci regenerace veřejného prostranství na sídlišti Pod Květnicí. Těto schůzky se zúčastnilo vedení města a předsedové SVJ ve zmíněné lokalitě.

V rámci setkání byly přítomným sděleny informace týkající se této plánované investiční akce. V rámci diskuze byl poté vymezen prostor pro zodpovězení dotazů týkajících se regenerace sídliště i dalších témat, o kterých chtěli předsedové s vedením města promluvit.

Informace o regeneraci veřejného prostranství na sídlišti Pod Květnicí naleznete na webu www.promenytisnov.cz

MĚSTO JEDNÁ VE VĚCI ZRUŠENÍ POBOČKY POŠTY

V pátek 31. 3. 2023 bylo město Tišnov informováno Českou poštou o plánovaném uzavření jedné ze dvou tišnovských poboček.

Jedná se o pobočku na ulici Brněnská („pošta 3“), jejíž provoz má být dle obdržených informací ukončen již 1. července 2023. O této zásadní změně ve fungování České pošty na území města se samospráva dozvěděla pouhé tři měsíce před plánovaným uzavřením pobočky a bez možnosti se k této změně vyjádřit.

Tišnovské pošty jsou od sebe vzdáleny pěší chůzí více než dvacet minut. Ačkoli pro mnohé obyvatele je tato vzdálenost lehce zvládnutelná, najde se mnoho takových, pro něž bude fungování pouze pošty na nám. Míru představovat velké komplikace.

Vedení města oslovilo všechny dotčené obce, které pod zmíněnou pobočku spadají (Hradčany, Malhostovice, Sentice, Skalička, Všechnovice), aby jednaly o společném postupu. Starostové obcí byli také dne 19. 4. 2023 přizváni k jednání s regionální manažerkou České pošty. Jednání na tišnovské radnici se zúčastnila rovněž poslankyně a současně zastupitelka města

Lenka Knechtová. Ze strany České pošty byla představena statistika návštěvnosti obou tišnovských poboček. Z dat vyplývá, že návštěvnost poboček se v uplynulých letech snížila. Zatímco v roce 2019 navštívilo tišnovské pošty 124 717 klientů, o tři roky později (tedy v roce 2022) to bylo již jen 92 632 osob. Čekací doba na vyřízení je v Tišnově ve srovnání s jinými pobočkami také velmi přijatelná. Průměrně se doba čekání pohybuje okolo dvou minut a doba vyřízení požadavku u přepážky pak kolem tří minut. Devadesát procent klientů nečeká déle než pět minut. U agendy výplaty důchodů dochází na pobočkách pošty v posledních letech též k poklesu četnosti. Současně Česká pošta nabízí v rámci tzv. „Důchodové služby“ doručení důchodu přímo domů. Pokud jde o nemovitost, v níž rušená pobočka Tišnov 3 aktuálně sídlí, tuto hodlá Česká pošta prodat. Na jednání byla vznesena celá řada dotazů a poznámek. Statistiky např. nezohledňují občany, kteří se z důvodu plné čekárny rozhodnou přijít na poštu později.

Vedení města i starostové okolních obcí se přes výše uvedené shodují na tom, že dojde ke snížení komfortu služeb pro veřejnost.

Starosta Jiří Dospíšil k věci uvádí: „Na úřadě jsem zažil již spoustu reformních kroků v různých oblastech, ale způsob řešení a úroveň komunikace v této věci je opravdu zarážející. Pokud je třeba udělat změnu, pak by bylo vhodné se snažit eliminovat negativní dopady. Plánuje-li se uzavřít jedna pobočka, očekával bych tedy minimálně, že ta druhá bude personálně posílena a rozšíří svou provozní dobu. Bohužel reakce zástupců České pošty nejsou v tomto směru nikterak povzbudivé – s ničím takovým se v tuto chvíli totiž nepočítá...“

Starosta města se též v době uzávěrky tohoto vydání TN zúčastnil jednání svolaného hejtmanem Jihomoravského kraje Janem Grolichem.

O dalším postupu v této věci vás budeme informovat v příštím vydání a také prostřednictvím webu města.

Vedení města seznámilo předsedy SVJ s plánem regenerace sídliště Pod Květnicí.

Foto: archiv města

UŽ JSTE ZAVÍTALI DO RE-USE CENTRA?

Nastal čas větších úklidů po zimním období, a proto bychom Vám rádi připomněli, že stále můžete do našeho centra nosit pro Vás již nepotřebné, avšak stále použitelné předměty. Možná Vás i něco zaujme a neodjedete ze sběrného dvora s prázdnou.

Do centra je možné přinést nebo odnést hračky (deskové hry, skládačky, stavebnice), knihy, věci do domácnosti (kuchyňské nádobí, kuchyňské vybavení, dekorace do domácnosti, CD, DVD, kufry ad.), sportovní potřeby, náčiní, kola, koloběžky, lyže, hudební nástroje, zahradnické potřeby, řemeslné nářadí, mechanické domácí spotřebiče, drobné umělecké předměty (obrazy, vázy, hodiny ad.), nábytek, kočárky, zahradní dekorace (sochy, květináče, ...).

Nelze zde odkládat oblečení a elektroniku, ať již z hygienických nebo bezpečnostních důvodů. Na tyto položky máme ve městě speciální kontejnery, nebo je lze uložit na sběrném dvoře. Dále sem nepatří ani běžný stavební materiál, zvířata, rostliny či potraviny.

Prosíme Vás, věci noste čisté a funkční, aby byly v takovém stavu, ve kterém by Vás zaujaly, kdybyste si je chtěli odnést.

Odložení věcí do RE-USE nelze nárokovat, o uložení dané věci rozhoduje obsluha.

Pokud váháte, jestli je zamýšlený předmět vhodný, můžete dopředu zavolat na obsluhu sběrného dvora na tel. 734 857 097. Otvírací doba je souběžně s provozem sběrného dvora v Tišnově.

Děkujeme, že dáváte věcem druhý život!

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Životní prostředí

Tento projekt je spolufinancován Evropskou unií – Fondem soudržnosti v rámci operačního programu Životní prostředí.

V pondělí 8. 5. 2023 v 10.00 se uskuteční pietní akt u příležitosti 78. výročí konce druhé světové války. Květiny budou položeny u pomníku české státnosti, u pomníku Božence Škrabákové a u pomníku obětem první a druhé světové války.

VÍTÁNÍ NOVÝCH OBČÁNKŮ MĚSTA TIŠNOVA

Dagmar Dvořáková,
tajemnice Komise pro občanské záležitosti Rady města Tišnova

24. března 2023 byly slavnostně přivítány tyto děti narozené na podzim a v zimě roku 2022:

Simona Štěpánová, Sára Svobodová, Karolína Žáková, Anežka Svobodová,
Jan Pokorný, Karolína Hanáková, Laura Jiřikovská, Nina Husarová,
Lily Tesařová, Viktorie Klištincová, Hynek Novotný

Dětem i jejich rodičům přejeme krásný a spokojený život ve městě Tišnově.

Blahopřejeme BŘEZEN

Dovolujeme si Vám představit občany města Tišnova, kteří oslavili svá životní jubilea:

80 let

Marie Prášková
František Janíček
Petruška Dokládalová
Alois Cik
Eva Pleváčová

85 let

Vlasta Opatová
Jaroslava Kloudová

90 let

Zuzana Dufková

91 let

Růžena Pulkrábková
Jarmila Valnohová
Josefa Šikulová
Václav Laichman

92 let

Marie Žďárská

93 let

Jaroslava Vítková

94 let

František Večeřa

Oslavencům přejeme vše nejlepší, hodně štěstí, zdraví, dobré náladu a optimismu.

Dagmar Dvořáková, tajemnice
Komise pro občanské záležitosti
Rady města Tišnova

NEPOZORNOST NA INTERNETU VÁS MŮŽE STÁT ÚSPORY

KYBERKRIMINALITA JAKO NOVÝ FENOMÉN TRESTNÉ ČINNOSTI

Kristýna Musilová

Kyberkriminalita je v poslední době jedním z často skloňovaných druhů zločinu. Kyberzločinci mohou zaútočit téměř na každého, kdo se jen trochu pohybuje v kyberprostoru – využívá internetové bankovníctví, nakupuje či prodává zboží prostřednictvím e-shopů či bazarů, seznamuje se přes internet.

Kyberzločiny jsou páčány napříč světem, život na síti je totiž bez hranic – všichni vítáme možnost spojit se s blízkými, kteří se aktuálně nacházejí daleko od nás. Zkracování vzdáleností však využívají i zločinci, kteří se k nám prostřednictvím internetu mohou dostat až děsivě blízko.

Nelze tedy počítat s tím, že by nás před kyberkriminalitou uchránil život na malém městě. Ve chvíli, kdy se připojujeme na internet, nám nepomůže ani fakt, že sedíme za kvalitními bezpečnostními dveřmi či že náš dům stráží kamerový systém. Co nám ale opravdu může pomoci nevydat všanc svoje finanční prostředky, osobní údaje či soukromý obsah našich datových nosičů, je opatrnost při pohybu na internetu a znalost způsobů, kterými pachatelé útočí.

I zločinci mohou pracovat z pohodlí domova

Kdo by se dnes namáhal trávit dlouhé chvíle na ulici a čekat na vhodnou příležitost, kdy se přiblížit k oběti a z kapsy nepozorovaně vytáhnout peněženku. Kapsářství zcela jistě nevymizelo a je třeba mít se před ním stále na pozoru. Někteří zločinci však ke své činnosti využívají mnohem jednodušší cesty – přihlásí se na internet a například pod záminkou prodeje zajímavého produktu vylákají z řady lidí peníze z pohodlí domova.

Kriminalitu páchanou ve virtuálním prostoru můžeme rozdělit na dvě skupiny. V prvním případě mluvíme o kyberzločinech, které napadají zejména dostupnost počítačových dat a systémů, šíří nebezpečný obsah, který může poškodit či zneužít informace v našem počítači. V neposlední řadě jsou to i útoky proti důvěrnosti a integritě, které jsou policii hlášeny denně.

Druhou skupinou je ostatní trestná činnost páchaná v kyberprostoru. Ve většině těchto případů hovoříme o hospodářské trestné činnosti. Poručík Tomáš Hrabec, z oddělení Analytiky a kybernetické kriminality, Územní odbor Brno-venkov, uvádí: „*Trendem doby na poli ostatní kyberkriminality je legalizace výnosů z trestné činnosti, která bývá pachateli prováděna prostřednictvím tzv. kryptoměny vymykající se tradičnímu pojetí bezhotovostního platebního styku. Provedené transakce nespadají pod dohled centrální banky a jsou součástí decentralizované veřejné sítě, která dle účelu svého vzniku zaznamenává nebo naopak vůbec nezaznamenává transakční pohyby konkrétní virtuální měny.*“

Nejčastější činnosti, při kterých pachatelé útočí

Podvodníci nyní často útočí formou tzv. reverzních podvodů. Představme si situaci, kdy se rozhodneme na internetu prodat věc, kterou již nevyužijeme. Na námi podaný inzerát se ozve osoba, která je ochotna zboží zakoupit. Informuje nás, že zboží nechá vyzvednout kurýrní službou a zašle nám odkaz, ve kterém je třeba vyplnit údaje jako například jméno, adresa našeho

bydliště a také údaje svého účtu – aby nám na něj mohla být připsána platba. Podvodná stránka vás přesměruje na webové stránky, které jsou k nerozeznání od stránek k internetovému bankovníctví, kde nás vyzve k přihlášení se ke svému účtu – ti, kteří tak učiní, možná právě přišli o celoživotní úspory. Stránka, která sice graficky i textově odpovídala bankovníctví, na které jsme zvyklí, byla podvod. Právě jsme sdělili přístupové údaje třetí osobě – porušili jsme tedy smluvní podmínky banky, na odškodné tedy nemáme nárok.

Další formou kriminality, ke které se podvodníci uchylují, je nedovolený styk s dítětem. Dávno dospělá osoba se vydává za věkově blízkou napadenému dítěti. Získá si jeho důvěru a sympatie a vyláká z něj fotografie. Poté se dítě ocitá v kruhu – pachatel vyhrožuje, že fotografie zveřejní, když nezašle další, a takto se situace opakuje. V tomto případě je nutné, abychom i děti seznámili s riziky, která na internetu číhají, a zejména jim vysvětlili, že pokud by se do této situace dostaly, mohou se nám kdykoliv svěřit a společně najdeme řešení každého problému.

Další způsob používají podvodníci již léta, stále se však, bohužel, najdou tací, kteří se nechají napálit. Zejména na portálech sloužících k seznamování kontaktuje dotyčnou osobu solidně vyhlížející muž (může se však samozřejmě jednat i o ženu), který má obvykle velice atraktivní povolání – lékař bez hranic, pilot či voják v misi. Osoba si získá důvěru poškozeného a naváže s ním vztah. S příslibem spokojeného života plného lásky pak podvodník z důvěřivé osoby vyláká nemalé prostředky na svou cestu za ní. Nemusím však zřejmě ani zmiňovat, že příběh neskončí jako v románu a mimo citové újmy vznikne poškozenému i značná finanční škoda.

Jak se nestát snadnou obětí

Kriminalista Hrabec zmiňuje v souvislosti s bezpečným pohybem na internetu pořekadlo „bez práce nejsou koláče“. Varuje zejména před inzeráty, které slibují rychlé zbohatnutí. Ve většině případů se totiž jedná o podvod a namísto rychlého výdělku můžeme o peníze rychle jediné přijít. Doporučuje také ověřovat si informace ve veřejně dostupných evidencích a diskuzních fórech. „Je důležité používat bezpečná hesla, nikomu je nesdělovat, nezadávat je na neznámých webových stránkách, navštěvovat pouze zabezpečené webové stránky (https), používat antivirový software, neinstalovat kdejaké programy a aplikace nebo se vyvarovat užívání tzv. cracků (aplikací vytvořených k bezplatné aktivaci placeného softwaru či hry), být více obezřetný a chovat se na internetu tak jako v běžném životě.“ V neposlední řadě vyzdvihuje také používání „selského“ rozumu.

Neváhejte zločin ohlásit

Pokud jste udělali chybu a stali jste se obětí kyberkriminality, je důležité věc nahlásit. Ačkoliv vám nyní možná celá situace připadá nad slunce jasná, v dané chvíli jste u svého počínání na internetu zaměřovali pozornost i k jiným činnostem, varovné signály nevnímali a jednoduše útočníkovi podlehli. Pokud

jsste sdělili své platební údaje třetí osobě, neprodleně zavolejte do banky a svou kartu, účet, zablokujte. Žádná digitální data rozhodně nemažte, ba naopak – formou printscreenu či dat zajistíte co nejvíce důkazů o trestném činu. Dostavte se na nejbližší obvodní oddělení Policie České republiky, a to i s využitou technikou, a událost nahlaste.

Policie na stopě kyberzločincům

Při pátrání využívá policie zákonná oprávnění, speciální vybavení i spolupráci s fyzickými i právníky osobami. Proti policistům stojí neohraničený prostor, který virtuální svět skýtá. „Problémem je i čím dále větší fundovanost osob páchajících trestnou činnost, které stále častěji využívají všech možných prostředků, aby zamezily odhalení své totožnosti, ať je to např. vytvořením cizí identity, maskováním koncových bodů připojení, užitím speciálních hardwarových a softwarových nástrojů. Jejich místo

Kriminalista uvádí příklad z praxe:

„Při podaném vysvětlení poškozený uvedl, že hodlal investovat do bitcoinu, protože slyšel, že je to výhodné a má vysoký kurz, na dotaz, zda ví, co ten bitcoin je, jak se dá zakoupit, jak se dá prodat a vůbec jakým způsobem celá ta věc funguje, tak odpoví, že neví, jen o tom slyšel, jak je to výhodné.

O společnosti, která mu měla investici zprostředkovat, nic nevěděl, ani si informace o této společnosti neověřil na veřejně dostupných zdrojích. Osoba vydávající se za osobního poradce, která poškozenému pomůže s investicí, komunikuje s dotyčnou osobou telefonicky. Vyzve ho k instalaci aplikace pro vzdálenou správu počítače a mobilního telefonu (např. AnyDesk, TeamViewer či jiné), aby byla operace co nejméně náročná. Tímto poškozený vlastně zpřístupnil neznámé osobě veškerá svá soukromá data zde uložená, nikdo z nás by si do domu nepustil neznámou osobu a nenechal by ji zde šmejdit, ale ve virtuálním světě si málokdo toto srovnání s reálným světem uvědomuje.

Když je poškozený vyzván k poskytnutí kopie dokladů totožnosti a selfie (což jsou osobní údaje, které jsou požadovány některými společnostmi k založení peněžních účtů), založí pachatel jménem poškozeného účty jeho jménem např. u spol. binance.com nebo Revolut (společnosti zabývající se obchodováním s kryptoměnami), přitom si nedokáže představit, že byste na ulici komukoliv doklad totožnosti předali a nechali se dobrovolně neznámou osobou vyfotit.

Tímto způsobem pachatel jedná na internetu jménem poškozeného. Zanechává zde digitální stopy, které vedou právě k poškozenému, neboť vše se děje z počítače poškozeného, jeho IP adresy, za užití jeho identity. Když se vše dobře povede, vyzve pachatel poškozeného, aby se přihlásil do elektronického bankovníctví ke svému účtu, odkud jsou peněžní prostředky nejprve převedeny na virtuální měnu a následně je podvodník převede na svou peněženku.

Dokonce se v současnosti stávají případy, v nichž pachatel převede z jiného účtu peněžní prostředky na účet poškozeného, což vypadá jako očekávaný zisk, ale jedná se o peníze z účtu další poškozené osoby, ale následně veškeré peněžní prostředky pachatel převede na virtuální měnu do své peněženky. Tímto postupem sám poškozený nevědomky napomohl pachateli při legalizaci výnosů z trestné činnosti. Případné bloky peněžních prostředků již policejní orgán nemůže učinit, neboť převody z účtů probíhají okamžitě a od doby spáchání trestného činu do jeho oznámení jsou již nedohledatelné.“

pobytu, které bývá často v zemích, s nimiž nemá ČR uzavřenu žádnou smlouvu o mezinárodní spolupráci ve věcech trestněprávních, znesnadňuje policii osoby trestně stíhat,“ uvádí Hrabec.

Kybernetická kriminalita umožňuje v krátkém časovém úseku okrást mnoho osob na velkém území, nežli by tomu bylo u klasické formy kriminality. Právě tyto faktory objasněnost kybernetické kriminality ztěžují a mnohdy se pachatele nepodaří odhalit. Policie se věnuje i preventivní činnosti, která spočívá v informovanosti veřejnosti o způsobech páchání trestných činů. Dále také navazuje spolupráci s provozovateli sociálních sítí, inzertními portály a registrátory domén s cílem předcházet této trestné činnosti.

Internet nám přináší takřka neomezené možnosti. Velmi nám usnadnil některé úkony. Nikdo snad nevzpomíná rád na to, jak kvůli každé platební transakci musel absolvovat cestu do banky a zde ještě zpravidla vystát frontu. Bohužel, jsou však mezi námi tací, kteří neváhají rizika virtuálního prostředí využít pro svůj neoprávněný prospěch. Budme proto zdrženliví, opatrní, a pokud máme jakékoliv podezření, raději transakci či obchod nerealizujeme.

PRÁCE 158x jinak
nabor.policie.cz

VYBER SI

POTŘEBUJEME NOVOU GENERACI

+420 601 158 601

NOVÁ VÝSTAVBA NA SÍDLIŠTI POD KVĚTNICÍ

OBČANÉ TIŠNOVA SE SETKALI NA BESEDĚ

Jan Schneider, zastupitel města (Otevřený Tišnov)

V úterý 18. dubna proběhlo v jídelně domu s pečovatelskou službou na sídlišti Pod Květnicí setkání občanů, na kterém se diskutovala plánovaná výstavba, která může v blízké budoucnosti poměrně výrazným způsobem rozšířit toto tišnovské sídliště a navýšit populaci ve městě až o tisícovku obyvatel.

Setkání společně zorganizovali Za sebevědomé Tišnovsko, Otevřený Tišnov, Spolky pro Tišnov a Zelení. „To, že se v této lokalitě nachází zastavitelné území, vychází už z územního plánu z roku 1998. Jestli se však v místě bude stavět a hlavně v jaké podobě a rozsahu, zřejmě není stále jisté. Stejně tak to, jak se vyřeší možný nedostatek míst ve školách, chybějící lékaři nebo třeba nedostatečná kapacita zásobování pitnou vodou a rovněž odvodu odpadních a dešťových vod. Lidem prostě chybí informace a to je logicky trápí,“ popsal důvody svolání setkání bývalý starosta Tišnova a nyní opoziční zastupitel za Otevřený Tišnov Jan Schneider. Společně s dalšími opozičními zastupiteli a organizacemi v Tišnově kritizuje, že město není schopno pružně reagovat na vývoj v přípravě projektu a neustále se odkazuje na informace, které poskytl veřejnosti v rámci projednávání nového územního plánu a zástavbové studie v roce 2016, respektive 2020. „Situace se však stále mění a také mnoho opatření, která měla eliminovat možné problémy spojené s novou výstavbou a která zástupci města v minulosti při představování zástavbové studie avizovali, není k dnešnímu dni naplněno a popravdě ani nevíme, kdy a zda vůbec tomu tak v některých případech bude,“ doplňuje Schneider.

Občané se však v souladu s plánovanou výstavbou obávají také vlivu projektu na životní prostředí v okolí, zejména pak na přírodní památku Květnice. „V rámci procesu zjišťovacího řízení vlivu projektu na životní prostředí podalo naše sdružení množství konkrétních připomínek, Krajský úřad je však, dle našeho názoru, zcela povrchně přezkoumal a vliv projektu na životní prostředí tak vlastně popřel. To považujeme za poměrně absurdní,“ řekla další z organizátorek besedy, členka sdružení Za sebevědomé Tišnovsko a environmentální novinářka Veronika Perková. „Při terénním průzkumu bylo zjištěno dvacet zvláště chráněných druhů živočichů a jedna zvláště chráněná rostlina. Devět druhů živočichů je dokonce zařazeno do kategorie silně ohrožený podle mezinárodního Červeného seznamu IUCN a jedenáct do kategorie ohrože-

Zastupitel Jan Schneider uvádí debatu setkání.

Foto: archiv OT

ný,“ přiblížila vzácnost lokality Perková. Přesto, že se projekt snaží pracovat s určitými prvky trvalé udržitelnosti, jako jsou například zelené střechy nebo množství zasakovacích pásů, ani zde nepanuje mezi účastníky besedy jistota, že tomu tak v případě realizace skutečně bude. „Podloží v této lokalitě je zčásti skalnaté a zčásti jílovité. Z pohledu budování různých opatření, jako jsou vsakovací průlehy, podzemní garážová stání nebo tepelná čerpadla se bude jednat o technicky i finančně velmi náročnou realizaci, pokud tedy nakonec vůbec proběhne. Ostatně už stávající sídliště, které na úpatí hory Květnice stojí od konce sedmdesátých let minulého století, mělo v některých místech velké problémy se zakládáním domů,“ upozorňuje na další možnou nesrovnalost mezi studií na papíře a budoucí realizací bývalá tišnovská radní a členka Zelených Zdeňka Dohnálková.

Diskuse proběhla s využitím tzv. facilitace, tedy způsobem, který umožní dovést skupinu k cíli porady či složitějšího jednání navzdory úskalí neefektivní komunikace, nedorozumění a nejasností mezi účastníky. Se svými příspěvky vystoupili v průběhu setkání také děkan Fakulty regionálního rozvoje a mezinárodních studií MENDELU Jiří Schneider, zahradní architektka, odborná pracovnice Botanické zahrady PřF MU Brno a také aktivní občanka Hana Ondrušková nebo Tomáš Blaha, zastupitel za Spolky pro Tišnov a koordinátor dobrovolnických aktivit v klášteře Porta coeli. Besedy se zúčastnili rovněž místostarostové města Karel Souček a Martin Sebera. Ti si z debaty odnesli seznam otázek, na něž slíbili odpovědět.

V závěru pak byly shromážděny nejdůležitější dotazy ze strany přítomných občanů, se kterými budou organizátoři společně se zástupci města dále pracovat. Mezi účastníky besedy rezonovala zejména otázka dopravního napojení nové lokality, další průběh projektu a to, jak a zda vůbec může být jeho podoba občany a zastupiteli ovlivňována nebo jaký je aktuální harmonogram výstavby. Určité nejasnosti zůstaly také v oblasti vlivu projektu na životní prostředí, stejně jako v dalších přímých i nepřímých dopadech na běžný život ve městě. Vypořádání všech dotazů pak pořadatelé plánují prezentovat na některém z dalších setkání.

Zájem občanů o besedu byl velký.

Foto: archiv OT

NEJISTÁ BUDOUCNOST POŠT

Lenka Knechtová, poslankyně PČR a zastupitelka města (ANO)

Situace ve státním podniku Česká pošta je dramatická, já osobně jsem se s ní seznámila již v úvodu letošního roku, kdy jsem jako členka petičního výboru Poslanecké sněmovny byla u projednávání petice zaměstnanců České pošty. Zde padaly argumenty vedoucích pošt k situaci ve státním podniku. Již v té době se začaly objevovat první neověřené informace o rušení poboček. Bohužel tato špatná zpráva se ve výsledku dotkla i Tišnova. Od začátku bylo jasné, že město Tišnov nemůže využít možnosti výběru, kterou poštu zrušit, proto startovací pozice pro vyjednávání nebyla dobrá. Na schůzce se starosty dotčených obcí, a tady si musíme říci, že pošta na ul. Brněnská v Tišnově je poštou pro další obce v našem regionu, jasně zazněla podpora starostů služeb pošty. Zrušením pošty samozřejmě dojde i ke zrušení poštovního směrovacího čísla 666 03.

Výhodou v této informačně dost nepřehledné situaci je, že město Tišnov vlastní pozemek pod budovou pošty na ul. Brněnská. Díky vlastnictví pozemku nemůže být v prvním kole město Tišnov obejit. Bohužel zatím platí informace, že budova má být prodána za tržní cenu.

Již v minulosti se Česká pošta vydala cestou provozování menších poboček formou Pošta Partner, který funguje např. v Drásově nebo Jinačovicích. Myšlenkou bylo propojení služeb pošty s podnikatelem, který v rámci své podnikatelské činnosti poskytuje služby pošty. Jedná se o model, který funguje v Rakousku. Aktuálně se objevila informace o možnosti zřídit poštu Partner plus, kdy by poštu mohlo provozovat město, ale znamená to platit provozní a mzdové náklady, a měsíční poplatek za franšízu ve výši dvacet pět až třicet tisíc korun. V praxi to znamená všeho nechat

a začít vést jednání. Otázkou zůstává, zda je reálné to stihnout za necelé dva měsíce.

Je patrné, že v úvodu bylo rozhodnutí pobočky pošty zrušit a následně se hledaly argumenty pro tento postup. Ale pokud jste dobrý manažer, pokud je vaším cílem poskytovat službu, tak takto se nedá dlouhodobě a udržitelně pracovat. Realita bude taková, že lidé přestanou služby pošty využívat. Jednoznačně platí, co neroste, to upadá. A v případě pošty umírá. Lidé přece využívají služeb, ve kterých se cítí komfortně. Mladí lidé se České poště vyhýbají, ale zbývající občané ve vyšším věku navštěvují Českou poštu i proto, aby si mohli svoji záležitost vyřídit osobně.

Tragédií v přímém přenosu je ovšem fakt, že ani v Poslanecké sněmovně nebylo ministrem vnitra vysvětleno, jaká je budoucnost České pošty a jaké služby v budoucnu budou ze strany státu s poštou propojeny. Zatím mediálně prezentovaná vize dohlédne konec roku 2024. To pro mě znamená zajímat se o další postupy a jednání v Praze, abychom ve spolupráci se samosprávami byli aktivní, a pokud bude umožněna debata, zapojíme se.

INZERCE

Váš dodavatel
solárních
elektráren

lunek

NA TRHU
OD ROKU 2006

www.lunek.cz

MÁM RÁDA PŘÍBĚHY VĚCÍ

Zlata Ptáčková

„Když se někdo zeptá, jaké je moje povolání, tak na to teď nedokážu odpovědět, protože těch věcí je moc,“ říká **Petra Burianová**, vítězka televizní soutěže amatérských pekařů a pekařek Peče celá země. „Ta soutěž mě nezměnila. Nevybudovala ve mně něco, co tam nebylo. Čím mi ale mimořádně pomohla, je to, že jsem se dostala do povědomí lidí. Že nějaká Petra Burianová někde v Níhově existuje, že umí péct, a možná neumí jenom péct, ale třeba dělá i jiné věci. Určitě mi pomohla s propagací.“

Pracuje jako moderátorka České televize a tvoří obsah na své sociální síti. „Nemám ráda slovo influencer, takže jsem si to přejmenovala na influenCÉRKA, což mi přijde takové moravské, dobré. Díky nabitě sledovanosti v soutěži jsem se rozhodla, že budu lidem publikovat recepty skrze sociální síť. Je to pro mě nová poloha. Počítačově zdatná nejsem, nejsem ročník, který na tom vyrostl, musely mi pomáhat děti. Nedělám placené spolupráce, jen výjimečně. A když už někde nějaký produkt ukazují, musí mít širší rozměr. Rozhodně to nedělám pro peníze, musím být přesvědčena o tom, že je výrobek dobrý,“ vysvětluje Petra Burianová.

Kynuté těsto

Bezednou studnicí inspirace v každodenním životě jsou pro pekařku řemesla, české lidové tradice, zvyky a obyčeje a jídla s nimi spojená. Dopustit nedá zejména na kynuté těsto. Podle jejích slov historicky patří do naší země. „Dříve nebyly žádné zákusky, žádné dorty. V chalupách i v městských domácnostech se pracovalo s kynutým těstem. Zabýváme se hodně i zvykoslovným pečivem, a to

Moderátorka a influenCÉRKA Petra Burianová.

všechno zpravidla vyrůstá na kynutém těstě. Cukrařina je tu pár desítek let, kynuté těsto odpradávná. I to mě na něm baví. Naši předci z něho tvarovali figurky, zvířátka. Sloužilo jim nejen k jídlu, mělo navíc i svou symboliku.“

V knihovně má řadu starých kuchařek, studuje historii lidové stravy. Jak říká, kdyby udělala nějaký prastarý recept, zřejmě by nám ani moc nechutnal. „Více sladíme, jsme rozmísaní. Inspiruji se starými recepty, ano, ale předělávám je do dnešní doby. Tuhle jsem testovala podmáslový koláč, který naše babičky jen vylily na plech, a to jim stačilo. Ale já jsem z toho vydedukovala, že nám by to nestačilo, takže jsem přemýšlela, čím jej doplnit, abych podpořila tu naši rozmísanost,“ nastiňuje tvor-

bu staronových receptů Burianová s tím, že žádný revolučně nový zákusek určitě nevytvoří, protože vše už bylo objeveno. I přesto, nebo právě proto ji láká pročítat staré kuchařky. „Prvorepublikové učebnice cukrařiny a pekařiny, tam je všechno. Je krásné, kolik jsme měli druhů dortů, které sem patřily, které se pekly v cukrárnách nebo v domácnostech. My jsme teď najeli do módu makronek nebo ztužených mražených pěn a válcuje nás to. Vždyť jsme měli výborné věci, vzhlíželo se k nám a jezdilo nejen za vyhlášenou cukrařinou, ale i tou kuchyní. Doufám, že to přijde zpátky.“

Kurzy řemesel

Vzhledem k tomu, že se tradiční řemeslný um, účta k předkům a přirozenosti lidského bytí stává stále větší raritou, rozhodla se Petra Burianová doma v Níhově pořádat kurzy pečení a řemesel. Chtějí s manželem ukázat zájemcům, že stojí za to se řemeslu naučit a pokračovat v něm dál. Že je skvělé vytvořit něco hmatatelného, věc, ve které je nashromážděný čas, cit pro materiál a zručnost. „Odmalička zkouším všechno, protože mě baví příběhy věcí. Když si obleču svetr, přemýšlím o tom, jak vznikl. Ty příběhy věcí jsou pro mě důležité. Tam se asi zrodila moje láska k řemeslům.“

V současnosti ovládá devět řemesel, u kterých si troufá říci, že je schopna věc vyrobit od začátku do konce. „Něco si odlektorujeme sami, ale na spoustu věcí k nám budou jezdit renomovaní lektori z celé republiky. Samozřejmě budu dělat kurzy pečení z kynutého těsta, dále plánuji perníčky, vánočky a třeba i chléb.“ V rámci setkávání se bude plést z vlny, proutí, orobince až po dřevorezbu. Zájemci si budou moci vyzkoušet i draní peří. Některé z kurzů nabídnou také dětem. „Je to vědecky popsáno. Když někdo dělá řemesla, uvádí se trochu do stavu meditace. Tvoří rukama, odpojí mozek, soustředí se na práci. Zpomalí se mu tepová frekvence a vyklidí se. Jehlice, vlna a tři řady před spaním,“ doporučuje Petra Burianová.

S pořádáním kurzů chce začít v období Velikonoc, v plné polní pak od září, kdy jí skončí natáčení s Českou televizí.

Foto: archiv Petry Burianové

Bezednou studnicí inspirace v každodenním životě jsou pro pekařku řemesla, české lidové tradice, zvyky a obyčeje a jídla s nimi spojená.

VE SLUNÍČKU JE NÁM SPOLU HEZKY

Zdeňka Benešová

Provoz Mateřské školy Sluníčko byl zahájen před více jak čtyřiceti lety a po celou tuto dobu přináší radost a spokojenost dětem i rodičům. Škola se nachází v ulici Na Rybníčku, v klidné části města Tišnova, kousek od nemocnice, základní školy, v blízkosti lesa, uprostřed zástavby rodinných domů.

Sluníčko nás z dálky vítá i na fasádě budovy. Jsme zařazeni do sítě Mateřských škol podporujících zdraví, pracujeme podle Kurikula podpory zdraví v mateřské škole.

Ráno se děti po příchodu a rozloučení s rodiči schází ve třídě Myšek. Po přivítání s paní učitelkou a ostatními dětmi si vybírají činnosti, které mají rády, jako je kreslení, hry se stavebnicemi, skládání puzzle, činnosti hry a hračky v jednotlivých koutcích. U klavíru si mohou děti zazpívat pro dobrou náladu a hezký den. Po příchodu ostatních paní učitelek se děti rozcházejí do svých tříd. V prvním patře máme prostornou halu, kterou využíváme pro každodenní pohybové aktivity a spontánní hry dětí. Každý den jedna třída využívá tyto prostory k tělovýchovným a pohybovým činnostem a hrám. Konají se tu také společná setkání rodičů a dětí, besedy s odborníky, semináře pro pedagogy a další. Děti tu rovněž zažívají sváteční atmosféru divadel, mikulášské nadílky, karnevalu.

Tříd je v budově školy pět. Jmenují se podle zvířátek – Myšky, Žabky, Ježečci, Zajíčci a Medvídci. Každá třída je trochu jiná, uspořádaná podle tvořivosti učitelky, složení třídy, podle potřeb a přání dětí. V každé najdeme kuchyňku, obchůdek, tělovýchovný koutek se šplhací věží a sportovním náčiním, prostor vyhrazený pro konstruktivní hry a manipulační hry, pro výtvarné a tvořivé činnosti, koutek pro bádání. Ke hraní divadla mohou děti využívat maňásky, kostýmy, prstové loutky. K oblíbeným aktivitám dětí patří také práce v dílničce nebo prohlížení knih a encyklopedií v literárním koutku. Často zařazujeme kooperativní činnosti zaměřené na rozvoj spolupráce, komunikace a vzájemné diskuse. Děti si při nich osvojují schopnost naslouchat, přijmout názor druhého, domlouvat se, společně pracovat na zadaném úkolu. Kromě těch-

Učíme se společnou hrou.

to činností jsou pro děti přichystány aktivity, při kterých si rozvíjejí předškolní dovednosti a oblasti, které jsou důležité pro vstup do základní školy.

Paní učitelky mají prostor i pro individuální práci s dětmi, která je využívána k procvičování znalostí, schopností, vědomostí a dovedností. K tomu všemu pomáhá moderní vybavení tříd pomůckami, hračkami, didaktickými a metodickými materiály, digitální technikou.

Po celý den jsou děti vedeny také k co největší samostatnosti. Při svačině si děti samy připravují místo ke stolování, mažou si pečivo pomazánkou, nalévají do skleničky nápoj. Po svačině použité nádobí odnášejí na určené místo. Děti to brzy zvládají, paní učitelky jsou jim vždy připraveny poradit, pomoci i je povzbudit.

Po svačině se svoláváme do kruhu. Povídáme si například o tom, co se nám dnes líbilo, co se nám dařilo, kdo se k nám

Tvoření je vždycky zábava.

zachoval kamarádsky nebo naopak, komu jsme my udělali radost. Řešíme tu i vážnější témata. Jak se například máme zachovat, když se ztratíme, jak se můžeme bránit posměškům a ubližování a také to, jak se bezpečně pohybovat po ulici, v lese, při přecházení, při setkání s neznámým člověkem. Vedeme děti k vyjadřování přání, pocitů, zážitků a zkušeností a také k hodnocení a oceňování sebe, kamarádů a probíhajících činností.

Důležitou součástí dne je pobyt venku. Děti oblíbeným místem pro venkovní činnosti je zahrada.

Na ní se děti pohybují, postaví hrad z písku, malují na chodník, pozorují brouky a květiny, tvoří z přírodnin, zdolávají průlezký a terén, jezdí na koloběžkách a odrážedlech, hrají si s míči. Často chodíme na vycházky do lesa, do města, na exkurze. V lese pozorujeme stromy, nasloucháme ptačímu zpěvu, zdoláváme nelehký terén, zahrajeme si hru. Často se zastavíme na Sychráku a pozorujeme naše město z kopce. Pozorujeme okolí školky a krásy města. Je toho hodně, co se dá venku prožít, prozkoumat a naučit.

Při vycházkách dětem pořádně vyhládne a paní kuchařky vždy připraví něco dobrého a zdravého k obědu. Součástí hlavního jídla je čerstvá zelenina nebo salát. Po obědě je čas na odpočinek a pohádku. Když děti nemají potřebu spát, jdou si po krátkém odpočinku hrát, tvořit, prohlížet knihy. Skládání puzzle, společenské hry, tangramy, kubus jsou nejčastější oblíbené klidové činnosti.

Po odpočinku a odpolední svačině pokračují hry a aktivity dětí.

Den vždy uteče jako voda, děti se postupně rozcházejí domů. O děti se stará jedenáct paní učitelek, tři asistentky a šest provozních zaměstnanců. Všechny jsou rády, když jsou děti ve Sluníčku spokojené. A to je největší odměnou pro nás pro všechny. Škola je otevřená novým přístupům a trendům ve vzdělávání. Je toho mnohem víc, co nabízíme a co ve školce děláme. Pokud se chcete přijít k nám podívat, jste vítáni po předchozí domluvě. Brzy přivítáme nové děti a rodiče. Na všechny se moc těšíme.

Foto: archiv školky

OSMADVACÍTKA LETOS SLAVÍ 40 LET

Radmila Zhořová

Vážení a milí Tišnováci, „nová škola“ pod Květnicí letos slaví svoje krásné kulaté jubileum. Je v nejlepších letech, ve výborné kondici a oslavy si určitě zaslouží. Již od začátku tohoto školního roku pracujeme na velkolepém projektu oslav a některé dílčí aktivity jsou již za námi nebo právě probíhají. Oslavný výbor jede na plné obrátky a čeká nás velmi bohatý program. Jsou do něj postupně zapojováni všichni, kteří se každodenně scházejí pod naší velkou střechou.

Na podzim jste mohli slyšet rozhovory s nejdůležitějšími muži tehdejšího zahájení provozu – s prvním ředitelem školy panem Josefem Hořejšem, který se o hladký začátek prvního školního roku nejvíce zasloužil, a také s ještě stále aktivním zaměstnancem, panem školníkem Jaroslavem Bučkem, který na první dny provozu velké budovy ZŠ vzpomíná i dnes. Další díly rozhovorů se ještě připravují. Před loňskými Vánocemi se v duchu oslav nesl i vánoční koncert pro veřejnost. Kolem letošního pololetí jsme si od oslav trochu odpočinuli a zaměřili jsme se hlavně na pololetní vysvědčení. Vzdělávání je stále prioritou a k tomu se ještě přidávají přípravy na přijímací zkoušky žáků na SŠ a probíhající kola mnoha soutěží a olympiád. S příchodem jara jsme si začali užívat dalších společných akcí. V sobotu 15. dubna se sjeli do školy pionýrství vedoucí jednotlivých turnusů z bývalého letního tábora na Víckově. Všichni tito lidé patří neodmyslitelně k začátkům provozu školy. Do roku 1993 se starali o prázdninové vyžití mnoha našich školáků. Vy, kteří tuto dobu pamatujete, jistě vzpomínáte na paní Bohušku Sobotkovou a její tým skvělých oddílových vedoucích i praktikantů. Během dubna se potom uskutečnilo několik sportovních utkání ve volejbalu, fotbalu, basketbalu a vybíjené mezi žáky 2. stupně. Děti z 1.–3. tříd si s nadšením užily „hrací den“ spojený s akcí nazvanou SWAP – nekupuj, nevyhazuj, vyměňuj! A co vyměňovaly? No přece hračky, stavebnice, hry a plyšáky. Ve středu 10. května otevřeme hned ráno dokořán dveře celé školy. Nejen rodiče dětí, ale i veřejnost se budou moci tento den zúčastnit dopoledního vyučování ve třídě, kterou si ke své návštěvě vy-

berou, či jen tak si prohlédnout prostory školy. Mnohé třídy jsou na účast rodičů ve výuce zvyklé a považují ji za běžný jev, jiné si tuto situaci vyzkouší poprvé.

V pátek 12. 5. budou na děti ve školní družině čekat „Retro hry“. Věřím, že si mnoho z nich s nadšením zahraje kuličky, zaskáče panáka nebo gumu. Snad alespoň toto odpoledne děti odloží tablet či mobil a všichni se s nadšením zapojí!

Čtyřicítka zdobí školu už několik měsíců.

Foto: archiv školy

Ve čtvrtek 25. 5. přivítáme autobus plný dětí z družební školy ze slovenské Seredi. Utkají se s našimi žáky v několika sportovních utkáních a mnozí jistě navážou přátelství na následné diskotéce. Slovenští sportovci se u nás zdrží i do druhého dne, kdy je čeká seznámení s Tišnovem a jeho blízkým okolím. Doufáme, že díky sportu a kultuře nikdo nepocítí jazykovou bariéru a budou navázána mnohá přeshraniční přátelství.

Oslavy výročí naší školy spojíme i s oslavami města Tišnova. Dne 27. 5. proběhne ve městě akce Tišnov historický, oslavující 790 let od první písemné zmínky o Tišnově a 235 let od povýšení Tišnova na město.

Naše škola se tak pod názvem „Škola ve městě, město ve škole“ promění v Tišnov! Jednotlivé chodby dostanou cedule s názvy tišnovských ulic a umožní tak snadnější orientaci v naší rozlehlé a členité budově.

Den povolání – setkání s některými našimi absolventy proběhne 7. června. Naším žákům 7. a 8. tříd představí svoje povolání/zaměstnání, případně předvedou praktické ukázky nebo povedou besedu o své práci.

V duchu letošních oslav proběhne i Den dětí.

A v červnu budou už naše oslavné aktivity jen vrcholit. Nezapomínáme však na to, že poslední měsíc školního roku nebudou škole vévodit pouze oslavy, ale bude se také uzavírat klasifikace a vydávat vysvědčení.

Velký ruch v rámci oslav můžete očekávat 20. 6., kdy se děti z 1. a 2. tříd spolu se svými rodiči roztančí na diskotéce pro nejmenší na školním hřišti, 22. 6. potom bude patřit školní hřiště 3. a 4. třídám a jejich sportovním soutěžím.

Pomalu se přiblíží náš poslední červnový „horký týden“ a s ním i vyvrcholení nejen školního roku, ale i celých oslav. Oslavný výbor již bude padat únavou, ale to nejnáročnější nás bude teprve čekat. Duo producentek, scenáristek a režiserek Bednářová–Roučová představí spolu se svým týmem velkolepou školní akademii. Postupně se několik představení uskuteční během středy 28. 6. pro žáky naší školy. Pro veřejnost potom v tento den pravděpodobně v 16 hodin.

A potom nás bude čekat již poslední školní den. Dopoledne bude žákům vydáno vysvědčení a tím pro ně formálně školní rok skončí. Odpoledne ve škole přivítáme na slavnostním setkání bývalé i současné kolegy a mnoho dalších pozvaných hostů. Vyvrcholením celého dne potom bude slavnostní rozloučení s devátáky. A protože je celý rok výjimečný, výjimečně i skončí. Děti budou mít v pátek 30. 6. tzv. ředitelské volno, a tedy i o jeden den delší prázdniny! Určitě letos maximálně zasloužené. Na všechny zaměstnance však bude ještě čekat další běžný pracovní den včetně pedagogické rady a zhodnocení celého školního roku.

Všechny zmíněné akce budou probíhat ve škole, případně v přilehlých dvorech a na hřišti. Data i časy jsou sice pečlivě naplánované, ale s ohledem na počasí nemůžeme vyloučit drobné úpravy harmonogramu. Budeme proto vše stále aktualizovat a podrobně veřejnost informovat na školním webu a sociálních sítích. Závěrem chci poděkovat všem sponzorům za sponzorské dary, bez kterých bychom se do tolika akcí nemohli pustit.

Držte nám pěsti, ať nám vše vyjde! Pomozte nám vše připravit a uskutečnit, třeba jen morální podporou, protože i té si velmi vážíme!

A ještě mi závěrem dovolu malou výzvu. Jste-li absolventem naší školy a můžete nám zapůjčit cokoli vztahujícího se k vaší školní docházce (zajímavé vysvědčení, žákovskou knížku třeba i s poznámkami, sešit, starou učebnici), dejte mi, prosím, vědět na adresu zhorova@tisnov-zs28.cz nebo na telefon 731 732 863.

A samozřejmě přijďte slavit s námi! Těšíme se na vás!

ÚPRAVA BIOKORIDORU

Tereza Krichová, Hana Vojtová

Jsme skupina žáků a učitelů z klimatického týmu ze ZŠ Smíškova. V letošním školním roce jsme zapojeni do celorepublikového projektu s názvem Active Citizens: Chráníme klima. Tento projekt organizuje Člověk v tísni. Při jeho realizaci spolupracujeme s městem Tišnov, MASKou a s panem inženýrem Kovářem, který projektuje krajinné úpravy.

Celý školní rok se vzděláváme v oblasti klimatických změn a řešíme, jak konkrétně my můžeme přispět k tomu, aby se situace zlepšila, nebo aspoň nezhoršovala.

Biokoridor v Tišnově na Čimperku.

Foto: Hana Vojtová

Vytvořili jsme si mapu klimaticky ohrožených míst v Tišnově. Jejím návrh jsme konzultovali s představiteli města a v mnoha bodech jsme se shodli na opatřeních, která je třeba udělat.

Z našich návrhů jsme se rozhodli realizovat úpravu biokoridoru a vytvořit tak prostor pro větší pestrost rostlin a živočichů, kteří by tam mohli žít. Projekt by tak přispěl k ochraně přírody a životního prostředí tím, že by se zvýšila biodiverzita jeho prostředí. Dále biokoridor zlepšuje kvalitu vzduchu, zabraňuje erozi a zvyšuje retenci vody v krajině.

Výsledky našeho projektu budeme prezentovat na setkání týmů z celé České republiky 12.–13. 6. 2023 v Praze.

Abychom seznámili ostatní spoluobčany nejen s naším projektem, ale i s tím, proč to děláme, uspořádáme osvětovou akci pro tišnovské školy a veřejnost. Tato akce se bude konat 10. 5. 2023 od 9.30 do 12.30 hodin na náměstí Míru v Tišnově. Bližší informace o akci se dozvíte na plakátech.

Finančně podpořeno z prostředků programu EU-LIFE a Ministerstva životního prostředí. Projekt probíhá ve spolupráci s organizací Člověk v tísni.

TIŠNOV město

Projekt Úprava biokoridoru je realizován za finanční podpory města Tišnova.

TRIPARTITY – NETRADIČNÍ TŘÍDNÍ SCHŮZKY

Jiří Vorlíček

Několikrát do roka se na školách konají třídní schůzky. Obvykle probíhají tak, že rodiče jsou seznámeni s prospěchem a chováním dětí a dozvídají se informace o akcích školy. Následují odpovědi i na otázky a případně individuální konzultace. Jaké by to ale bylo, kdyby u takového setkání byl i žák samotný? Ba co víc – co kdyby byl tím, kdo schůzku vede?

Třídní schůzky ve třech, tzv. triády, trojlístky nebo také tripartity, kde je žák v hlavní roli, jsou méně obvyklou, zato efektivnější formou schůzek z pohledu učení žáka. A proč ne? U hodnocení prospěchu by přece hlavní aktér – žák neměl rozhodně chybět. Tuto formu na Tišnovsku zavádí nebo zkouší už několik škol.

V hlavní roli žák

V ZaHRAdě má na tripartitách hlavní slovo žák. Prezentuje vlastní práci a plánuje další postup. Tripartity mají známou podobu a průběh. Pečlivě a průběžně se na něj připravují učitel i žák. Hlavním bodem programu je pokrok v učení.

Najít a nastavit správnou formu takových schůzek však není vůbec jednoduché. Průvodci v ZaHRAdě zkouší různé způsoby a společně sdílí, co jim funguje a co ne. „*Chtěli bychom jarní tripartity pojmut stejně jako podzimní. Rodiče budou s dětmi obcházet po deseti minutách čtyři připravená místa podle předmětů, u kterých se setkají s vyučujícím a kde žák představí své výsledky,*“ sdílí hlavní průvodce jedné ze tříd Milan Růžička. V prvním trojročí zase zkouší model individuálních rozhovorů: „*Děláme tripartity individuálně. Měli jsme tendenci je zkrátit na 30 minut, ale i tak byly většinou mnohem delší. Potřebujeme si to nějak nastavit,*“ předává zkušenost pro změnu Jarmila Zatloukalová z prvního trojročí.

Na přípravě záleží

Tripartity jsou náročné pro učitele i pro děti. Aby dopadly úspěšně, předchází jim dlouhodobá příprava. Už na začátku pololetí si průvodci dělají představu o tématech, kterým se budou ve svých předmětech věnovat. Na každý týden připravují týdenní plány a podle nich společně se žáky plánují cíle učení. Na konci týdne je pak se žáky vyhodnocují. Všechny podklady a výstupy

učení si děti průběžně zakládají do svých boxů a na konci určitého období, většinou týdne nebo měsíce, je třídí. V tu chvíli to v některých třídách vypadá jak po výbuchu. Celá podlaha je plná pracovních listů, testů, sešitů, obrázků, projektů, prezentací. Žáci vědí, že na tripartitách budou prokazovat své pokroky, a tak pečlivě vybírají materiály, kterými prokážou, co jim jde a na co jsou hrdí. Své důkazy o učení zakládají do portfolií.

Hlavní téma – pokrok

Na tripartitách pak probíhá rozprava nad konkrétními výstupy. Ten, kdo mluví, je žák. Mladší a méně komunikativní děti dostávají podporu průvodce, který se otázkami snaží povzbudit nebo zaměřit pozornost. Mluví se převážně o tom, co se daří a kde vidíme úspěchy. Prostor je však také pro otázky rodičů i průvodců a na poskytnutí zpětné vazby. Průvodce říká dítěti svá ocenění a zmiňuje, co se mu ještě nedaří a v čem vnímá rezervy. K tomu samému mají prostor také rodiče.

ZaHRAdě plná rodičů

Připravit se na „skládání učtů“ však vyžaduje čas a trpělivost. A průvodci na to jdou různě: „*Minule jsme zinscenovali divadlo, kdy jsme s kolegyní dětem sehrály scénku, jak tripartity budou probíhat, a pak jsme s dětmi rozebírali, co můžeme udělat pro to, abychom to dobře zvládli,*“ svěřuje se Jana Vorlíčková, asistentka pedagoga z prvního trojročí. V jiných třídách vyplňují žáci sebehodnoticí listy nebo evidenční tabulky. „*Rodiče jsou zváni na pozorování do tříd,*“ říká hlavní průvodkyně Soňa Vlasáková. „*Z nabídky termínů si vyberou den, kdy přijdou na dvě hodiny pozorovat do třídy. Do připraveného formuláře si zapisují, co vidí na fungování třídy i na učení svého dítěte.*“

Díky celému procesu vzniká množství postřehů k výuce ve třídách a fungování školy. V období tripartit jsou proto konány tzv. kavárny – rodičovské schůzky, při kterých mají rodiče prostor dát průvodcům zpětnou vazbu, dotazovat se a sdílet své postřehy.

Tripartita jako nástroj učení

V ZaHRAdě nedělají tripartity, protože je to moderní, ale protože je to součást učení. „*Tripartity jsou jeden z nástrojů formativního hodnocení. Je to jako puzzle, kde tripartity jsou jeden z dílků celé skládačky. Dítě ví, že bude prezentovat své výsledky, a přebírá za to odpovědnost. Hodnocení se tak stává samotným učním,*“ sděluje kolegům na setkání týmu Alena Ševčíková z prvního trojročí.

Ne vždy to však funguje. Co se daří u mladších dětí, nesklízí plody u těch starších. Tíha odpovědnosti v dětech vyvolává stres a obavy. Některým dětem nestačí ani půl hodiny, aby se pochlubily všemi pracemi, zatímco jiné nemají o čem mluvit už po první minutě, a jsou přitom v pohodě. Průvodcům se také nedostává čas na poskytnutí zpětné vazby a probrání mimopředmětových témat.

A tak jdeme do dalšího kola tripartit. Jsme stále na cestě a učíme se z vlastní zkušenosti. Pomáhají nám podněty od rodičů a těší nás, že vidí naše pokroky. A také jsme si v ZaHRAdě přišli na to, že se učíme společně s dětmi. A společně také rosteme! ☺

Aktivita žáků při výuce.

Foto: archiv školy

SOUTĚŽNÍ JARO

Jitka Alexová

V březnu a dubnu se žáci Střední školy a základní školy Tišnov zúčastnili několika odborných soutěží. 8. března se naši budoucí automechanici Jan Pavlík a Jaroslav Jůza vypravili do Kroměříže, aby se v tamním školicím středisku firmy Škoda Auto utkali se žáky ostatních středních škol Jihomoravského kraje v soutěži Autoopravář Junior. Jan Pavlík se v silné konkurenci umístil na krásném 4. místě. Honzovi se velmi dařilo také v dubnové soutěži Automobileum. Ze Slavkova u Brna, kde se soutěž konala, přivezl do Tišnova bronzovou medaili a zajistil si postup do celostátního kola. Ani opraváři zemědělských strojů nezůstali pozadu: Adam Bulhart nás reprezentoval na celostátní soutěži Opravář zemědělských strojů v Třebíči, Ondřej Musil a Marek Horák v době uzávěrky tohoto čísla Tišnovských novin reprezentují tišnovskou

školu ve Frýdku-Místku na mezinárodní svářečské soutěži O zlatý pohár Linde a ihned po svém návratu pojedou do Moravského Krumlova na soutěž Zemědělský opravář.

Premiérkou byla pro nás koncem března soutěž T – Profi. Ta spočívala v sesta-

Automobileum – montáž sněhových řetězů.
Foto: František Alexa

vení funkčního zařízení podle výkresu ze stavebnice Merkur. Družstvo složené ze žáků naší střední školy Adama Korába, Miroslava Mečiara, Davida Odehnala a žáků 5. třídy ZŠ a MŠ Doubravník se umístilo na úžasném 2. místě a postup do finále jim unikl doslova o šroubeček. Vyvrcholením soutěžního maratonu bude 27. dubna Soutěž v jízdě zručnosti traktorem s vlekem, kterou již tradičně pořádá naše škola v areálu odborného výcviku Za Mlýnem. Věříme, že se naši reprezentanti Ondřej Musil a Adam Ress mezi konkurencí ze středních škol Jihomoravského a Zlínského kraje neztratí.

Poděkování patří všem soutěžícím a také učitelům, kteří se obětavě věnují přípravě žáků na soutěže. Bližší informace najdete na webových stránkách školy www.skolatisnov.cz.

ZVEME NA AKCE INSPIRA

Marie Dvořáková

Pohádkový park v Tišnově

Bylo nebylo, vlastně teprve bude, a to jedno nedělní květnové odpoledne, kdy se tišnovský park a Farská zahrada promění v „Království pohádek“. Zabydlí se tu Rumcajs s Mankou, pejsek s kočičkou, Locika a princezny z Ledového království, ale také vodník, indiáni a piráti. Možná se svezete mašinkou nebo najdete utržené sluchátko. A na celé to pohádkové království bude dohlížet král s královnou a jejich pták Ohnivák.

Děti, vezměte rodiče nebo babičky a dědečky a přijďte si to společně užít do pohádky. Čeká vás spousta zábavy, několik úkolů a také můžete pomoci ptákovu Ohnivákovi najít jeho ztracená peříčka. Král s královnou se vám jistě odvděčí. Do království se můžete vydat průběžně v neděli 21. 5. 2023 od 13 až do 16 hodin (poslední vstup do pohádky je v 16 hodin).

Začátek je u Občerstvení na Hrádku, konec ve Farské zahradě. Vstupné 50 Kč (pouze děti).

Šifrovačka pro děti

U příležitosti výstavy fotografií o Boženě Komárkové bude od 22. 5. ve Farské zahradě připravena hra, která děti zavede na dobrodružnou výpravu do neznáma. A jaká bude jejich cesta hrou, to bude záležet pouze na nich. Hra bude k dispozici přes celé letní prázdniny a dětem se bude hodit tužka a papír.

Zahradní slavnost Inspira

Prožijte s námi v pátek 2. června 2023 pohodové odpoledne. Zahradní slavnosti již tradičně zakončujeme sezónu kroužků v Inspiru.

Na zahradě Inspira budou pro návštěvníky slavnosti nachystány „ochutnávky“ z našich kroužků ve formě výstavek, dílniček a krátkých tanečních či hudebních vystoupení.

Vystoupí mažoretky, tanečnice kroužku Street dance, zahrajeme vám na ukulele, představí se kytarové kroužky a dramatické kroužek s krátkým divadelním

představením. Odpočinout si můžete v „chillout zóně“ dětského klubu Inspira. Něco drobného k zakousnutí bude nachystáno v koutku s občerstvením. Program bude pestrý, přijďte se podívat, těšíme se na vás!

Volná místa na letních táborech

Pokud ještě pro děti nemáte naplánovaný program na letní prázdniny, máme pár volných míst na těchto příměstských táborech:

- Polytechnický příměstský tábor: 28. 8. – 1. 9. 2023
- Všehochuť – komunitní příměstský tábor: 24.–28. 7. 2023
- Volná místa pro posledních pár šťastlivců zbývají na pobytového tábore Horky – Stezka zaklínače (18.–27. 8. 2023).

Hledáme nové vedoucí kroužků

Rozšiřujeme tým Inspira o nové tváře! Hledáme lektory přírodovědného, technického, sportovního i jiného zaměření, kteří chtějí své zkušenosti předávat dál. Podmínky jsou: věk minimálně 18 let, trestní bezúhonnost a zkušenosti s vedením dětí, pedagogické vzdělání výhodou. Práce na DPP 1–2 hodiny týdně. Pište na reditelka@svcinspiro.cz.

DOBROVOLNICTVÍ VE STUDÁNCE

Veronika Slámová

Napadlo vás někdy, že bez dobrovolníků by ve Studánce chyběla kroužkům rozmanitost, karnevalový týden by byl o dost chudší, pravděpodobně by do Studánky vůbec nepřišel Mikuláš a samozřejmě by bez našich dobrovolníků neproběhly největší studánkové akce – Jarní a Podzimní dětská burza a Martinská slavnost? Dobrovolníci pomáhající na dětské burze a na Martinské slavnosti se z větší části sbírají z dobrovolníků, kteří nám lektorují kroužky či dělají služební maminky, a to často i z těch, kteří už jsou zpět v zaměstnání, ale se Studánkou chtějí prostřednictvím těchto akcí zůstat i nadále v kontaktu. Tentokrát se zaměřím na dobrovolníky, kteří pomáhají v běžném chodu Studánky, a to především z našeho pohledu nebo potenciálně vašeho, pokud byste se takovým dobrovolníkem stali i vy.

Většina dobrovolníků k nám nejprve přijde jako návštěvníci našich kroužků a po kratší či delší době, někdy i po několika dětech, se rozhodnou více se zapojit. Část z nich přijde sama nebo po malé výzvě, kterou uslyší na kroužku, další část přesvědčíme my. Někdo si na vedení kroužku troufne hned po pár návštěvách, někdo až poté, co je u nás dlouhou dobu služební maminkou a během toho vyslechne tolik příhod z kroužků nebo stesků z toho, že všechny lektorky onemocněly, až se rozhodne jít do toho taky. Máme dobrovolníky, kteří ve Studánce pomáhají půl roku, i ty, kteří jsou zde téměř nepřetržitě dvanáct let, a žádná varianta není špatná. Každý je u nás přesně tak dlouho, jak může nebo potřebuje. Někdo má dojem, že se na rodičovské musí něčím zaměstnat, někdo se chce stát součástí komunity, protože v Tišnově žije krátce a zatím zde nemá moc známých. Jiní dobrovolníci nás naopak dobře znají už před tím, než mají děti, a to, že se s vlastními dětmi zapojí, jim přijde přirozené. A pak je tu ta možnost, že do Studánky přicházíte s určitou vizí, ať už se jedná o to, že se chcete naučit vystupovat před lidmi, uvažujete do budoucna o zaměstnání v oblasti péče o děti, máte v hlavě kroužek (výtvarný, jazykový nebo třeba jógu), který byste s naší pomocí chtěli v budoucnu rozjet, nebo si chcete

rozšířit okruh známých, protože máte v plánu po rodičovské vlastní podnikání třeba v oblasti služeb. To vše dohromady spojuje ve Studánce každý rok množství zajímavých osobností, mezi kterými vládne příjemná, podporující a inspirující atmosféra a mnohdy vznikají dlouholetá přátelství (snad i na celý život, ale tak dlouhé trvání zatím Studánka nemá).

Ve Studánce se můžete zapojit jako služební maminka (tatínek), v tom případě máte na starosti nejčastěji provoz herny nebo kroužek Opičárny, což je volné hraní v tělocvičně. Jak často budete mít službu, záleží jen na vás, může to být jednou za měsíc i dvakrát za týden, nahlásíte se zkrátka na termín, který se vám hodí. Jako služební maminka (tatínek) byste měli vědět, jak je herna nebo tělocvična uspořádaná, protože dohlížíte na závěrečný úklid, kontrolujete, zda se všichni návštěvníci zapsali do prezenční listiny a možná se naučíte obsluhovat náš kávovar, abyste mohli ostatním návštěvníkům i sobě uvařit kávu. Pokud se rozhodnete rovnou pro lektorování některého kroužku, máte více možností – můžete vést kroužek pro nelezoucí i lezoucí miminka, pro děti ve věku 1–2 roky nebo děti předškolního věku 2–3 roky, můžete se také zapojit jako lektor tanečně-pohybových Trsálků či výtvarného nebo hudebního kroužku. U lektorování je

nutné počítat s pravidelnějším vedením kroužku jednou týdně, pokud je lektorů více, tak se samozřejmě střídají.

Letos nám odejde zpět do zaměstnání hned několik dlouholetých opor našeho týmu, proto bychom od září rádi přivítali mezi sebou nové tváře, ať už v řadách lektorů nebo mezi služebními maminkami. Jestli jen trošku uvažujete nad tím, co budete od září převážně v dopoledních hodinách dělat, neváhejte a ozvěte se nám. Důležité je zmínit, že pro lektorování kroužků nepotřebujete žádné přesně dané vzdělání, základní informace vám předáme na našem studánkovém školení lektorů a během vašeho působení ve Studánce se můžete dále vzdělávat prostřednictvím kurzů a seminářů, které vám zaplatíme. Na oplátku za službu nabízíme nejen kávu a návštěvu jednoho kroužku zdarma, ale hlavně přátelský kolektiv, akce přímo pro naše lektorky a služební maminky, jako je Den matek, různá setkání u tvoření či předvánoční večírek. Samozřejmě jste pak přednostně informováni o akcích konaných Studánkou. V neposlední řadě je vám odměnou váš dobrý pocit a také prostor pro uplatnění své kreativity a nápadů, i pro sdílení všemožných radostí i starostí. Věřte, už se ve Studánce řešilo a vyřešilo mnohé. Tak co, přidáte se k nám? Kontaktovat nás můžete na e-mailu studanka.tisnov@gmail.com nebo na tel. čísle 775 050 557. ☺

Přidáte se k nám?

Foto: Kateřina Hromčíková

MLADÍ UMĚLCI ZE ZUŠ

Tomáš Zouhar

Soutěže ZUŠ

Začátek druhého pololetí je pro žáky Základní umělecké školy spojen s řadou soutěží, které vypisuje Ústřední umělecká rada ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, a zřizovateli. Naše škola se zúčastnila soutěží v hudebním oboru, a to ve hře na akordeon, ve sborovém zpěvu, hře na elektronické klávesové nástroje (EKN), a dále v oboru literárně-dramatickém v kolektivním projevu.

Rád bych vyzdvihl práci mých kolegů a žáků, kteří se do soutěží přihlásili a věnovali přípravě na tato umělecká klání nemalé úsilí, které se vyplatilo v podobě skvělých výsledků. V kategorii EKN reprezentovaly naši školu sestry Steinerovy z nedvědicke pobočky, které v okresním kole obsadily 3. a 2. místo. V kategorii hry na akordeon postoupili do krajského kola David Komůrka a Stanislav Bárta. Stanislav získal druhé místo a David Komůrka se umístil na prvním místě.

Velmi milé překvapení nám připravila porota hodnotící výkon našeho pěveckého sboru, který se umístil ve stříbrném pásmu, a oproti minulému ročníku postoupil o jedno místo výš. Rovněž jsme se velmi radovali z umístění souboru literárně-dramatického oboru Mrkvičkovi, který ve své kategorii kolektivního projevu obsadil stříbrné místo v krajském kole soutěže. Navíc byli oceněni porotou zvláštní cenou „Náhled nad situací a vtíp“.

Mrkvičkovi – soutěž v kolektivním projevu.

Koncertní činnost

Součástí každého uměleckého vzdělávání je veřejné vystupování a nejvíce produktivní jsou žáci a učitelé hudebního oboru. Každé dva týdny se naše škola schází na besídce, kde se mladí hudebníci „oťukávají“ na půdě školy, a připravují se tak na velká vystoupení, která se konají mimo koncertní sál školy.

A tak každý rok startuje naše koncertní sezóna Koncertem na radnici, pokračuje Jarním koncertem v MěKS a bude vrcholit na konci školního roku několika dalšími skvělými akcemi, jako je Den hudby na zahrádce U Palce.

Hrajeme Hellbacha – Lomnice.

Ke koncertování využíváme prostory v okolí města Tišnova. V prvním dubnovém týdnu si kolegyně a žáci z deblínské pobočky vybrali lomnickou synagogu pro svůj projekt „Hrajeme Hellbacha“ a letošní absolventi ve hře na varhany zahráli svá absolventská čísla na nástroj umístěný v katedrále Nanebevzetí Panny Marie v Porta coeli dne 30. dubna.

Nemohu zapomenout na spanilou jízdu skupiny Faltaband, která v tomto školním roce nezahálela a stihla několik koncertů. Od začátku roku již hráli na třech výchovných koncertech, a to pro ZŠ Smíškovu, ZŠ Olší a ZŠ Dolní Loučky. Během adventního období hráli na adventních trzích v Tišnově, Nedvědicích a na Zelňáku. Svou hudbou potěšili návštěvníky Plesu města Tišnova v restauraci Na Krčku a zaměstnance a partnery společnosti IKV s. r. o. Kuřim během jejich „návštěvnických dnů“.

Pozvánka

Máme před sebou ještě mnoho krásných vystoupení, a proto Vás tímto zvou na Absolventské koncerty žáků hudebního oboru, které se budou konat ve Velkém sále MěKS Tišnov, a také na každoroční taneční koncerty v tišnovském Kině Svratka. Naše pozornost se začala upírat směrem k mladému publiku. V minulém školním roce jsme pro žáky 2. stupně ZŠ a gymnázia připravili představení V+W Divadelní revue a pro žáky MŠ a 1. stupně ZŠ taneční pohádku. Úspěch a ohlas, které se k nám po těchto představeních dostavily, motivovaly spolupracující tým ve složení Markéta Chlubná (taneční obor), Ivana Pavlů (hudební obor) a Jakub-Vladislav Štrejn (literárně-dramatický obor) k dalšímu počínu, tentokrát taneční pohádce Sněhurka. Na vás dospěláky se těšíme 31. května v Kině Svratka, kde pro širokou veřejnost připravujeme hudební ochutnávku písní W. Disneye.

Děkujeme za přízeň.

Foto: archiv ZUŠ Tišnov

VDT Systems s.r.o.

V LÉTĚ CHLADÍ - V ZIMĚ TOPÍ

Prodej, montáž a servis klimatizací
Dezinfekce a čištění jednotek
Kontrola stavu chladiva
ZDARMA zaměření, konzultace a cenový návrh

VDT Systems s.r.o. | www.vdtsystems.cz, Vážného 2091/15, 621 00 Brno
E: info@vdtsystems.cz | T: +420 604 941 555

PŮJČOVNA VYBAVENÍ PRO VAŠI AKCI

- grily
- ohřivače
- skákací hrady
- nůžkové stany
- chlazení na pivo
- pracovní plošina

+420 737 904 996
pujcovna@profiba.cz

PujcovnaKaly.cz

doctor optic Moravia

KOMPLETNÍ SLUNEČNÍ DIOPTRICKÉ BRÝLE

pouze za 2190 Kč

MĚŘENÍ ZRAKU ZDARMA A BEZ ČEKÁNÍ!

Brněnská 185, TIŠNOV
tel.: 774 732 713
email: tisnov@droptik.cz

f DrOptikMoraviaSro @ dr.optik_moravia
www.doctoroptic.cz

Akce platí od 1. 3. 2023 do 31. 5. 2023 na vybrané obruby a skla.

NABÍDKA INTERNETU

**BUDOUCNOST SE
STALA REALITOU**

BEZDRÁT až 310 Mb/s
tarif již od **245 Kč**

KABEL až 400 Mb/s
tarif již od **245 Kč**

OPTIKA až 2000 Mb/s
tarif již od **245 Kč**

Při poptávce zadejte kód **AKCE2023**
a máte od nás **3 měsíce ZDARMA!**

+420 606 606 035 | obchod@tlapnet.cz | www.tlapnet.cz

Konkrétní nabídka rychlosti a tarifů je vždy závislá na dostupnosti dané technologie v lokalitě.
Pro více informací nás kontaktujte kdykoli na infolince 606 606 035.

O BUDOUCNOST TIŠTĚNÝCH KNIH NEMÁM STRACH

ROZHOVOR S NAKLADATELEM MIROSLAVEM KLEPÁČKEM

Václav Seyfert

Když se dnes v Tišnově řekne **Miroslav Klepáček**, každý ví, že bude řeč o knížkách. Majitel vydavatelství Sursum, ale také knihař, knihkupec, myslivec, včelař, milovník vína a veskrze kulturní a společenský člověk má ale v mnoha ohledech co říci nejenom k věcem ze své branže. Seznámil jsem se s ním blíže před zhruba tuctem let, kdy jsem působil v Městském kulturním středisku, odkud nebylo možno si jej nevšimnout. Začali jsme si tykat, takže tento způsob oslovení používám i v našem dnešním rozhovoru.

Co všechno musí vydavatel učinit po stránce organizačně-manažerské, profesně knihařské i ekonomické proto, aby mohla vyjít kniha?

U mě je to v podstatě všechno v jednom. Já jako malý nakladatel sám dělám určité redakční práce, práci výběrovou i něco, co se týká vizualizace knihy, i když to má na starosti především Ivana Kurucová, která tvoří z devadesáti procent grafiku mých knih.

Autory si cíleně vybíráš a oslovuješ, nebo se Ti někteří sami nabízejí?

Hodně mne lidé oslovují a nabízejí tituly k vydání – já pak zvažuji, zda to je či není možné a za jakých podmínek. Dnes už to není tak, že by si člověk mohl dovolit vydat najednou 50 tisíc knih, takže se snížily náklady. Někdy si autor přivede i svého sponzora, děláme to také tak, hledáme prostě všechny možnosti, jak pomoci knize na svět. Já sice z hlediska ekologie říkám, „zaplat pánbu za každou věc na světě, která se nevyrobí“, nicméně myslím, že kultura je nositelkou celých generací a odráží se ve způsobu života, k čemuž ty knihy přispívají. Pár autorů sám oslovuji, ale většinou se mi nabízejí, protože jsem se zařekl, že budu pomáhat i neznámým autorům. Těm známým velká nakladatelství poskytnou ne snad lepší podmínky, ale lepší prostor na trhu.

V cestě ke čtenáři stojí ještě knižní velkoobchod, nebo vydavatel jedná přímo s jednotlivými knihkupectvími?

Knižních velkoobchodů je několik – já pracuji se dvěma. Jedním je Kosmas, který se od začátku profiluje jako nositel kultury, jemuž nejde jen o zisk, ale i o to, aby se dostaly kvalitní knihy na trh. Druhým, se kterým spolupracuji, je Pemec – to už je ale velký kolos. Dřív jsem jezdil po knihkupectvích, měl jsem své dealery i malé distributory a musím říci, že je škoda, že ti malí distributoři zmizeli. Jednoho ještě mám – je to také nakladatel Ivo Stehlík, působící v jižních Čechách, který dokáže prodat i kvalitu knih, zajímavých menší část čtenářského obyvatelstva

Miroslav Klepáček.

– nenabízí prostě ten mainstream. Zatím se to tímto způsobem daří a mám z toho velkou radost.

Sursum vznikl jako oficiální nakladatelství v roce 1991, někdy se uvádí i 1992, a vydal k dnešku zhruba 500 knížek. Vzpomněl by sis na tu první?

S tím datem vzniku mám sám problém. Já jsem si hned v roce 1990 založil živnostenský list a o rok později jsem vydal první knihu, ale ještě to nebylo na sto procent. V roce 1992 se mi podařilo přejít do Tišnova a věnovat se nakladatelství naplno. Dobře si vzpomínám až na druhou knihu, která se jmenovala Sociální nauka církve – už tenkrát jsem tušil, že s příchodem kapitalismu je třeba nastavit i sociální prostor. Dost jsem se o to tehdy zajímal a je to i dnes mým společenským cílem. Sociální věci mne prostě zajímaly vždycky, však jsem z devíti dětí, takže vím, co to je, mít hluboko do kapsy. To špatné, co přišlo ze Západu, se tu bohužel uchyti-

lo jako první, a až potom se na to hledal lék. Když jsem přišel do Tišnova, dostal jsem nabídku jít dělat poradce do parlamentu, ale uvědomil jsem si, že s mou citlivostí na sociální záležitosti bych zřejmě nebyl schopen s těmi vlky žít. Tak jsem se rozhodl dělat raději knihařinu.

Říká se, že rodič má rád všechny děti stejně. Platí to i o Tvých knížkách, nebo k některým z nich máš vřelejší vztah?

Mám vybrané knihy, protože přece jen někdy jsme vydávali i věci trošku komerční, které sice jsou zajímavé, ale nepřirostou tak k srdci. Je to i o autorech. Když jsem se setkal s Přemyslem Rutem a měl možnost vydat jeho Repoetitorium, které dělal s Otou Karlasem a grafikem Karlem Čapkem, byla to taková radost... Ta kniha pak dostala dokonce i cenu jako nejkrásnější kniha roku, což mne samozřejmě potěšilo. Je to skvostné dílo i co se týče poezie, vtipu a grafiky. Nebo Pohled z mostu Karla Švestky – starosta, vzpomínající na Tasov a Velké Meziříčí, je to spojeno s Jakubem Demlem. Švestkovu tvorbu bych silou výpovědi přirovnal k Hrabalovi, jen je neobjevený.

Mne už svým názvem zaujala kniha s názvem Chlévská lyrika. Co je to za dílko s takto bizarním pojmenováním?

Přišel za mnou vynikající brněnský básník Zdeněk Wolf, který se celý život živil jako inseminátor, že začal zpracovávat téma „zvířata nám odcházejí ze života“. Dřív měl každý doma slepice, králíky, někdo kozu nebo husy, a dneska to všechno zmizelo. Přišlo mi to téma už samo o sobě jako skvělé, a když se naplnila vize, že to bude navíc ilustrováno fotografiemi Jindřicha Štreita, tak

to bylo úplně přesné ono. Wolf vybral poezii o zvířatech od všech možných našich i světových básníků a krásně to seřadil.

Významnou část Tvého katalogu tvoří knihy dotýkající se přímo Tišnova nebo blízkého regionu. Ať už jde o beletrii (Sedlákovno dílo V závětrí Květnice), odbornou literaturu, přírodu či knihy o obcích...

Když jsem přišel do Tišnova, tak jsem se rozhodl být tišnovským patriotem. Za prvé je tu nádherně a za druhé nějakou informaci v sobě nese člověk a ovlivňuje i tu krajinu. Hned v začátcích jsem se setkal s Janem Lacinou a to mne utvrdilo, že uvažuji správně a že genius loci vytvářejí lidé, kteří tady žijí. A myslím, že Tišnov v tomto měl velkou tradici a velké štěstí, že tady se narodili a žili vynikající lidé, jako třeba i Božena Komárková, o níž teď vyšla kniha, že tu byli lidé, kteří měli vztah k hudbě. Člověk má pozitivně tvořit v tom místě, kde žije. Jan Lacina napsal spoustu věcí, uváděl tu různé vernisáže, takže jsem věděl, jaký má laskavý a osobní vztah ke všemu, co je tišnovské, i když říkával že „Tišnov nikde nezačíná a nikde nekončí“. Vydal jsem například jeho knihu Kousíček modré, což jsou beletrizované vzpomínky na Vysočinu a na Tišnov, potom knihu Klucanina, což jsou zase vzpomínky na klukovské mládí. Patří sem i kniha o malíři Miloslavu Sonny Halasovi, který měl taky úzký vztah v Tišnovu, nebo knížka Zvířata kolem nás, kterou pro děti i dospělé nafotil a sestavil bývalý ředitel zdejší základní školy Bohumil Kabeš.

V poslední době jsi vydal několik knih o hudebnících – Zdenek Merta, Milan Kašuba, Jaromír Hnilička. Co tě k tomu vedlo?

Asi před dvaceti lety mne pozval Ludvík Kundera do jedné brněnské sauny, kam dále chodili třeba Miloš Štědroň, Jarda Hnilička, češtinář profesor Šlosar, Petr Oslzlý, Peter Scherhauser. A Ludvík Kundera mne ponoukl, abychom vydali knihu této sauny, nakonec vznikly celkem tři. Ta první se jmenovala Sauna Kyria a Miloš Štědroň k tomu složil na CD asi deset skladeb s tématem V záru sauny. Protože Hnilička nedávno zemřel, dohodl jsem se s Dášou Ubrovou, která je také hudebnice, že uděláme i o něm knihu, aby tu na něj zůstala nějaká vzpomínka. Oslovila spoustu Hniličkových známých, kteří o něm ledacos napsali, a editorsky připravila krásnou knihu o člověku, který byl skvělý nejen jako jazzman, ale i jako osobnost. Skládal nádherné dadaistické nebo i matematické básně. Další kniha vznikla k osmdesátinám kytaristy Milana Kašuby, s nímž Dáša Ubrová zpívá v jazzovém souboru. A teď jsme nachystali knihu Nikomu nic neříkej o trombonistovi Bromova orchestru Mojmíru Bártkovi, která byla koncem dubna pokřtěna v Café Práh v Brně.

Kdo nebo co Tě vlastně přivedlo k tomu, žeš svůj život zasvětil knihám? Předpokládám, že těch vlivů bylo více, ale byl tam i nějaký speciální iniciační okamžik?

Těch vlivů je více. Od mládí jsem měl vztah ke knihám, což bylo dáno i tím, že rodiče nám četli a děda na Křižánkách psal místní kroniku, byl to takový vysočinský písmák. Já jsem strašně rád četl, knížky byly pro mne zajímavé, ale když jsem se rozhodoval, čím budu, tíhnul jsem spíš k truhlářství, protože jsem chodíval pomáhat do truhláren, čímž se zabýval i strýc a bratr. Ředitel školy ve Svatce mi ale jednou řekl, „ty rád čteš a tady shánějí někoho, kdo by se učil knihařem“, takže jsem o tom popřemýšlel – škola byla v Brně, a řekl jsem si, že to můžu vyzkoušet. A to byl takový začátek všeho.

Tím jsme se vrátili zpět na rodnou Vysočinu. Na stránkách Paměti národa se s láskou zmiňuješ o evangelickém faráři panu Pivoňkovi ze Svatouchu...

To byl vynikající člověk. Já jsem měl kontakt s evangelíky i tím, že jsem chodil do náboženství a spádově jsme patřili k němu pod Svatouch. On založil takovou skupinu mládeže, která se u něj scházela vždycky v pátek, a formoval nás nejen tím, že jsme četli z bible a vyprávěli si o tom, ale i svým statečným postojem. Takže jsem až později zjistil, že je signatářem Charty. Organizoval večery, kam jezdily přednášet různé osobnosti jako Ivan Klíma, Josef Zvěřina, Václav Malý. Bylo to sice pod hlavičkou mládeže, ale zároveň tam chodili i dospělí poslouchat vlastně světové autory.

Ty ses ale později nechal pokřtít v rámci římskokatolické církve. Proč tam?

Seznámil jsem se s panem profesorem Krátkým z tajné církve, což byl člověk, který měl úžasné charisma. Já jsem tenkrát nebyl pokřtěn, protože maminka vyrůstala v rámci církve česko-bratrské a tatínek přišel z Banátu, kde byli pro změnu baptisté. Profesor Krátký slíbil, že mne pokřtí, a na mou připomínku, že mám evangelickou minulost, mi řekl: „Vy se k nám vejdete, my k Vám ne... Můžeš si pak vybrat, jestli chceš jít k jezuitům jako voják nebo k františkánům jako asketa, případně k dominiánům.“ A to poslední mne zajímalo, protože to bylo spojeno se vzděláním. Uvědomil jsem si, že svět se ohromně otevírá a tu spiritualitu si pak stejně každý najde sám.

To jsme ale poněkud odběhli z Vysočiny. Po ní následovalo učení knihařem v Brně a tam také jistě spousta nových známých. Kdo Tě tady nejvýrazněji ovlivnil?

Seznámil jsem se například s Milanem Badalem, který pracoval ve Státní vědecké knihovně, a s ním jsme se začali hodně bavit o literatuře. Zkontaktoval mne s panem Kvasničkou, přes nějž jsem se začal zajímat i o restaurování starých knih – pomáhal jsem mu a zároveň se to učil, což bylo pro mne vlastně rozšíření oboru. Dále jsem se poznal s Jiřím Pernesem, který působil pro změnu v muzeu, což byl všechno postupný vývoj mého vstupu do širokého spektra knih.

Při komentované prohlídce Květnic.

S Dášou Ubrovou.

Bylo ti řádově dvacet a už ses pustil do vydávání samizdatů. Co bylo vlastně tehdejší první Sursum, proč byl zvolen tento název a podílel ses na jeho existenci jen knihařinou nebo i obsahově?

Asi v osmnácti jsem hledal sám sebe a díky Milanovi jsem si řekl, když nemůžeme číst knihy, které tu jsou, tak si je budeme vydávat sami. Název Sursum vznikl poměrně složitě. Milan Badal měl v té době kontakt na dominikány – Dominik Duka nám například sehnal cyklostyl – a u nich dříve existoval časopis Na hlubinu. Přemýšlel jsem, máme-li na to navázat, ale to by nás asi hned pozavírali, tak jsme si řekli, co třeba Sursum corda (Vzhůru srdce). To jsme pak ještě upravili podle vynikajícího nakladatele Kuncíře z Prahy, který měl ve znaku kozoroha – já jsem v tom znamení narozen – a měl v něm napsáno latinsky Non deserit alta (Neopouští výšiny). Tak jsem si řekl, tam můžeme směřovat, a zůstalo jen Sursum neboli Vzhůru. Já jsem dělal hlavně knihařinu, ale s Milanem jsem zajišťoval i obsah, měl jsem na starosti hlavně brněnské podzemí, třeba bohéma Karla Křepelku, který jezdil jako přítel k Reynkovi. Milan zase přes dominikány kontaktoval pražské autory, kteří nemohli běžně publikovat. Byla to vlastně taková revue, v níž byla částečně literatura, která nás zajímala, částečně filozofie a také překladové texty od dominikánů, které by se jinak nedostaly vůbec mezi lidi. Později jsem vydával i knížky, tiskl jsem zpravodaj pro Jazzovou sekci, misijní informace pro dominikány. A vydávali jsme dokonce i Skácela.

Úsměvné je, že v určité fázi se na těch samizdatech podíleli i tiskaři v Rudém právu...

Člověk jménem Radovan Zejda připravil kompletní vydání básníka Jana Zahradníčka. Měl to sepsané na stroji a chtěli jsme tomu dát nějakou zajímavou fazónu, a já jsem si vymyslel, že uděláme pěknou pevnou vazbu, na část jsem dokonce použil olejové papíry a ruční papírovou vazbu, byl to umělecký kousek. Já jsem knihy pěkně svázal, ale neměl jsem prostředky, abych mohl vyzlatit písmo. Pracoval jsem tehdy v Rudém právu, a když zrovna sázeli Večerník, řekl jsem jim, že bych potřeboval vysadit tady ty nápisy: Jan Zahradníček – Dům strach, Jan Zahradníček – Jeřáby... Tiskaři asi tušili, oč jde, nicméně mně to udělali jako fušku, takže titulky z Rudého práva pak zdobily knížky s verši Jana Zahradníčka, což byla taková malá satisfakce.

Po změně režimu už ses na rozdíl od mnoha jiných na dalším porevolučním vývoji v nějaké viditelné funkci nepodílel. Proč ses takto rozhodl?

Začal jsem na popud Zdeňka Rotrekla dělat redaktora v Lidové demokracii, kde potřebovali člověka nezatíženého bývalým režimem. To byla velká škola, pro zajímavost: chvíli tam dělal dopisovatele i nynější předseda vlády Petr Fiala. Ten k nám chodil už dříve na bytové semináře, které jsem pořádal a kam jsem zval Ivana Klímu, Milana Trefulku a podobně. Já sám jsem ale neměl vlastní ambice, chtěl jsem prostě hlavně pomáhat na svět všem těm krásným textům, které byly už napsané.

Jak, kdy a proč ses vlastně objevil v Tišnově?

V Lidové demokracii jsem se pak zabýval také distribucí v nakladatelství, ale brzy jsem zjistil, že to není úplně pro mne – toužil jsem dělat knihařinu a být sám za sebe. Hledal jsem místo k podnikání a díky páteru Josefu Šindarovi jsem začal uvažovat o Tišnově. Dal nám mimo jiné doporučení na paní Blanku Novotnou, která měla velký dům na Cáhlovské ulici. Rodina neměla dědice, takže paní Novotná chtěla původně dům poskytnout na nějakou křesťanskou činnost a já se rozhodl, že jej odkoupím s cílem umístit tam nakladatelství.

Jak se díváš na rozmach e-knih, audioknih a jakou předpokládáš budoucnost ve své branži?

Říkalo se už o ledasčem, že to končí – vinyl, cédečka, „flešky“. Když vezmeš knihu do ruky, je to jiná věc, než když ji posloucháš nebo čteš na tabletu. Ale určitě je dobře, že třeba e-knihy dávají možnost mít při sobě řadu knížek, přečíst si je v letadle nebo někde na dovolené a nemuset je tahat s sebou. A ty čtené knihy, to je zase úžasná věc, když večer člověk usíná a pustí si to – já jsem třeba teď poslouchal Ze světa lesních samot, to jsou tak nádherné věci a při tom Klostermann je už sto let pryč. O budoucnost tištěných knih ale nemám obavy... Budou sice v menších nákladech, ale budou.

Všiml jsem si, že při jedné z akcí zdejších příznivců Milionu chviliek pro demokracii sis před časem na náměstí spontánně vzal slovo, takže je jasné, že i současný vývoj v našem státě Tě nenechává chladným. Jak jsi spokojen s momentální situací?

Já jsem se rozhodl, že se budu na všechno tvářit pozitivně, protože člověk si musí uvědomit, že máme ohromné možnosti a máme se tak dobře, jak jsme se nikdy neměli. A někdo si to neuvědomuje. Teď jsem otevřel knihu od Benjamina Kurase a on tam píše: „Tak dlouho si stěžujeme na to, že nemáme boty, až potkáme někoho, kdo nemá nohy.“ Jako stát i jako lidstvo se máme super dobře. Samozřejmě je tady teď průšvih s válkou, taky se sociálními věcmi, ale je potřeba vidět ten paradox, že multimiliardář tady demonstruje za sociální věci, a přitom má v ruce potraviny, hnojiva, osiva, masny, to je prostě výsměch. Je vidět, že nepřemýšlíme kriticky, a měli bychom se to učit. Naříkat, že nemáme peníze, když Babišovy firmy vydělají ročně víc než deset miliard? Slávu Babišovi provolávají lidi, kteří jsou chudáci, a zneužívají toho ti, kteří mohou manipulovat s davem. Přejde mi to jako zvěrstvo a je to prostě chucpe.

Co vzkázat závěrem čtenářům a občanům Tišnova?

Popřeji Tišnovákům: „Vzhůru!“ – ať si užívají a vzpomínají na Jana Lacinu a na další velké rodáky.

Foto: archiv Miroslava Klepáčka

HA-KAPELA

JAZZROCK / SOUL / RETRO-POP / LATIN JAZZ

3. června 2023
19.00 hod.

CAFÉ U PALCE

JUNGMANNOVA 70, TIŠNOV

VSTUPENKY: TIC TIŠNOV, ON-LINE WWW.MEKSTISNOV.CZ
NEBO NA MÍSTĚ

město
TIŠNOV

**MĚSTSKÉ
KULTURNÍ
STŘEDISKO
TIŠNOV**

ZUŠ TIŠNOV
ZÁKLADNÍ UMELECKÁ ŠKOLA

U PALCE
fb.com/upalce

Celostátní
happening **ZUŠ OPEN** **21. 5. – 4. 6.
2023** ...ve
místě

FESTIVAL CONCENTUS MORAVIAE

Lenka Šebečková

Mezinárodní hudební festival Concentus Moraviae je primárně zaměřen na klasickou hudbu s přesahem do jiných žánrů a se silným akcentem na starou hudbu. Organizátoři každoročně oslovují nového dramaturga se silnou programovou vizí, festival se tedy pokaždé soustřeďuje na nové téma. Letošní téma zní Mezi Kroměříží a Vídní.

V rámci 28. ročníku se zastaví i v **Předklášteří**. V pátek **16. června od 19.30 hod.** vystoupí v bazilice **Porta coeli** soubor Societas Incognitorum. V programu zazní Missa Martialis od Pavla Josefa Vejvanovského a písně ke slavnosti Zvěstování Páně od Adama Václava Michny.

V roce 1682 dokončil kroměřížský biskupský trubač a kapelník Pavel Josef Vejvanovský unikátní mši zkomponovanou k příležitosti slavnosti Zvěstování Páně. Skladba Missa Martialis je určená pro dva clariny, dvoje housle, violy, trombóny, pět zpěváků, sbor a basso continuo. Vejvanovského starší kolega Adam Václav Michna ve své tvorbě vychází mnohem více z lidové kultury a domácí písňové duchovní tradice. Jeho čtyřhlase české písně reflektující slavnost Zvěstování Páně zastávají v programu imaginární proprium.

Řada koncertů festivalu se odehraje v blízkosti Tišnova. **22. června v synagoze v Lomnici** u Tišnova odehraje koncert trio Michaela Koudelkové, Julia Willeitner a Adam Štefunko. Podrobný program celého festivalu: www.concentus-moraviae.cz.

Societas Incognitorum.

kavárna & bar u kina

FRÍDA ORATOROVÁ

VEČÍREK S CIMBÁLEM

15/05

2023

19.00

Neotřebe barvitý, silný a zároveň vlídný hlas mladičké umělkyně v doprovodu cimbalu

Rezervace vstupenek tel. 734 267 879

Coffein, Mlýnská 152, Tišnov

**MĚSTSKÉ
KULTURNÍ
STŘEDISKO
TIŠNOV**

kavárna & bar u kina

koncert 23. květen 2023

UM CACA

Jan Brdīčko

zpěv

Pavel Jim Macháček

kytara

Vít Šnévajs

kytara

20.00 h

Vstupné dobrovolné, doporučené 190 Kč

Rezervace: Mlýnská 152, 666 01 Tišnov, 734 267 879

**MĚSTSKÉ
KULTURNÍ
STŘEDISKO
TIŠNOV**

Milí diváci Tišnovské televize, opět pro vás máme nové QR kódy, jejichž prostřednictvím můžete zhlédnout naše reportáže. Jsme rádi, že nás sledujete.

Husova ulice je neprůjezdná

V ulici se vyměňuje vodovodní řad i splašková kanalizace a instaluje dešťová.

Tišnov má smuteční síň

Za obřadní místo na novém hřbitově zaplatilo město přibližně 39,5 milionu korun.

Zavzpomínali na Lacinu

Účastníci akce vyšli na Květnici a poté zavzpomínali také v Muzeu města Tišnova.

Čalounická dílna Hačati

Monika Hálová se ve své dílně v Tišnově zabývá čalouněním židlí, křesel a taburetů.

Na další dny připravujeme reportáž historické trhové slavnosti, ze závodu horských kol Memoriál Ivo Medka a prostřednictvím seriálu Na návštěvě se podíváme k Alici Dostálové, umělecké sklářce a galeristce.

Coworking v MěKS

Potřebujete kancelář s minimálními náklady?

Nabízíme prostory v Městském kulturním středisku Tišnov:

- 8.00–16.00 hod., 250 Kč/den nebo 2 000 Kč/měsíc
- v ceně wifi, flipchart, projektor, plátno, tiskárna, pitný režim

V případě zájmu kontaktujte TIC Tišnov:
tic@kulturatishnov.cz, tel. 530 334 011

MĚSTSKÉ
KULTURNÍ
STŘEDISKO
TIŠNOV

TIŠNOV

BRÁNA
VYSOČINY

od
2. 5.
2023

TERAPIE ZVUKEM

Radka Kaclerová

Mezigenerační výstavní projekt **Rezonance** (20. 5. – 17. 9. 2023) představuje inspirace zvukem, tělem a krajinou tří českých umělců působících v rozdílných médiích: intuitivní kresby, sonicko-vizuální sochy a interaktivní skleněné objekty a obrazy. Výstava se zaměřuje na meditativní pojetí umělecké tvorby s přesahy do arteterapie a svým obsahem vystupuje z galerie do veřejného prostoru města. Projekt se uskutečňuje za finanční podpory Ministerstva kultury ČR.

Oblast intuitivní kresby zastoupí výrazná olomoucká umělkyně **Inge Kosková** (1940), která mimo svou volnou tvorbu pedagogicky působila v řadě uměleckých škol různých stupňů. Na výstavě uvidíte její starší kresebné záznamy krajin, figur, tělesných pocitů a jógových manter a také nejnovější skripturální záznamy poslechů klasické hudby. Pro tišnovskou výstavu speciálně vznikly kresby hudby na japonskou flétnu shakuhachi Vlastislava Matouška. Inge Koskovou ovlivnilo setkání s umělkyní Olgou Karlíkovou a inspirovala se jejími kresebnými záznamy zpěvu ptáků, velryb či žab. Nejraději zaznamenává hudbu Leoše Janáčka, J. S. Bacha a ze současnějších Ivo Medka.

V oblasti sochy a site-specific instalací ve veřejném prostoru i v galerii prezentujeme opavského umělce žijícího ve Vídni **Matěje Franka** (1989), absolventa Akademie výtvarných umění ve Vratislavi v Polsku. Ve figurálních dřevěných objektech present/absent vychází z odkazu fázování pohybu futuristy Giacomo Bally a zaznamenává pohyb lidského těla v konkrétním prostoru a čase. V objektech určených pro veřejný prostor, které najdete již tradičně v parku před radnicí a ve Farské zahradě, aktualizuje téma lidské komunikace. Objekt Dialog inspiračně a konstrukčně vychází z podoby ušního naslouchátka, zesiluje zvuk a podněcuje ke vzájemnému dialogu kolemjdoucích. Je zde pro vás k vyzkoušení a tvůrčí interakci. Objekt Trialog je intimnějšího až rodinného rázu, vstupem do něj můžete vést bezpečně a nerušené rozhovory v trojici.

Sklářská umělkyně **Lada Semecká** (1973) z Teplic doplní výstavu svými emočně vyváženými, zvukově interaktivními, skle-

Zleva: Inge Kosková (foto: Jiří Thýn), Matěj Frank, present/absent (foto: K. Kaczmarek).

nými a keramickými objekty ovlivněnými japonskou kulturou, z nichž jeden bude rovněž umístěn ve veřejném prostoru, a to Na dvorku mezi galerií a městskou knihovnou. Její soustředěné skleněné obrazy se záznamy krajin mraků a další závěsné objekty najdete v galerii. Lada Semecká pedagogicky působí v ateliéru prostorové tvorby na Fakultě umění a designu UJEP v Ústí nad Labem a pravidelně vystavuje v Čechách i v zahraničí.

Srdečně Vás zveme na vernisáž výstavy **Rezonance** v sobotu **20. 5.** od 17.00 hod. Vernisáž doplní hudební performance sochaře a zvukového umělce **Martina Janíčka**, který mimo jiné rozezná kaligrafické zvony Lady Semecké. Martin Janíček se svými zvukovými projekty hostoval několikrát v New Yorku, podílel se na pavilonu Expo 2005 v Japonsku a působil jako asistent v ateliéru konceptuální tvorby Miloše Šejna na AVU v Praze. Doprovodí jej mistr hry na japonskou bambusovou flétnu shakuhachi **Marek Kimei Matvija**, spoluzakladatel festivalu japonské a současné hudby, který v současné době pořádá každoročně v Praze.

Tišnovská muzejní noc ve znamení Rezonance

Galerie JJ se letos opět společně s Muzeem města Tišnova stává součástí programu Brněnské muzejní noci 2023 a připravila na **sobotu 20. 5. od 17.00 do 21.00 hod.** doprovodný program pro návštěvníky. Mimo **vernisáž výstavy Rezonance: Inge Kosková, Matěj Frank, Lada Semecká**, kdy budete mít možnost se blíže seznámit s autory výstavy a jejich tvorbou v **komentované prohlídce**, a následného **hudebního vystoupení** Martina Janíčka a Marka Kimei Matviji jsme pro Vás připravili **dílňu pro děti** na téma zvuk a kresba v umění, které budou probíhat na zahradě galerie od 17.00 do 20.00 hod. Starším dětem (8–14) a jejich rodičům rovněž nabídneme **outdoor únikovou hru** na téma záchrany planety Země v nedaleké Farské zahradě. Materiál ke hře bude k vyzvednutí přímo v galerii. Připravujeme pro Vás také **občerstvení** ve spolupráci s kavárnou Coffein. Zastavte se!

Lada Semecká, Kaligrafické zvony.

CESTA KE SVOBODĚ

Program

16:00 Vernisáž ilustrací z knihy
Božena Komárková. Příběh odvahy

17:00—18:00 Občanská společnost na cestě
ke svobodě. Přednáška
prof. PhDr. Jiřího Kociana, CSc.
z Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR
s následnou besedou

18:30—19:30 Prase. Hra Václava Havla
v podání Divadla Dokola.

20:00—21:00 Literatura v podzemí. Pohled do
historie československého samizdatu
v podání Vítá Bohumila Homolky,
chartisty ze Žďáru nad Sázavou

Po celou dobu tematická šifrovačka SVČ Inspira,
dílnička pro děti, retrohry, zážitkový
koutek (místo pro opisování
samizdatu, text Charty 77,
výslechové místo STB)

Občerstvení

Steinhauser, Vorkloster, Chutě zvu tě

Vstupné

200 Kč dospělí

100 Kč děti (6—15 let)

19. 5. 2023
Farská zahrada
16:00—21:00

TISNOV

MĚSTSKÉ
KULTURNÍ
STŘEDISKO
TISNOV

MAP

BRÁNA
VYSOČINY

inspiro

HISTORIE TIŠNOVA JE I HISTORIÍ SILNÝCH ŽEN

**Muzeum
města Tišnova**

Eva Vávrová

Cesta ke svobodě

V květnu budeme pokračovat s připomínkou Boženy Komárkové. Filozofky, která se u nás jako jedna z mála, ne-li jediná, od konce druhé světové války intenzivně věnovala teorii lidských práv. **V pátek 19. května ožije Farská zahrada výstavou ilustrací z knihy Božena Komárková.** Příběh odvahy. Výstava potrvá do 17. září 2023.

Zahájení výstavy doprovodí program s názvem **Cesta ke svobodě.** Od 16.00 bude mít SVČ Inspiro retrohry pro děti i rodi-

Z divadelního představení Prase.

Foto: David Peltán

če. Pamatujete si ještě skákání gumy, přebírání provázku nebo cvrnkání kuliček? V 17.00 uvede prof. PhDr. Jiří Kocian, CSc., přednášku Občanská společnost na cestě ke svobodě. Jinou podobu disentu přiblíží v 18.30 Divadlo Dokola s hrou Prase od Václava Havla, líčící obtíže autora při snaze sehnat na vesnici prase na zabijačku pro své přátele. Večer završí v 20.00 Vít Bohumil Homolka, chartista ze Žďáru a vnuk tišnovského legionáře a odbojáře Františka Mareše. I jeho vyprávění o samizdatu a potýkání se s STB má prvky absurdního dramatu. Kdo se přijde podívat, může si v zážitkovém koutku vlastnoručně opsat kousek zakázané literatury nebo naopak zkusit si roli příslušníka STB při výslechu.

Vstupné na akci je 200 Kč pro dospělé a 100 Kč pro děti od 6 do 15 let.

Cesta nocí do historie

„Verum guia in ecclesia sancti Petri Pragae dominae religiosae ordinis Cisterciensis commode non poterant commorari, ipsi in Moravia, in loco Tusnowic“.

K první písemné zmínce o Tišnovu se skrze jeho historii budeme vracet v rámci **Tišnovské muzejní noci 2023**, která se pod hlavičkou Brněnské muzejní noci uskuteční **v sobotu 20. května**. Zveme Vás do Müllerova domu, kde pro Vás budou od 18.00 do 22.00 nachystány komentované prohlídky Müllerova domu a ve spolupráci s SVČ Inspiro šifrovací hra pro rodiny s dětmi – Tišnov od prvního písmene.

MUZEJNÍ NOC S MAGIÍ OHNĚ

Hana Fadingerová

Podhorácké muzeum v Předklášteří ve spolupráci s cisterciáckým opatstvím Porta coeli a děkanstvím tišnovským zve na již tradiční akci – **Muzejní noc**, která se letos koná **20. 5. od 19.00 do 22.45 hodin**. Muzeum nabídne k prohlídce stále expozice a také novou výstavu s názvem Smrt je jen začátek, která se zaměřuje na téma pohřebních rituálů pohledem archeologie. Kurátoři výstavy návštěvníky také provedou expozicí a doplní různé zajímavosti k jejímu tématu (v 19.30, 20.50, 21.50). Program Muzejní noci bude probíhat i v areálu kláštera, kde je pro děti připravena pátrací hra s hledáním pokladu královny Konstancie, a to v 19.15 (dětí do 6 let) a ve 20.15 (od 6 let). Děti, ale i dospělí si také budou moci vyzkoušet mletí obilí na keltském žernovu a pečení placek z připravené mouky. Atmosféru výjimečného večera završí **ohněvá show Fuerza del Fuego** (ve 21.15, 21.45, 22.15), která propojuje taneční choreografii a ohňové efekty. Jako obvykle bude možné prohlédnout si interiér chrámu Nanebevzetí Panny Marie a s trochou štěstí zde možná zahlédnout i zakladatelku kláštera královnu Konstancii nebo dámy z její družiny, jejichž podoby na sebe pro tento ve-

čer vezmou průvodkyně muzea. Nebude chybět ani občerstvení – vedle ovocných moštů, cideru a výrobků Klášterního pivovaru také guláš a vegetariánské chuťovky. Kromě prohlídky kostela a výstav v muzeu bude venkovní program probíhat pouze za příznivého počasí. Těšíme se na vás!

Ohňová show Fuerza del Fuego.

Foto: archiv skupiny

Víte, s čím... pomáhá beta-karoten?

Beta-karoten je provitaminem vitamínu A, který udržuje správný stav pokožky, pečuje o ni a pomáhá jí získat a udržet krásnou barvu po pobytu na slunci. Proto ho spojujeme s dobou opalování a jeho čas nastává už teď – protože odborníci doporučují jeho užívání už dva měsíce před sluněním.

Beta-karoten patří do skupiny karotenoidů, z nichž je asi nejznámější. Jde o důležitý antioxidant, což znamená, že chrání náš organismus před působením škodlivých volných radikálů. Ty poškozují tělesné buňky včetně těch kožních, boj proti radikálům je tak rozhodně přínosný, chceme-li mít i pokožku zdravou a v pořádku. Navíc pomáhá získat a udržet krásnou barvu po pobytu na slunci, což je jeho velké plus a jeden z nejhledanějších přínosů.

Kde ho hledat?

Beta-karoten je barvivem, které se vyskytuje ve žlutě, oranžově či červeně zbarvené zelenině a ovoci. Najdete ho tak například v mrkvi, rajčatech, paprikách, meruňkách, broskvích, nektarinkách a podobně. Beta-karoten je ale přítomný také v kapustě, brokolici nebo špenátu. A samozřejmě je dostupný i v doplňcích stravy, které představují jeho koncentrovanou formu.

U doplňků stravy z tišnovského VITARu si můžete vybrat z několika druhů:

- Komplexním složením se 7 účinnými látkami vyniká **Vitar Super beta-karoten** s extrakty z měsíčku a sedmikrásky.
- Čistě přírodním složením včetně kapslí, a k tomu ekologicky šetrným obalem, se může pochlubit **Vitar EKO Beta-karoten**, který obsahuje přírodní zdroje karotenoidů díky extraktům z mrkve a měsíčku (lutein, zeaxantin).
- Kombinaci beta-karotenu s extrakty z aloe vera a antioxidanty nabízí **Maxi Vita Exclusive Beta-karoten forte+**.
- Samotný beta-karoten pak najdete třeba v doplňku stravy **Maxi Vita Beta-karoten**.

Doplňky stravy s beta-karotenem koupíte v podnikové prodejně VITARu nebo na www.nasevitaminy.cz.

NABÍDKA: PRACUJTE VE VITARU, V BLÍZKOSTI VAŠEHO BYDLIŠTĚ, A NEZTRÁCEJTE ČAS DOJÍŽDĚNÍM

PŘIDEJTE SE K NÁM! NABÍZÍME STABILNÍ ZAMĚSTNÁNÍ

✱ operátor/ka výroby

do třísměnného a nepřetržitého provozu,
nástupní mzda 24 000-26 000 Kč,
vhodné i pro absolventy učebních oborů

✱ laborant/ka

do třísměnného a nepřetržitého provozu,
nástupní mzda od 25 000 Kč

✱ skladník

do dvousměnného a nepřetržitého provozu,
nástupní mzda 24 000-28 000 Kč

PROČ pracovat ve VITARu:

- ✱ stabilní práce a férové mzdové podmínky
- ✱ nárůst mzdy po zaučení zaručen
- ✱ čtvrtletní docházkový bonus ve výši 6 000 Kč
- ✱ finanční i nefinanční benefity
- ✱ po jednom roce smlouva na dobu neurčitou

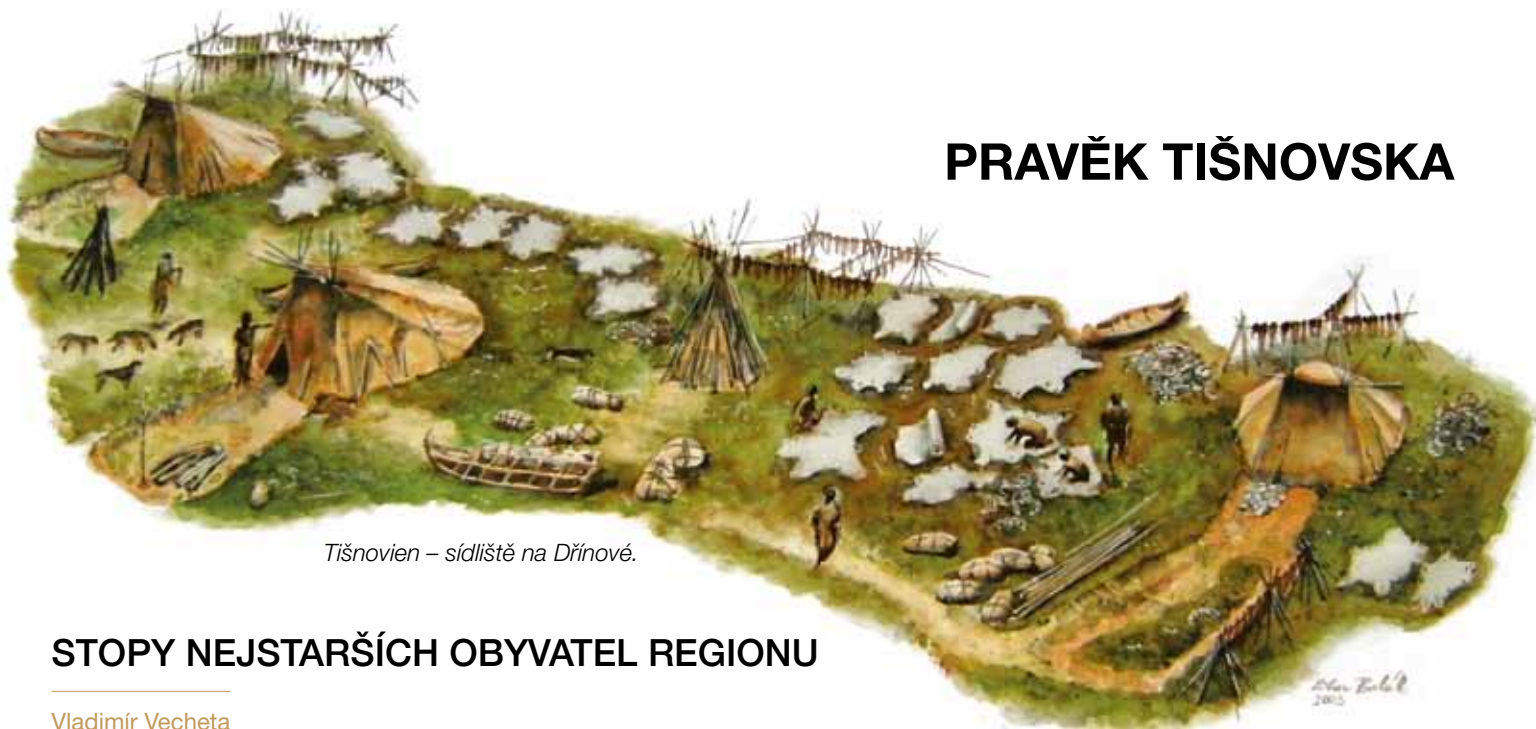

Staňte se součástí našeho týmu

Více informací na www.vitar.cz/kariera
tel.: 577 644 709 | e-mail: personalni@vitar.cz

POMÁHÁME LIDEM VÉST ZDRAVĚJŠÍ ŽIVOT

PRAVĚK TIŠNOVSKA

Tišnovien – sídliště na Dřínové.

STOPY NEJSTARŠÍCH OBYVATEL REGIONU

Vladimír Vecheta

Pravěk. Doba evokující v duchu maleb Zdeňka Buriana skupiny polonahých, do kůží oděných pralidí, jejichž obydlím jsou převisy skal a jeskyně, potravou syrové maso zabitých zvířat a neustálým průvodcem strach o vlastní přežití v pusté krajině hor, močálů a divokých lesů plných šelem. Jak daleko a jak blízko jsou tyto naše obrazy od postupně odhalovaných poznatků o životě prvních obyvatel Tišnovska? Náš zájem o téma pravěku, tedy nejstarší známé fáze osídlení našeho regionu, znovu vyvolaly nedávné archeologické nálezy. A to, co vynáší na světlo záchranné archeologické práce, svědčí o jeho **dlouhodobém a bohatém osídlení** v různých kulturních dobách, které zásadním způsobem mění pohled historie na naši dosud spíše opomíjenou oblast.

„Tišnovsko bylo až donedávna pokládáno za prehistoricky sterilní,“ píše již v roce 1933 **dr. Josef Skutil** ve **Vlastivědě Tišnovska**. Slova tohoto archeologa, který se jako první před více jak devadesáti lety systematicky věnoval sběru a popisu pravěkých nálezů na Tišnovsku a Kuřimsku, mimoděk potvrzuje i **Klára Sovová**, archeoložka Muzea Brněnska v Podhoráckém muzeu: „To, co jsme se učili ve škole, už o oblasti severně od Brna dávno neplatí.“ Jižní Morava má v prehistorickém ohledu „problém“, protože téma pravěku zde dominantně reprezentují nálezy světoznámých sídlišť lovců mamutů pod Pálavou. Druhou významnou nálezovou oblast pravěkého osídlení pak představuje Moravský kras, který stojí pro změnu za naší představou pravěku v podobě života jeskynních lidí. Jiné archeologické lokality jsou tak v jejich stínu, aniž by to ovšem

znamenal, že už o pravěku na Moravě víme vše. Ten odhalujeme v celé jeho šíři teprve postupným **doplňováním** a **novou interpretací** starších nálezů z řady míst, která byla dříve přehlížena. A tak se díky řadě nových i starých lokalit dostáváme k popisu až překvapivě živého a bohatě kvetoucího života Tišnovska už v dobách hluboké prehistorie.

Poodkrývání opony

„My jsme se účastnili výkopů v 60. letech minulého století pod vedením **Oldřicha Kosa**,“ vzpomíná **Bohumil Kabeš**, někdejší učitel na základní škole v Drásově a v Tišnově na ZŠ nám. 28. října. Ukazuje mi přitom několik nálezů pocházejících z tehdy zkoumané paleolitické stanice Horka u Hradčan a z nálezů v polích v okolí Drásova. „Když se našlo něco na povrchu nebo mimo prehistorickou vrstvu, nemělo to pro archeologii hodnotu a my jsme si mohli tyhle nálezy ponechat pro školní sbírky,“ vysvětluje, jak se věnoval tvorbě výukových souborů na obou školách. „Co se našlo ve zdokumentované vrstvě, to si přebíral pan Kos pro muzejní sbírky tehdy Západomoravského muzea

v Třebíči“. Dominantní množství nálezů z nejstaršího paleolitu (doby kamenné) představují pazourky a další „štípaná industrie“. „Byly to nástroje sloužící k řezání a škrabání kůží. Když jsme s tím zkoušeli řezat papír, šlo to bez problémů,“ připomíná si pan učitel s úsměvem školní experimenty a výuku in nature. Sbírkou doplňuje kostěná jehla nebo kamenná sekerka. „Řadu těchto artefaktů bohužel na polích poškodí moderní orací technika,“ ukazuje přitom na polovinu pěstního klínu přerýzaného ocelovou radlicí. I tak na nás hledí výsledek práce staré 10 000 let!

Skupina kolem archeologa Oldřicha Kosa navazovala na dřívější poznatky a práce jak nadšených amatérských učitelů, tak i profesionálních historiků. „Mnoho materiálu zachránily hlavně některé školy,“ píše už před válkou dr. Skutil. Nálezy shromážděné učitelem Janem Šmardou v Podhoráckém muzeu však za II. sv. války zřejmě vzaly za své. Pokračující objevy pak postupně doputovaly do depozitu nálezů z celého regionu, který má nyní ve správě Ústav Anthropos Moravského zemského muzea v Brně.

Nález, který změnil pohled

Bylo-li Tišnovsko hodnoceno donedávna jako archeologicky nezajímavé, zásadním způsobem to změnil právě archeolog Oldřich Kos. Koncem 60. let 20. století na JZ svahu kopce **Dřínová** odkryl sídliště z období pozdního paleolitu (11 300 až 10 000 let staré). V roce 1994 pak pro tuto objevenou kulturu zavedl český archeolog Jiří Svoboda termín **Tišnovien**. Tím se Tišnovsko dostalo na mapu světové archeologie a nález tohoto stanoviště

Pazourková industrie ve sbírkách Podhoráckého muzea.

lze v našem regionu považovat za nejstarší známou osídlenou lokalitu vůbec.

Nejvýznamnějším objevem na Dřínové byly čtyři zahluobené objekty na ploše 45 až 35 metrů. V objektech se našlo asi 2,5 tisíce našťipáných pazourků, resp. sedmáct druhů surovin kamenné industrie. „S postupným vývojem poznávání života pravěkých lidí, do kterého vstupují i další přírodní vědy od biologie až po klimato-

lovci měli poměrně stabilní stanoviště.“ Koneckonců i udivující množství druhů surovin pro kamennou výrobu soustředěných v lokalitě pod Dřínovou dělá z tohoto tábořiště něco ve smyslu paleolitické průmyslové zóny, která zde pracovala určitě po delší časové období. Každopádně byla tato lokalita strategickým místem a křižovatkou již pravěkých tras.

Obrazová rekonstrukce obyvatel sídliště Tišnovien na Dřínové.

Autor: Libor Balák

logii, se mění i náš pohled na tábor pod Dřínovou,“ komentuje své známé kresby a rekonstrukční práce týkající se nejen této lokality tišnovský výtvarník Libor Balák, „takže dnes už bych tyto scénérie reprodukoval jinak.“ Po svém nálezů bylo totiž toto místo považováno za přechodné stanoviště a doba tzv. pozdního pleistocénu popisována jako doba migrujících skupin lovců a sběračů v chladném klimatu po skončení poslední doby ledové. „Novým názorem je ale hodnocení, že i tito

Staré známé, nově pochopené

Vedle fenomenální, leč lomem více méně zničené, paleolitické lokality pod Dřínovou známe z nálezů zejména minulého století ještě několik dalších stanovišť člověka období odborně nazývaného **szeletien**. Na již zmíněné **Horce u Hradčan** prováděl sběry již dr. Skutil a později i další archeologové, přesto zde systematictější průzkum v minulosti zhatilo vybudování hřiště a dodnes se v něm již nepokračovalo. Na daleko bohatší osídlení v rámci celého hřebene Horky, resp. Hradčan však upozornil nedávný záchranný průzkum a množství nálezů ze stavby obchvatu Čebína na hranicích katastru, které význam a dlouhodobé opakované osídlení na tomto místě jen potvrdily.

Druhým známým „nalezištěm“ jsou jižní svahy Paní hory (ve starší literatuře je uváděn kopec Kutý) **nad Nuzířovem**. Třetí lokalitou osídlenou v paleolitu byly Čebínské kopce. Vápencový hřeben vystupující nad krajinu jižně od Čebína byl osídlen v trati **Rovinka a Horky**, na svahu kopce

Dálka. Tato lokalita pak zřejmě souvisela s daleko bohatšími nálezy na kuřimské straně kotliny. Řada dokladů o pobytu člověka v paleolitu pochází z lokality „**Polou-dělí**“ a sousedních jižně od Moravských Knínic, která byla zřejmě také osídlena dlouhodobě a opakovaně.

Umístění, resp. nálezy lokalit dokladů pobytu člověka v Tišnovské kotlině dotvářejí zřejmý obraz tehdejší krajiny. Typické situování osídlených ploch na jižní a JV svahy, a přesto nad úroveň rovinatého terénu evokuje krajinu periodicky zaplavovanou nebo dlouhodobě zavodněnou močály a jezery. Nad ni vystupovaly suché a slunné kopce, osídlované lidmi jako záchytné a opěrné body.

Neolit a eneolit

Zajímavostí, nikoliv však jen specificky regionální, jsou výrazné výkyvy v jednotlivých obdobích osídlení. Máme tu na lokalitách doloženy artefakty různého stáří, ale to neznamená, že takové místo bylo osídleno kontinuálně, jak to známe z historické doby. Po skončení období pozdního paleolitu ční v prehistorii několik tisíciletí mezera. Tento tzv. **mezo-lit** trval od 10 tis. po 5,5 tis. let před Kr. a odpověď na otázku, kam se v tu dobu poděla evropská populace, se nyní snaží archeologové zodpovědět ve vztahu k výzkumu výkyvů klimatu, jak potvrzuje David Cibulka z Archeologického ústavu AV ČR v Brně. Každopádně i na Tišnovsku se po letité přetržce najednou objevuje **neolitický člověk** až kolem r. 5 500 př. Kr.

Ačkoliv se stále nacházíme v mladší „době kamenné“, neolitická kultura je primárně kulturou keramiky. Tak jsou

Drobná kamenná industrie ze sbírek Podhorského muzea.

Nálezy z Horky u Hradčan.

i jednotlivé kulturní okruhy pojmenovány podle typů nalézaných střeptů nádob. Na Tišnovsku máme nálezy kultury s **lineární keramikou** z Moravských Knínic, Malhostovic, Drásova, Nuzířova a i samotného Tišnova, zatímco střepty kultury s **moravskou malovanou keramikou** jsou nejstaršími stopami po osídlení **Železného**. U Nuzířova nacházíme stopy **únětické kultury** apod.

Pak přichází další kulturní skok. „*Lidé, v neolitu ještě usazení blíže vodním tokům, nám najednou v eneolitu přesídlili na temena kopců,*“ zmiňuje David Cibulka. „*Dnes můžeme jen odhadovat, zda za tím stála nějaká zhoršená bezpečnostní situace,*“ jak to poté vidíme v rámci budování opevnění, které pokračovalo až do historických dob. Tato doba každopádně znovu tvoří další mezeru v osídlení Tišnovska. Nová vlna přichází na Tišnovsko až s dobou bronzovou.

Doba bronzová

Největší osídlení regionu patří ke kulturám dříve nazývaných **popelnicových polí**, tedy tzv. **kultury lužické** a slezské, a z její doby máme v Tišnově významný nález. Na jižním svahu Klucaniny odkryla výstavba mezi ulicemi Dobrovského a Horova poprvé v 50. a 70. letech 20. stol. rozsáhlé pohřebiště, na které ovšem stavební práce naráží stále i v dalších okolních lokalitách. Kromě pohřebiště se o 200 m dále nacházelo i sídliště.

Nejvděčnější materiál z této doby, a to pro odborníky i laiky, ale představují bronzové předměty. Ty nacházíme jak na řadě starších míst osídlených již v době kamenné (širší areál Horky u Hradčan), tak na místech souvisejících s obchodními cestami nebo zřejmě výrobními lokalitami (Železné, Tišnov). Typickými stopami doby jsou tzv. depoty – **skupiny bronzových předmětů**, evidentně používaných, sekundárně uložených (sklad, odpad, úschova). Podhorácké muzeum vlastní např. takový depot bronzových srpů a kruhů nalezených již před desítkami let náhodou na svahu Stanovisek.

Kdy končí pravěk

Od naší představy pravěku jako v kůži oděných jeskynních lovců paleolitu jsme se dostali k opevněným vesnicím usedlých zemědělců a řemeslníků doby bronzové. Čas odtikává poslední tisíciletí před Kristem a my si můžeme položit otázku, kde vlastně z hlediska vědy končí časová perioda pravěku, a kde se archeolog mění v historika?

Muž z moravského magdalénieny, lovec sobů.
Autor: Libor Balák

„*Zjednodušeně řečeno, práce archeologa ustupuje mírně do pozadí v okamžiku, kdy o minulosti začínají vyprávět historické prameny,*“ podotýká Klára Sovová. A to je v různých oblastech světa odlišné. Např. v době, kdy pod Klucaninou žili lidé mladší doby bronzové (1300–800 př. n. l.), v Řecku už vrcholí období slávy Mykén! „*Na našem území tradičně rozlišujeme **pravěk**, období, které lze studovat pouze archeologickými metodami, a tzv. **protohistorii**, což je doba kdy zdejší obyvatelé sice písemné památky nezanechali, ale psali o nich jejich sousedé, antiční autoři. Tyto texty využívají archeologové k oživení obrazu minulosti slovy současníků. Protohistorii nazýváme období **od mladší doby železné** (doba laténská 450/400–50 př. n. l.), **přes dobu římskou** (40/30–375 n. l.) a **dobu stěhování národů** (375–568 n. l.). Končí raným středověkem.*“

Co bude dál?

Krátký přehled pravěkých stop lidského osídlení na Tišnovsku odkrývá jeden

Depot bronzových srpů a kruhů ze Železného.

druh, který vůči našemu regionu chováme, a to absenci systematického popisu a zpracování poznatků do ucelnějšího obrazu naší prehistorie. Chybí nám muzejní prezentace a expozice nálezového fundamentu, neboť většina regionálního materiálu dřímá v depozitářích. A to nemluvíme o exkurzní lokalitě, která by ukázala moderním generacím stopy předků „in situ“ v terénu regionu.

Vstříc odstranění této archeologické chudoby vychází nyní aktivita **Podhoráckého muzea**, kde vás na nově otevíranou výstavu zve ve svém následujícím příspěvku Klára Sovová. **Muzeum města Tišnova** podnítilo ve spolupráci s ředitelem Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i. přípravu expozice Nejnovější nálezy na Tišnovsku, o nichž píše Michal Přichystal v dalším příspěvku, expozice bude otevřena v příštím roce. A v neposlední řadě ve spolupráci se starostou Železného Radkem Pavlíčkem a ředitelem Archeologického ústavu AV v Brně Balázsem Komoróczyem probíhá aktivita oživení historické lokality **Hradiska u Železného** pro účely prezentace prehistorického dědictví regionu současným generacím.

A pokud vás jako čtenáře příběh odkrývání pravěkých stop na Tišnovsku zaujal, rádi se k tématu vrátíme, protože na dobu keltskou, římskou či raně středověkou nám už tady místo zatím nezůstalo.

Foto: Vladimír Vecheta

Kamenná sekera z Horky u Hradčan.

PRAVĚKÉ POHŘEBNÍ RITUÁLY POHLEDEM DNEŠKA

Klára Sovová

V květnových dnech (20. 5. – 8. 10.) se v Podhoráckém muzeu v Předklášteří otevře nová výstava **Smrt je jen začátek, pohřby a rituály pohledem archeologie**. Zdánlivě neveselé téma výstavy však ve skutečnosti vypráví především o naději. Na smrt můžeme pohlížet různě, jako na konec nebo začátek něčeho nového. A právě tak pojímali okamžik smrti naši předkové.

Lidé v pravěku a raném středověku vnímali smrt o poznání jinak, než je tomu v dnešní době. Svět živých a mrtvých mezi sebou neměly nepropustné hranice. Silnou úctou k předkům posilovala i víra, že i z onoho světa nadále ochraňují svůj lid.

Víra v posmrtný život umožnila chápat smrt jako přirozenou součást života. Ne jako konec, ale spíše jako bránu, kterou lidé procházejí do další fáze života. Složitě pohřební přípravy, obřady a rituály měly ulehčit zemřelému jeho cestu na onen svět a také pomoci pozůstalým smířit se s jejich ztrátou.

Pohřební rituály dnes archeologové zkoumají prostřednictvím dochovaných hrobů. Pečlivým studiem dokážeme od-

halit mnohé z duchovního i citového světa našich předků. Co na výstavě můžete vidět? Především různé druhy pohřbů, které byly používány v průběhu historie. Kromě těch „tradičních“ se představí i dnes již téměř zapomenuté pohřby v korunách stromů, v močálech, pohřby upírů... Součástí každého hrobu byla i pohřební výbava – dary, potrava i součásti oděvu, tedy vše, co člověk potřeboval pro další život v podobě, na jakou byl zvyklý tady na zemi.

Pro mnohé z nás pak může být zajímavé zjištění, že řada úkonů, které dnes provádíme, aniž bychom znali jejich původ, sahají svými kořeny hluboko do historie. Mnohé vznikly jako součást ochranných magických rituálů.

Na výstavě bude k vidění řada unikátních exponátů. Budou zde vystaveny zcela nové nálezy z Tišnova a jeho blízkého okolí, které se do sbírek muzea dostaly díky archeologickým výzkumům i poctivým nálezcům, i předměty z tak výjimečných lokalit, jakou je bezpochyby slavná pravěká pohřební a poutní svatyně Býčí skála.

Dobový zakres (1925) nálezů z pravěké mohyly u Mohelna. Autor: Klára Sovová

Výstava obsahuje interaktivní prvky, takže zaujme i mladší generace, a již tradičně je doplněna programem pro školy. Těšit se můžete také na dílničky s pravěkou tematikou a autorské komentované prohlídky, které proběhnou v rámci letošní Muzejní noci.

NOVÉ ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZY V TIŠNOVĚ

Michal Přichystal, Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Přestože se Tišnov nachází na samém okraji starého sídelního území, je jeho katastr poměrně bohatý na archeologické nálezy. Svou roli zde nepochybně sehrála strategická poloha při vyústění údolí řeky Svratky z hornatého terénu Českomoravské vrchoviny, kterým již od pravěku procházela jedna z větví důležité cesty mezi jižní Moravou a východními Čechami. Před deseti lety byl

v knize nazvané „Tišnov, příroda – dějiny – památky – lidé“ podán ucelený souhrn dosavadních poznatků o pravěkém a raně středověkém osídlení na Tišovsku, ovšem od té doby se podařilo učinit řadu nových objevů, které buď doplňují, nebo dokonce mění dosavadní pohled na význam tohoto prostoru v obdobích před prvními historickými zmínkami.

Obchodníci s jantarem a keltští hrnčíři z Dlouhé ulice

V roce 2016 byla při výstavbě jihovýchodního konce ulice Dlouhá odkryta část dosud neznámé archeologické lokality. Podrobnější informace o ní pak byly získávány v dalších letech v souvislosti s postupnou zástavbou obou jejích stran bytovými a rodinnými domy. Ukázalo se, že se zde již na počátku mladší doby kamenné (cca 5 600–5 000 př. n. l.) usadili

nejstarší zemědělci a chovatelé domácích zvířat ve střední Evropě, označovaní podle výzdoby keramických nádob jako lid kultury s lineární keramikou. Na rozdíl od pohyblivých loveckých společností předchozí starší a střední doby kamenné nositelé této kultury budovali první stabilní sídliště s dlouhými nadzemními domy. Na přelomu mladší a pozdní doby kamenné (cca 4 700–3 900 př. n. l.) si na stejném místě vybudovali vesnici představitelé lengyelské kultury, kteří již ovládali orbu pomocí rádlu taženého dobyt看em a své keramické nádoby zdobili vícebarevnými geometrickými obrazci. Příhodné místo bylo znovu využíváno ve starší době železné (cca 800–450 př. n. l.), kdy Tišovskem procházela neostrá hranice mezi platěnickou a horákovskou kulturou. Tvůrci obou těchto kultur běžně používali železo a podíleli se na intenzivním dálko-

Nádoba z pohřebiště v ulici Dobrovského.

vém obchodu, který probíhal po tzv. jantarové stezce a zprostředkovával výměnu luxusního zboží včetně vína ze Středomoří především za velmi ceněný jantar z Pobaltí. Zlomky jantarových korálků, jež byly spolu s drobným výrobním odpadem nalezeny v suterénu původně asi patrového obydlí srubové konstrukce v Dlouhé ulici, dokládají, že obyvatelé osady byli nějakým způsobem zapojeni do dálkového obchodu s touto surovinou, kterou šířili dále, dost možná s přidanou hodnotou v podobě hotových výrobků. Posledními uživateli lokality v Dlouhé ulici byli v mladší době železné (cca 450 př. n. l. – 0) Keltové, první historicky doložené etnikum na našem území. Výzkumy zachytily patrně okraj jejich vesnice s hospodářskými budovami a hrnčířskou pecí, v níž byly vypalovány kvalitní keramické nádoby řemeslně vytváčené na hrnčířském kruhu.

Popelnicové pole mezi ulicemi Dobrovského a Horova

Příkladem toho, že i plošným rozsa- hem nevelké stavební práce mohou přinést zajímavé archeologické nálezy, je rekonstrukce vodovodu v bezejmenné spojce mezi ulicemi Dobrovského a Horova. Rýha pro nové vodovodní potrubí zde v roce 2016 prořezala prostor známého žárového pohřebiště lužické a slezské kultury z mladší až pozdní doby bronzové (cca 1 200–800 př. n. l.). V této epoše lidé své zemřelé snad z náboženských důvodů zásadně spalovali a kremační zbytky ukládali obvykle v keramické urně spolu s dalšími nádobami a osobními předměty po dlouhou dobu do jednoho prostoru,

Keltská hrnčířská pec v Dlouhé ulici.

Odkrytá část osady ve Wagnerově ulici.

což vedlo ke vzniku rozsáhlých pohřebišť dříve označovaných za popelnicová pole. Malé úseky tohoto pohřebiště s celkem 27 žárovými hroby byly prozkoumány již v 50. až 70. letech 20. století při rozšiřování Tišnova na svahy kopce Klucanina. V roce 2016 sice přibýlo jen sedm hrobů, ale jeden z nich přinesl unikátní zjištění. Při antropologickém rozboru obsahu jeho urny se podařilo kromě spálených kostí dospělé osoby rozpoznat i zbytky lidského plodu starého méně než šest měsíců. Tento hrob nejspíše těhotné ženy patřil co do výbavy k nejbohatším na celém pohřebišti. Kromě popelnice zakryté mísou obsahoval přinejmenším dvacet dalších keramických nádob a osobní předměty zemřelé, k nimž patřil hliněný korálek a bronzová jehlice ke spínání oděvu.

Tkalcové z Wagnerovy ulice

Osada k tomuto pohřebišti se nacházela o 150 m níže po svahu, v prostoru dnešních ulic Brněnská a Wagnerova. Poprvé byla zachycena při výstavbě železnice v roce 1886, kdy zde byl vyzvednut i hromadný nálezy dvanácti bronzových nápažníků či nánožníků. Další jednotlivé nálezy tu byly získávány v 50. letech 20. století při budování a úpravách textilní továrny. Souvislou část sídliště se však podařilo odkryt až v letech 2019 a 2020 při záchranných výzkumech vyvolaných výstavbou výrobní haly firmy EVVA – GUARD a prodloužení

Hliněná závaží tkalcovského stavu ze sídliště ve Wagnerově ulici.

komunikace ulice Wagnerova. Jak dokládá velký počet odkrytých kúlových jam, původní zástavbu sídliště tvořily menší nadzemní domy. Tyto domy po obvodu doplňovaly zejména zásobní jámy s příznacným úzkým hrdlem a směrem ke dnu se rozšiřujícími stěnami, využívané podle všeho ke skladování potravin, především obilí, a menší jámy blíže neurčitelné funkce. Časté nálezy drobných hliněných setrvačnicků vřeten a větších jehlanovitých závaží z jednoduchých vertikálních tkalcovských stavů dokládají, že zdejší obyvatelé se vedle zemědělství a chovu dobytka zabývali také podomáckou produkcí textilu.

A nakonec největší archeologický objev poslední doby – dřevěný most z Moukovy ulice. Jeho historie nás ovšem přenáší až do středověku, a proto se k němu a tématu Tišnova té doby vrátíme později, v některém z dalších čísel TN.

Foto: archiv ÚAPP Brno

Bronzová jehlice ze sídliště ve Wagnerově ulici.

UNÍN

Kateřina Smetanová

Obec Unín se nachází severozápadně od Brna, 10 km od Tišnova, ke kterému po staletí bytostně náležela, avšak až od roku 2002 spadá pod ORP Tišnov, do té doby patřila pod okres Blansko.

Obec se rozkládá v nádherné Boskovické brázdě, je mírně pahorkatá, sestávající se z orné půdy, lesů a luk, v nadmořské výšce 461 m, žije zde 235 obyvatel.

Historie

První písemná zmínka se datuje z roku 1341. Historie obce je úzce spjata s rodem Trmačů a pevností Trmačov. Původně zde bývalo tzv. Hradisko, jehož místní název se uchoval podnes a ze kterého byl vytvořen alodní dvůr. Pánům z Trmačova patřily čtyři lány. Původní název obce zněl Ynyn, v roce 1718 to byl Unin, v roce 1720 Hunin a od roku 1924 současný název Unín.

V obci sídlili tesaři, zedníci, dřevorubci, dva obchodníci, dále zde byly dvě hospody, řezník, kovář, před první světovou válkou mlékárna a sýrárna, posléze palírna ovoce, parní pila s deseti zaměstnanci. V novodobé historii od roku 1992 výroba sítí fa SITTIEC, s. r. o. V roce 1904 byla zřízena četnická stanice, zrušena v roce 1955, od roku 1960 doposud je zde poštovní úřad.

V roce 1779 byla nařízením zemské komise v obci zřízena škola, kterou navště-

Kostel sv. Petra a Pavla.

vovaly děti ze sousedních obcí Bukovice, Hlubokého, Hájku, Jamného a Rohozce. Tehdy byla škola dvoutřídní, a když se začalo jednat o rozšíření o další třídu, počínaje obcí Rohozec, se od roku 1888 postupně všechny obce „odškolily“ a vybudovaly si vlastní školy. Poté se i v Uníně postavila vlastní škola čp. 20, která byla uzavřena v osmdesátých letech minulého století. Budova doposud stojí a obec v současné době hledá její využití.

Dominantou obce je pozdně barokní kostel, který je zasvěcen sv. Petru a Pavlovi. V roce 1789 byl zbořen původní dřevěný kostel, od roku 1792 zde stojí současný zděný kostel. Původně byl za kostelem hřbitov, ten byl od 1. 1. 1900

nahrazen novým, vzdáleným od kostela cca 300 m.

Podobu obce velmi ovlivnil rok 1960, kdy došlo v lokalitě Střela k výstavbě vojenských kasáren, které obýval útvar raketových vojsk, 1. protiletadlový raketový oddíl, který podléhal 76. protiletadlové brigádě. Šlo o součást systému protivzdušné obrany Brna. Velitelství v míru sídlilo v kasárnách v Brně-Řečkovících. Oddíl u Unína byl vyzbrojen protiletadlovými řízenými raketami SA-75 Dvina, jež používaly radarové navádění a měly minimální dostřel 29 km. Oddíl byl zrušen v roce 1988 a již nebyl obnoven. V roce 2005 správa objektu kasáren přešla pod obec Unín.

V souvislosti s výstavbou kasáren začala v roce 1960 stavba osmi bytových domů, každý po čtyřech bytech, přidělovaných vojákům ve služebním poměru a zaměstnancům kasáren, dokončeny byly v roce 1962. V obci se tak rázem ocitli noví obyvatelé z různých vzdálených koutů Československé republiky, kteří si v Uníně či blízkém okolí našli životní partnery a natrvalo se zde usadili a založili rodiny.

Současnost

V obci se nachází obchod COOP, za což jsme vděční, neboť mnoho okolních obcí touto službou nedisponuje. Je zde úložna a výdejna České pošty pro obce Bukovice, Rohozec, Unín a Hluboké Dvory, občanům těchto obcí je zde ukládána pošta a nemusí tak pro ni jezdit na poštu do Lomnice u Tišnova, pod kterou spadají, úřad je otevřen každý den od 18.15 do 19.15 hodin. Máme také společenské zařízení, kde delší dobu nebylo možné najít zájemce o dlouhodobý pronájem, od prosince 2022 obec proto prostor nabízí ke krátkodobým pronájmům. U společenského zařízení je multifunkční hřiště s umělým povrchem a dětské hřiště. Z podnikatelské sféry zámečnická a stolářská dílna. Velké množství včelařů.

V současné době se po dvouleté vynucené pauze v obci znovu rozbíhá kulturní a společenský život. V prosinci jsme rozsvítili společně vánoční stromek na náměstí, současně s mikulášskou nadílkou. Sešli se v poslední den roku na tradičním ohňostroji, s gulášem a svařáčkem.

V únoru jsme přivítali na obecním úřadě v doprovodu ukulele, básničky a písničky nové občanky, narozené v roce 2022. Obcí se prošel masopustní průvod masek.

Unín je hezké místo pro život.

Letecký pohled na Unín.

Foto: Petr Chadim

HODONÍN U KUNŠTÁTU

PAMÁTNÍK HOLOKAUSTU ROMŮ A SINTŮ NA MORAVĚ

Radovan Krhovský, ed. Vladimír Vecheta

Květnové dny jsou zejména v myslích starších generací již po desetiletí spojeny s připomínkou konce II. světové války. I přesto, že od válečných let už uplynulo bezmála 80 let, ve stínu napjaté mezinárodní situace se zdá stále aktuální pro všechny generace opakovat memento této tragédie. Spolu s výstrahou starověkého řeckého válečníka, s níž se ztotožnili i vůdcové tehdejších vítězů nad nacismem: „Ještě jedno takové vítězství a zahyneme!“

Pár kilometrů za severní hranicí Tišnovska, v lesích mezi obcemi Černovice, Tasovice a Hodonín, se v letech 1942–43 nacházel **protektorátní tzv. cikánský tábor**. Bylo to jedno ze dvou míst (druhý tábor byl v Letech u Písku), kde byly nuceně koncentrovány rodiny moravských a českých Romů a Sintů před transportem do koncentračního a vyhlazovacího tábora v Auschwitz II – Birkenau. Táboru předcházela **kárný pracovní tábor** (otevřen 1940) a **sběrný tábor** (od 1. ledna 1942). Ty sloužily k internaci dospělých zdravých mužů považovaných za „práce se štitíci“ či „asociální“ a využívání jejich pracovních sil. Po odsunu Romů se zde cvičily jednotky wehrmachtu, sídlila zde vojenská nemocnice Rudé armády a vojáci rumunské královské armády. V roce 1946 byli v táboře **internováni** staří **Němci neschopní odsunu**. Mezi lety 1949 a 1950 zde byl umístěn **tábor nucené práce pro odporce režimu** komunistické strany.

Na trýznivou etapu této lokality známé po dlouhé roky socialismu paradoxně jako **letní dětský tábor** a rekreační zařízení se nezapomnělo. Pro řadu současníků je proto známa pod názvem **Žalov**. Tak bylo totiž křížem z březového dřeva a kamenem s vytesaným nápisem označeno už po válce místo hromadných hrobů nedaleko tábora. V roce 1997 zde byl péčí Muzea romské kultury a obce Hodonín vztyčen nový památník v podobě kříže. Část dětských obětí tábora pak připomíná pamětní deska na hřbitově v nedalekých Černovicích, kdy byly tyto pohřbeny.

Od roku 2011 v již nevyužívaném areálu tábora budovalo Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského památník. Jejich práci pak po letech snažení

Dobová podoba areálu.

dokončilo Muzeum romské kultury za přispění aktivistů a pamětníků, které zde 15. července 2021 otevřelo muzeální expozici mapující historii s názvem **Tábor Hodonín u Kunštátu: Průsečík tragických osudů 1940–1950**. Střední Evropa.

Hlavní část expozice je v nové budově **infocentra** a zahrnuje popis historie areálu ve všech jeho fázích od roku 1938 až do roku 2009. V replice **vězeňského baráku** je umístěna část expozice týkající se života vězňů v etapě tzv. cikánského tábora (hygiena, strava, ubytování, práce, zdravotní péče, děti v táboře, útoky atd.). U vstupu do areálu se nachází i **barák dozorců**. Tato budova je jediným zachovaným objektem původního tábora. Její prostor slouží pro výstavy, které se každoročně obměňují.

Od 1. 4. 2023 jsou kromě stálých expozic pro návštěvníky zdarma přístupné po celou sezónu dvě výstavy – **Židé v boji a odboji** a **Romové v odboji**.

Židé v boji a odboji připomíná rezistenci československých Židů, jejichž válečné utrpení završené tragédiemi ve vyhlazovacích táborech je zastíněno skutečností, že se nepoddali osudu pronásledované komunity a přes teror se zapojili do odboje v Čechách, na Moravě i na Slovensku. Tisíce z nich – ženy i muži – se při první příležitosti staly příslušnicemi československé armády a se zbraní v ruce bojovaly proti nacismu a fašismu na všech frontách druhé světové války.

Výstava **Romové v odboji** romské filmárky Very Lackové vychází nejen z životního příběhu jejího pradědečka, romského partyzána Jána Lacka, ale také z pracného

Dnešní podoba areálu.

historicko-etnologického výzkumu situace a postavení Romů za druhé světové války, jejich zapojení do SNP a jejich motivace, činnosti a aktivity v odboji.

K 78. výročí konce 2. světové války se na Den vítězství **8. května 2023** koná **připomínková akce pochod „Po stopách odboje“** k uctění památky obětí II. odboje a holocaustu. Akce začíná v 9.00 u památníku a po 8,5 km dlouhé trase přes Tasovice, Černovice a Hodonín připomene na jednotlivých zastaveních **činnost různých partyzánských skupin**, které operovaly v širším okolí Hodonína u Kunštátu (zejména skupiny Jermak, III. čsl. úderná rota, Černý-Čapajev, Psohlavci a další). Příběhy jednotlivých partyzánských skupin provede **Ing. Petr Kopečný**, odborník na II. odboj na jižní Moravě a autor celé řady publikací na toto téma.

Památník holocaustu Romů a Sintů na Moravě

Muzeum romské kultury,
státní příspěvková organizace
Hodonín 76, 679 75 Hodonín u Kunštátu
GPS 49.5073047 N, 16.4199108 E
tel. +420 775 403 155
hodonin@rommuz.cz

www.rommuz.cz/cs/hodonin-u-kunstatu/
Otvírací doba v hlavní sezóně
(1. 4. – 31. 10.): středa–neděle 9.00–17.00
Mimo hlavní sezónu: návštěva ve všední dny pouze po předchozí domluvě.

KRÁLOVNIČKY – SVATODUŠNÍ OBCHŮZKY DÍVEK

Vladimír Vecheta

Muzejní spolek Velkobítešska a národopisný soubor Bítešan zvou jako každý rok na tradiční **Svatodušní obchůzku dívek** – královniček, která proběhne **v neděli 28. května 2023** v obci Březské u Velké Bíteše. Průvod vychází ve 14.00 od kulturního domu a formou kolední obchůzky navštíví domy a statky v obci. Obchůzku prokládají obřadní zpěvy a tance u kaple a v parku uprostřed obce. Po obchůzce asi v 15.30 dospělá mládež zavede nejstarší dívky z královniček do tanečního kola v parku pod lipami. Při nepříznivém počasí se akce koná v kulturním domě.

Oživující folklorní tradice našich babiček v prostředí vesnic lákají řady návštěvníků a pro nejednoho se stávají inspirací a ukázkou, jak i tradiční kultura a zvyky mohou zůstat živé a zapojit se do běžného života. Na Velkobítešsku byly obchůzky královniček obnoveny v roce 2003 především péčí Silvy Smutné a jejích přátel z okruhu bítešského Městského muzea ve spojení s trebičským Centrem tradiční lidové kultury. Prvních sedm let prováděly dívky svatodušní obchůzku v osadě Jestřabí, od roku 2011 se vydávají do obce **Březské** asi 7 km severně od Velké Bíteše.

Průvody mladých dívek, lidově králek, králenek neboli **královniček**, patřily ke starobylým letnicovým obyčejům, hrám a slavnostem. Patří mezi nejpoetičtější a nejněžnější tradice, protože oslavují jak přicházející jaro, tak i něžnou krásu a nevinnost mladých dívek.

Grálke z Čebína.

Foto: archiv obce Čebín

Samotnému obřadu předchází **příprava**, dívky si kromě navčování obřadních tanců chystají samy také **zelené ratolesti** jako dar přírody, symbol plodnosti a bohaté úrody. Březové nebo vrbové proutí, větvičky lípy, krušpánek a barvínek vážou dívky červenou stuhou, ta symbolizuje život. Požehnání čerstvé zeleně pro obchůzku dívek se uskutečnilo vždy v pátek před nedělním svátkem sv. Ducha.

Obchůzka, zpěv, odměna

Při nedělní obchůzce královniček dívky prochází obcí po obvyklé trase a v neměnném uspořádání. V čele průvodu

Král v čele průvodu králek.

Foto: web Kralovnicky.cz

jde **král** (což je také dívka), nese ozdobený březový májek a určuje zpěv písní bez doprovodu muziky. Král má vedoucí úlohu a musí být přirozenou autoritou a hlavně zvučným zpěvákem.

Za králem jdou **prosebnice – darovnice**, jsou to nejmladší účastnice družiny ve věku do 10 let. Jakmile průvod u jednotlivých usedlostí zastaví, nabízí hospodářům požehnané ratolesti. Pronášá při tom říkanku. Odměnou obvykle obdrží koláče nebo drobné sladkosti. Tato děvčata se zapojují do společného zpěvu, ale tanců se nezúčastňují.

Uprostřed je vedena pod baldachýnem **královna**. Je nejdůležitější postavou celého průvodu, to ona symbolizuje tajemství dívčího půvabu – má jediný úkol, být líbezná, skromná a tichá. Nad hlavou má rozprostřený baldachýn zhotovený z velkého červeného květovaného šátku připevněného na tyčkách ozdobených březovými větvemi. Baldachýn nesou děvčata ve věku do 12 let. Jsou to obvykle dřívější prosebnice – darovnice a budoucí obřadnice.

Na obvyklých místech dívky **tancují** za zpěvu královských písní. Tehdy vstupuje král pod baldachýn za královnou a tančí spolu s ní.

Na závěr obchůzky probíhá **snímání korun krále i královny**, předání následovnicím a jejich tanec se dvěma mládenci z bítešské chasy.

Dnes obřady královniček provádějí dívky z Velké Bíteše a okolních obcí sdružené v **Národopisném souboru Bítešan** společně s dívkami domácími. Do kolektivu se však zapojují i další zájemkyně.

Obchůzka královniček na Velkobítešsku byla v roce 2015 zapsána i na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury Kraje Vysočina. Kralovnicky.cz.webnode.cz.

Nejen v Bíteši

Obchůzky královniček patřily k oblíbeným zvykům na Podhořácku i Brněnsku, a tak se k jejich tradicím nejedna obec znovu hlásí. V loňském roce obnovili tradici **v Čebíně**.

„Svatodušní obchůzka královniček, v Čebíně též nazývaná jako Grálke, se bude letos konat **28. 5. 2023** opět formou odpolední kolední obchůzky zakončenou královským tancem na návsi u kostela a pohoštěním přítomných tím, co grálke vykoledovaly,“ zve na setkání o Letnicích Markéta Kristková. Tento druhý ročník pořádá nově vzniklý **Folklorní soubor Šafronica** působící pod TJ Sokol Čebín. Součástí obnoveného zvyku bude také svatodušní mše svatá s žehnáním věnců.

Grálky však obcházely i v Senticích, Drásově, Malhostovicích nebo Kuřimi. Hlasitě se pak k této historii hlásí ve folklorně nalaďených Moravských Kníních. Na hořejším Tišnovsku je tradice královniček, jejich písní a tanců nejdéle známa z **Kozárova**, kde se držela ještě v 70. letech 20. století.

Pojďme se inspirovat tam, kde se to daří.

LOMNICE

HISTORICKÝM MĚSTEM ROKU 2022 JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

Eliška Vecheta

Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska, ministerstvo kultury a ministerstvo pro místní rozvoj každoročně oceňují nejlepší uplatnění dotací z Programu regenerace městských památkových rezervací a zón. Titul Historické město roku získá vždy jedno město v rámci kraje a jeden celonárodní vítěz. Tím se letos stalo Vysoké Mýto.

Krajskými vítězi soutěže o titul Historické město roku 2022 byly vedle hlavního vítěze ještě České Budějovice, Horažďovice, Cheb, Jablonec nad Nisou, Jemnice, Jičín, Kolín, Praha 1, Příbor, Šternberk, Valašské Meziříčí a Žatec a Lomnice.

Program regenerace je druhým nejdéle fungujícím programem ministerstva kultury v památkové péči. Za dobu své existence od roku 1993 jeho prostřednictvím úřad podpořil obnovu 18 700 kulturních památek sumou přes 5,86 miliardy korun. Cena všech těchto obnov s penězi dalších subjektů přesáhla 15 miliard korun.

Ocenění spojené s odměnou sto tisíc korun na další péči o památky převzala za Lomnici v kostele Pražská křižovatka starostka městyse Marie Brázdová. Ceremoniál proběhnul v úterý 18. dubna 2023 u příležitosti Mezinárodního dne památek a sídel. Slavnostní atmosféru umocnilo vystoupení akordeonového orchestru Pohoda

žáků ZUŠ J. V. Stamice z Havlíčkova Brodu a klarinetisty Jana Caie, který bravurně zahrál 2. a 3. větu koncertu B dur od Karla Stamice. Záznam slavnostního předávání je k dispozici na YouTube kanálu ČTK (viz QR kód), Lomnice přebírá cenu v čase od 1:36:24.

Upřímné díky za získání titulu patří všem, kdo se na péči o kulturní památky v Lomnici jakýmkoliv způsobem podílejí. 🙏

Zástupci krajských vítězů soutěže historických měst.

Foto: Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska

INZERCE

👉 **Karel Pavlíček, kamenické práce,** tel. 604 310 243.

👉 **Malířské a natěračské práce.** Chcete nově vymalovat, tapetovat, natřít cokoliv? My to umíme! Kvalitně, rychle, čistě a za rozumnou cenu. Vlastimil Štěpánek, tel. 608 327 939.

👉 **Elektrikář – opravy, rekonstrukce.** Tel. 797 676 748.

👉 **Tesařské, pokrývačské, klempířské práce** se zárukou. Tel. 737 163 726.

👉 **Opravy a rekonstrukce střech, komínů, okapů, nátěry, výmaz hřebene.** Rozpočet zdarma, záruka. Tel. 736 649 470.

👉 **Kontejnerová autodoprava, zemní práce** (bagr 5 tun). Dušan Hájek, tel. 605 241 641.

👉 **Koupím starou vzduchovku,** i poškozenou. Také **starou motorku a staré hodiny.** Tel. 604 107 708.

👉 **Prodám sprch. vaničku z litého mramoru** značky Kaira. Nová, bílá, rozměr 120×90×4 cm. Cena 7 000 Kč. Tel. 603 364 854.

👉 **Hledáme kvalitní obrazy Jambora, Blažíčka, Matala, Emlera, Jurka a M. Ranného.** Kontaktujte nás, prosím, na e-mail: art15@email.cz nebo na tel. 604 347 541. Děkujeme.

👉 **Sběratel koupí skleněné vázy ze 70. let – Škrdlovice** apod. Dále hledáme **veškeré staré vojenské věci,** vojenskou vzduchovku apod. Nabídky prosím na e-mail: art15@email.cz nebo na tel. 604 347 541.

👉 **Koupím staré motocykly, automobily a jejich díly.** Motory, cokoliv, kdekoliv. Tel. 736 649 470.

👉 **Pronajmu byt 1+1 s lodží,** ul. Květnická, Tišnov. Volný ihned. Tel. 605 326 658.

👉 **Koupím dům nebo byt.** Hotovost. Tel. 604 986 677.

👉 **Koupím garáž** v Tišnově v okolí ulice Halasova, tel. 603 420 867.

👉 **Hledám pro společný podzim života ženu.** Muž 59 let. Tel. 776 325 886.

👉 **Do nově otevřené restaurace v Tišnově hledáme kolegy do obsluhy, i na brigádu.** Kontakt 605 734 760.

JINOŠOVSKÉ STUDÁNKY

PRAMENY A ZAJÍMAVOSTI NÁMĚŠŤSKÉHO PANSTVÍ

TURISTICKÉ
INFORMAČNÍ
CENTRUM
TÝŠNOV

Vladimír Vecheta

Dnešní pozvánka a tip na výlet mají nádech poetických tradic spjatých s dobami, které romanticky považujeme za lepší, než jsou ty naše. Pravdou je, že „otvírání studánek“ patří k těm krásnějším, a přesto prakticky zapomenutým tradicím jara. Především proto, že voda do našich domovů už proudí vodovodem a studánky jsou zdrojem občerstvení už opravdu málokoho. A to se ještě náhodný návštěvník shání po rozboru vody, jestli se vůbec může z takového neznámého lesního zdroje napít. Jako bychom za svůj život nevypili, a to nejen z vodovodu, hektolitry ledasčeho daleko horšího...

Je proto vzácností, když existují lidé, kteří i po desítkách let pečují o lesní studánku nebo pramen, a to zcela nezištně. Společenství chatařů, zahrádkářů i místních obyvatel z Jinošova a okolních vsí takto unikátně udržuje nejméně deset studánek rozmístěných v okolí **rybníka Bělizna** a v lesích přilehlé Jindřichovské obory. A kdeže se to nacházíme? Na půl cesty mezi Velkou Bíteší a Náměští nad Oslavou. Od Týšnova ne zas tak daleko, aby nestálo za to se sem vydat na velmi příjemný výlet. Ať už budete objevovat lesní studánky sami, nebo se přidáte k hromadnější akci, na kterou si dovoluji pozvat právě místní občané.

Karlova studánka.

Otvírání studánek

Množství studánek je v blízkém okolí Jinošova až zarážející, a tak se jejich počty v různých popisech trasy liší. Co si pamatuji už z dětství, tradiční trasa zahrnovala studánek deset. V přilehlé mapce k nim přibyla ještě jedenáctá – Jinošovská. Všechny jsou zakresleny a přejaty i serverem Mapy.cz: <https://mapy.cz/s/papaduporu>. To my, co jsme po studánkách putovali ještě podle papírové a velmi schematické mapky a dřevěných ukazatelů na stromech, jsme to měli o něco zajímavější.

Každá studánka jako narozené dítě má své jméno podle místa, polohy apod. Devět z nich má v křestním listu zapsána vedle jmen i své příběhy:

43. ročník Jinošovských studánek se uskuteční v sobotu **20. 5. 2023**. Akci organizuje Český zahrádkářský svaz společně s chatovou osadou Bělizna, obcí Jinošov a obcí Pucov. Počátek této akce je datován rokem 1978, kdy se konal oficiálně 1. ročník. Délka trasy je **13 km**. **8.00–10.00** prezence turistů **na návsi v Jinošově**, u studánek vítání turistů chlebem a solí. **Od 12.00** občerstvení s táborákem u rybníka **Bělizna** – hry pro děti, možná projížďka kočárem jezdecké stáje Krokočín, ukázka moderní gymnastiky TJ Spartak Velká Bíteš, Lesy ČR – akce lesní pedagogiky pro děti a mládež. Na konci trasy soutěž o ceny.

Rybník Bělizna.

• **Dolíhalova** – před zbudováním Jinošovské byla první studánkou na trase z Jinošova na okraji lesa Rakovce. Tuto studánku si našla a upravila rodina Dolíhalova v roce 1996 a stará se o ni dodnes. Ne-daleko ní potkáte i starobylý smírčí kříž.

• **Hraběcí** – nazvaná podle louky mezi lesy v trati Rakovce a patřící k bývalému panství rodu Hauqwitzů. Dlouhá léta byl jejím správcem pan Bojanovský, milovník humoru a dobré nálady. Po jeho smrti se

o studánku starají vnuci Blovtí. V roce 2008 byla studánka nově zastřešena.

• **Karlova** – až do své smrti mívával u ní službu pan Ludvík Chalupa z Hlubokého, u něhož se nezapomněli zastavit na kus řeči, kousek slaniny a hlt ohnivé vody jeho přátelé a známí, kterých jako člověk společenský měl vždycky dostatek. Podle něho se studánce někdy říkalo i Ludvíkova. Studánka byla obcí Hluboké obnovena v roce 2008. Starají se o ni pan Svoboda a pan Chalupa z Hlubokého.

• **Kalinova** – najdeme ji blízko hájenky č. 43 na okraji lesa. Žily v ní a sloužily lesu a přírodě tři generace rodiny, podle nichž je studánka pojmenovaná. Pečují o ni dodnes. V roce 2008 byla zrenovována a nově zastřešena. V roce 2004 se zde konal jarní koncert vážné hudby, který připravil jako hold svému rodnému kraji houslista olomoucké filharmonie a újezdský rodák pan Jan Duda. V roce 2008 byla studánka vyhlášena nejhezčí studánkou Vysočiny v soutěži Zelené srdce.

• **Panská** – křtěná tak od nepaměti, hluboko v lese blízko křižovatky lesních cest a památníčku hajného Kaliny, který zde tragicky zahynul rukou pytláka. Garantem studánky bývala rodina Němčanských, pan Jirků z chatové osady Bělizna, později i některý z členů bývalé jinošovské tělovýchovné organizace.

• **U Korbele** – dříve V Pastýřce – pojmenovaná podle názvu lesa. Pro blízkost obce Krokočina mívávali u ní službu přátelé z této vsi. Střídali se u ní např.: pan Jedlička, paní Hedejová, paní Burianová. V roce 2008 studánku nově zastřešili a opravili bratři Kalinové. Nyní se o studánku stará pan Preisner z Jinošova.

• **V Olších** – samotný název napovídá, že ji najdeme na vlhkém lesním místě, cestou k ní od studánky U Korbela jsme překročili silnici Náměšť – Jinošov – Velká Bíteš a začali scházet po svažité stezce k níže vyvěrající studánce. Od samého počátku patří k nejpěknějším. Jejimi zřizovateli, udržovateli a zvelebovateli vždycky byli chataři Ing. Rybníček, Ing. Adam a Milan Svoboda, autor na dřevě psané prosby putujícím: „Je stále méně čisté vody na světě – proto tě snažně prosím, člověče – nenič mě, ale více

Holubí studánka.

udržuj – vždyť bez vody bys zahynul.“ Studánka je též pramenem Pucovského potoka, přítoku řeky Oslavy.

• **Holubí** – od studánky V Olších dojdeme k ní docela brzy. Vyvěrá z nitra země pod Budišovským kopcem (za jasného dne lze odtud dohlédnout k městečku Budišovu) a současně pod rybníkem „Na sklepích“. V těchto místech všechny své hosty vítával p. Josef Bárta chlebem a solí a jako člen myslivecké společnosti přidával povídání o životě v přírodě a lesní zvěři zvláště. Střídali ho i další přátelé od Bělizny např. p. Radek Kalouda. Oba patří k prvním a nejstarším osadníkům rekreační oblasti. Nedávno byla studánka opravena a zastřešena za přispění Lesů České republiky. Již několik let Vás u studánky vítají pan Ing. Vrba a paní Pavličková z Pucova a jejich perníkové holubičky.

• **V Hrdle** – je poslední, ale i první svým významem ze všech jmenovaných a lehce si jí všimneme při vstupu do rekreačního prostoru, který nezávadnou vodou zásobuje osadníky. Její pramen napájí blízký rybník Běliznu. Pojmenovaná je podle tvaru a podoby svého okolí. Tuto studánku udržuje pan Radek Kalouda.

Vyjmenované studánky však nejsou zdaleka všechny. Kousek od břehu rybníka najdeme další dřevěnou boudičku zastřešující pramen **Na Bělizně**. U většiny studánek je zastřešené posezení, o které se postaral státní podnik Lesy ČR, který má okolí ve správě. Díky jeho péči je tak možné objevit i další zajímavosti tohoto kraje.

K putování po studánkách na vlastní pěst je však namístě upozornit na aktuální situaci. Jindřichovskou oboru, tedy zdejší polesí, silně zasáhla kůrovcová kalamita. Její následky ještě nejsou úplně odklizeny, a tak je nutno počítat s prořídlymi lesy, haldami dřeva a neupravenými cestami.

Další pastí na turisty je možnost zbloudění. Mapy.cz sice uvádějí trasu po studánkách jako naučnou stezku, tradiční značení ale v lese nehledejte. Ke studán-

kám péčí místních ukazují **jen dřevěné směrovky**, ale ani ty nejsou úplně všude. Hledání studánek tak má detektivní moment, a bez moderního vybavení smartphone se dost možná neobejdete. Mýtní těžba na čas odradila od návštěv studánek, tudíž místy budete marně hledat něco jako cestu. Neužívané pěšiny zanikly, podrost lesa zhoustl nebo naopak les zmizel a mýtiny zarostly. Nedivte se a prošlapejte stezku znovu. Všechny studánky na svých místech zůstaly!

Památník posledního vlka

Po cestě mezi studánkami Holubí a V Hrdle, na tzv. Vlkově aleji, narazíme na první z řady kuriozit, které stojí v jinošovském okolí za zmínku. Hned vedle cesty vyčnívá štíhlý kámen s prostým nápisem **VLK 1861**. Jde o památník umístěný na **památku zastřelení posledního vlka na Vysočině**. Pravda, dnes se tomu už můžeme usmát, neboť po Vysočině nám znovu vlci běhají. V době 19. stol. byl však pohled člověka na lesní hospodářství natolik utilitární, že šelmy a dravci představovali nemilosrdně pronásledovanou škodnou. O potřebě jejich ochrany se zatím nikomu ani nesnilo. Likvidace po-

Posezení u vlka.

sledního vlka 28. 3. 1861 tak byla dobově pozitivní událostí, i když šlo o vyhublou a zřejmě nemocnou vlčici. Její vycpanina je roky vystavena na zámku v Náměšti nad Oslavou. K doplnění zajímavosti lze ještě zmínit, že místa „zastřelení posledního vlka“ jsou na Vysočině dvě. To známější je u Koníkova na Novoměstsku s datací 1830. Vycpanina tohoto vlka pak byla vystavena na hradě Pernštejně.

Obora Schönwald

Na okraji Jinošova cestou k prvním studánkám narazíme na dlouhou ohradní zeď. Jde o oboru přináležející ve své době jako park k zámku **Schönwald**. Jinošovský areál patří do okruhu architektonické úpravy

krajin, kterou za své správy náměšťského a osovského panství provedl hraběcí rod Haugwitzů. Nejen tato obora, ale i řada dalších míst v širokém okolí svým uspořádáním připomíná Lednicko-valtický areál, a proto se o této jedinečné části Vysočiny ještě někdy v budoucnu zmíníme. V oboře samotné se nachází několik historických staveb, například chrám bohyně lovu Diany nebo Apollonův chrám. V současnosti slouží pro chov daňčí zvěře. Protože je ve správě Lesů ČR, je přístupná celý rok denně od 9 do 17 hodin. Zámek k oboře nepatří, je v soukromém vlastnictví a veřejnosti nepřístupný.

Do Hlubokého na pivovar a hřbitov

Když už se na své cestě po jinošovských studánkách dostanete do sousední vsi **Hluboké**, stojí za to si zde udělat malou odbočku, vlastně dvě. Tou první je návštěva pramene zlatavé barvy, jak poeticky popisují milovníci piva svůj oblíbený nápoj. Jaký to rozdíl proti chladivé vodě lesních studánek. Zdejší statek, umně zbudovaný či rekonstruovaný, v kamenných budovách skrývá **Svatojakubský**

Hřbitov v Hluboké.

pivovar s vlastní restaurací a programem příležitostných kulturních akcí.

Na výšině nad obcí, diskrétně skrytý na kraji lesa Chvojky, nicméně prozračený místními směrovkami, stojí evangelický hřbitov. Založen roku 1885, kdy Josef Sklenář se svou ženou požádali o převedení pozemku na hřbitov. No, není to hřbitov ledajaký – je malý jako dlaň. A se svou rozlohou 10 × 10 m byl zřejmě právem označen titulem **nejmenšího hřbitova v Česku**. A jako takový zapsán do knihy rekordů.

Co všechno zajímavého lze potkat v tomto koutku naší krajiny...

Foto: Vladimír Vecheta

TIŠNOVŠTÍ EVANGELÍCI ZVOU NA NOC KOSTELŮ

Eva a David Vávrovi

Stejně jako v minulém roce si pro Vás tišnovští evangelíci a evangeličky připravili program na Noc kostelů, která se uskuteční v pátek **2. června 2023**. Evangelíci mají v Tišnově kostel? Že jste o něm neslyšeli? Tišnovští evangelíci vlastní kostel nemají. Nemají ani vlastní sbor, který představuje základní organizační jednotku Českobratrské církve evangelické (www.e-cirkev.cz). V Tišnově se nachází kazatelská stanice, do které dojíždí farář nebo farářka z Farního sboru ČCE Brno II (www.blahoslavak.cz). Evangelické bohoslužby slavíme v Tišnově v modlitebně Církve adventistů sedmého dne, na Procházkově ulici č. p. 427 (naproti finančnímu úřadu a úřadu práce) každou neděli a o svátcích od 10.30; pouze v letních měsících se k nim scházíme jen 1. a 3. neděli. Bude to tedy noc kostelů bez kostela. Důležitější než zdi chrámů je živé společenství. Pojďte se tedy setkat naživo.

Modlitebna bude otevřená **od 16 do 18 hodin**. A program je následující:

- možnost prohlídky prostor a setkání se členy a členkami kazatelské stanice
- povídání o evangelické církvi a aktivitách naší kazatelské stanice Tišnov
- hravá a tvořivá dílna pro děti
- kvíz pro děti i dospělé – vyzkoušej si své znalosti z biblických reálií
- výstava výtvarné reflexe dětského světa víry

Vrchol programu pro děti přijde v **16.30**, kdy Mikro-teatro zahraje inscenaci Madremonte.

„... V zemi, která se jmenuje Kolumbie, je tajemné místo, kde se hory dotýkají nebes. Tam se rodí všechny vody, ze kterých pochází veškerý život, a vyprávějí o všemocné Madremonte. O pečující, milující, starostlivé, přísné, ale spravedlivé matce nás všech – matce přírodě. Vše, co pro nás dělá, není samozřejmostí. Ví to i Alfonso? Alfonso potřebuje pro svůj život stále víc. Jak si s tím poradí moudrá Madremonte?“

Mikro-teatro.

Zdroj: FB mikroteatro

ČASFEST – FESTIVAL O MLADÝCH A PRO MLADÉ

Zuzana Učňová

Nizkoprahové zařízení pro děti a mládež Klub Čas v Tišnově letos slaví 15. výročí svého založení. A právě u příležitosti těchto narozenin připravujeme pro širokou veřejnost ČasFest – týdenní festival, který proběhne **od 5. do 9. 6. 2023**. Na program stále pracujeme, ale základní informace pro vás už máme!

Festival zahájíme v pondělí **5. 6. v 17 hod.** v sále tišnovského Kina Svratka besedou o drogách s názvem **Ne trendy, ale budme trendy**, která proběhne pod taktovkou Bc. Hany Hajduchové. Ta má více než 20letou praxi v kontaktním centru pro drogově závislé a v besedě určené zejména rodičům, učitelům a široké veřejnosti přiblíží druhy drog, s kterými se mladí lidé nejvíce setkávají, jejich rizika, dostupnost a způsob užívání. Na besedu je třeba si rezervovat místo – stejným způsobem, jakým se kupují lístky

do kina. Cena lístku je 0 Kč, beseda je zdarma.

Během oslavného týdne budou také otevřena sportoviště. Chystáme např. otevřené odpoledne ve Fitcentru Olympia Tišnov nebo setkání se zápasníkem K1 Tomášem „Rattlesnake“ Hronem, který se jako historicky první Čech probojoval do slavné Glory a předvede nám své bojové umění. Chybět nebude ani pouliční umění, které si můžete sami vyzkoušet v podobě graffiti na legální ploše s umělcem Martinem Goliášem. Doufáme, že se nám podaří zajistit také promítání filmu RapStory.

ČasFest zakončíme **9. 6. 2023** v letním kině koncertem Jana Bendiga a Moniky Bagárové a následnou afterparty s DJem. Během pátečního odpoledne se můžete v areálu kina těšit i na různé doprovodné aktivity např. škol, městské policie a dalších. Občerstvení bude zajištěno.

Bližší informace najdete na výlepových plochách, nástěnkách škol, na našich sociálních sítích nebo webu (www.casfest.cz). Přijďte se s námi pobavit a oslavit 15. narozeniny klubu.

ČasFest proběhne za podpory města Tišnova, MěKS Tišnov a MAS Brána Vysočiny.

NZDM Klub Čas je realizován za finanční podpory města Tišnova a Jihomoravského kraje.

TÝDEN S LOKOMOCÍ V TIŠNOVĚ II. (22.–26. 5.)

Monika Hudečková

Doba se změnila a měli bychom se jí přizpůsobit. Sedavý způsob života u moderních technologií bohužel poznamenává už i ty nejmenší. Proto je potřeba věnovat se pohybu ve školkách, školách, kde tráví nejvíce času, doma, ale i ve sportovních zařízeních. Čím dál častěji se setkáváme s tím, že i dětem pravidelně sportujícím (ať je to basketbal, fotbal, atletika,

Cvičení ve školce.

Foto: Monika Hudečková

tenis...) chybí všestranný pohybový základ. Děti neumí padat a předcházet tak úrazům, přetěžují jen určité svalstvo, tím pádem vznikají svalové dysbalance. Naše snaha rozšířit povědomí o pohybu a prevenci zdraví trvá a jsme rádi, že se nám to daří čím dál víc. Zájem stále narůstá, a proto jsme se rozhodli zopakovat loňský Týden s Lokomocí v Tišnově. V tomto týdnu budeme pořádat akce přesně „ušité“ cílovým skupinám, které bychom chtěli oslovit a tuto problematiku jim přiblížit.

WORKSHOP PRO UČITELE MŠ A ZŠ

Představení projektu Lokomoce ve školkách a školách

Přednáška na téma: Držení těla a důležitost pohybové gramotnosti u dětí

Ukázkové cvičení s dětmi

Kde: MŠ Na Paloučku, Horova 960

Kdy: 23. 5. 2023, v 15.00

Prosíme o potvrzení účasti na adrese: hudeckova@lokomoce.cz

PŘEDNÁŠKA PRO SENIORY

Přednáška a cvičení na téma:

Porucha rovnováhy v pozdějším věku

Kde: sál MěKS, Mlýnská 152

Kdy: 24. 5. 2023, v 10.00

PARK V POHYBU!!!

Pojďte s námi rozhýbat park!! Odpoledne plné zábavy. Budou nachystány různé pohybové aktivity pro děti i dospělé.

Vystoupení kroužku lidových tanců

Kde: Park pod kostelem, Tišnov

Kdy: 24. 5. 2023, v 15.00

WORKSHOP PRO VEŘEJNOST

(pro ty, koho zajímá téma zdravého pohybu nejen dětí)

Přednáška na téma:

Pohybová gramotnost u sportujících dětí a prevence zranění

Kde: V Podpalubí, Květnická 1979

Kdy: 25. 5. 2023, v 16.30

UKLIÐME ČESKO – UKLIÐME TIŠNOV

PRVNÍ DUBNOVÁ SOBOTA VE ZNAMENÍ DOBROVOLNICKÉHO ÚKLIDU

Jan Schneider

Už druhým rokem se připojil Otevřený Tišnov k celorepublikové úklidové akci Uklidme Česko. I přes mírně nepříznivé počasí se sešlo na apríla před tišnovským vlakovým nádražím více jak čtyřicet dobrovolníků všech věkových kategorií. Po obdržení pytlů na odpad a ochranných rukavic se pak v menších skupinkách vydali v obou směrech podél řeky Svratky a následně do dalších částí Tišnova, zejména do okolí vlakového nádraží a lokality Ostrovec. Po skončení úklidu proběhlo setkání zapojených dobrovolníků spojené s malým občerstvením. „Není mi lhostejné, v jakém prostředí žijeme. Jestli je možné alespoň takto málo přispět k tomu, aby bylo naše město krásnější, vždy to rád udělám,“ hodnotí akci Jan Pestr z Otevřeného Tišnova, který je také členem Komise životního prostředí.

O tom, že není s tímto názorem sám, svědčí velká účast občanů na této úklidové akci. „Velké poděkování patří všem, co se do dobrovolnického úklidu zapojili,“ doplnil Pestr.

Ve stejný den se k projektu připojilo také město Tišnov, které organizovalo druhou úklidovou skupinu. Ta se zaměřila na zbývající části města. Společnou práci se podařilo dobrovolníkům vysbírat více jak 800 kg odpadu, který do přírody ani do města nepatří.

Uklidme Česko je dobrovolnická úklidová akce, která každoročně probíhá na území celé České republiky. Jejím cílem je uklidit nelegálně vzniklé černé skládky a nepořádek. Hlavním jarním úklidovým dnem v letošním roce byla právě sobota 1. dubna. Srdcem akce jsou dobrovolní organizátoři místních úklidů. Tedy lidé,

kteří se chopí zodpovědnosti a zorganizují úklid v místě, které si sami určí. Od začátku až do konce se pak starají o hladký průběh akce. Pořadatelé ze spolku Uklidme Česko jim k tomu poskytují podporu v podobě pevných pytlů na sesbíraný odpad a ochranné pomůcky.

Uklízí všechny generace.

Foto: archiv Otevřeného Tišnova

KVĚTEN V CENTRU SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Hana Hladká

Rozvrh pravidelných akcí

Pondělí	8.30–9.30	Kondiční cvičení
Úterý	8.30–9.30	Trénování paměti
	9.30–10.30	Zpívání
Středa	8.30–9.30	Kondiční cvičení
Pátek	8.30–9.30	Kondiční cvičení

Den otevřených dveří v ZŠ nám. 28. října 10. 5., 10.00–12.00 na ZŠ nám. 28. října

Jsme srdečně zváni do školních lavic a můžeme zavzpomínat na léta školou povinná. Odchod od CSS Tišnov 9.30, v případě potřeby mohou zavést naše klienty autem (nahlásit dopředu).

Beseda s panem Tomáškem

11. 5. od 13.30 v knihovně CSS Tišnov
Beseda CSS s PhDr. Pavlem Tomáškem, CSc., o historii. Na programu bude nejen pokračování besedy z minula, ale i další témata z historie. Vstupné dobrovolné.

Jarní SLUNÍČKOVÉ zpívání

17. 5. od 13.30 v jídelně CSS Tišnov
Přijdou nám zazpívat a zahrát děti z Mateřské školky Sluníčko. Vstupné dobrovolné.

Výstava fotek Barcelona a Montserrat 17.–18. 5., 10.30–12.00 v knihovně CSS Tišnov

Proběhne výstava fotek z Barcelony a z Montserratu. Vstupné dobrovolné.

Zájezd Náměšť nad Oslavou 23. 5.

Odjezd v 8.30 od Podhorácké restaurace (další zastávky Penny a Klucanina)
Cena: 380 Kč. Návštěva zámku Náměšť nad Oslavou, Řeznického muzea, kostela sv. Martina v Kralicích, zbytky gotické tvrze v Kralicích. Prohlídky jsou komentované s průvodci.

Hlaste se, prosím, nejpozději do 14. 5. u Hany Hladké na tel. 730 193 325 nebo osobně v knihovně CSS Tišnov. V případě malé účasti se výlet bohužel ruší, tak prosím, kdo má zájem, ať se nahlásí co nejdříve. Děkujeme za pochopení.

Poslechové hudební odpoledne Taková či maková

24. 5. od 14.00 v knihovně CSS Tišnov
Pan Seyfert Vám zpřijemní odpoledne s písničkami od Hany Hegerové, Petry Černocké, Lenky Filipové, Petra Jandy a dalších. Vstupné dobrovolné.

Bližší informace najdete na stránkách www.css-tisnov.cz/akce.

MaRS V ROCE 2023

Olga Rubinová

Březen patří v kalendářích spolků Rosky jednoznačně cvičení. Již dvanáctým rokem vyhlásil Nadační fond Impuls cvičební maraton s roztroušenou sklerózou pod názvem MaRS. Brněnská Roska tradičně pořádá tuto akci v relaxačním a lázeňském centru Starezu na Rašínově ulici. Každoročně tuto akci navštíví desítky účastníků a jinak tomu bylo i letos. Kromě brněnských roskařů a jejich přátel přijeli na maraton také zástupci Rosek Kyjov a Vsetín, dohromady se nás sešlo 85.

V nabídce totiž bylo hned několik aktivit. Skupinová cvičení v tělocvičně začala kruhovým tréninkem, pokračovala tanečními lekcemi, cvičením se šátky a nechyběl turnaj v bocci. Souběžně probíhalo cvičení v posilovně a zejména kardiozóně, kde se běžecský pás a orbitrek nezastavily, stejně jako spinningové kolo nebo veslařský тренаžer. U těchto aktivit jsme zaznamenávali naběhané a ujeté kilometry, abychom společně zdolali cestu

z Athén do Marathonu. A tuto vzdálenost jsme překonali více než dvakrát. Zde byli velkou pomocí studenti oboru ošetřovatelství pod vedením paní učitelky Kouřilové ze střední školy v Tišnově, kteří pomáhali hendikepovaným maratoncům se cvičením na přístrojích.

Po šesti hodinách cvičebního maratonu jsme celou akci zakončili posezením s kytarou a občerstvením, protože nejen sport je důležitý pro zdraví a dobrou pohodu. Přátelská atmosféra nás ostatně

provázela celým dnem. Připomenuli jsme sobě i svému okolí, že pohyb a rehabilitace jsou nezbytným předpokladem pro udržení dobrého zdravotního stavu a předcházení progresu onemocnění. A nastává další úkol. Na tento poznatek a předsevzetí nezapomínat v každodenním životě.

Nesmíme vynechat poděkování cvičitelkám, kterými tentokrát byly Jana Dočekalová, Romana Konečná, Vlasta Blatná, Renata Diatková, Blanka Urbánková a Irena Horká, a studentům z Tišnova. Záštitu naší akci poskytly městská část Brno-střed a starostka MČ Brno – Královo Pole A. Pazderová. O pitný režim se postaral Vitar, s. r. o., a o pronájem tělocvičny Synthon, s. r. o.

Akce MaRS – cvičení se šátky a cvičení ve vodě.

Foto: Roska Brno-město

STAŇ SE HRDINOU

Tereza Výletová

Rádi bychom Vás pozvali na akci, kterou pořádají žáci ZŠ Smíškova a studenti SOU Tišnov. Přijďte se podívat dne **12. 5. 2023** na **náměstí Míru** v Tišnově **od 9 do 14 hodin** na ukázky první pomoci. V rámci této akce můžete navštívit stánoviště resuscitace a vyzkoušet si umístit zraněného do stabilizované polohy. Naučíte se ošetřit krvácení, zvládnout mdloby a epileptický záchvat. Dozvíte se, jak pomoci člověku, který se dusí, jak správně

ošetřit popáleniny a co může znamenat bolest na hrudi.

Stánoviště zde bude mít Oblastní charita Tišnov.

Žáci 5. ročníků ZŠ Smíškova budou prodávat různé druhy sirupů a mastí.

Na tuto jistě zajímavou akci vás zvou žáci 5. a 8. ročníku ZŠ Smíškova, studenti SOU Tišnov a tišnovská charita.

Přijďte, čekají Vás skvělé zážitky! ☺

DEN ZDRAVÍ V NEMOCNICI TIŠNOV

Adriana Chocholáčová

Také letos bude Nemocnice Tišnov, příspěvková organizace, pořádat už pátý ročník akce Den zdraví pro veřejnost. V rámci prevence nabídne občanům Tišnovska mimořádné zdravotnické služby, poradenství a úkony spojené s prevencí. Letos se Den zdraví uskuteční ve čtvrtek 25. 5. 2023 od 8.00 do 16.00 hodin.

Mnohokrát ověřenou pravdou je, že preventivní prohlídky v řadě případů napomohly zabránit rozvoji chorob či dokonce díky nim došlo k záchraně lidských životů. Zkrátka platí, že prevence je základ zdraví každého člověka. Přitom je třeba mít na paměti, že i u osoby, která se subjektivně cítí zcela zdravá, může být v akutní fázi řada nepříjemných, nebezpečných či život ohrožujících onemocnění, a to i tehdy, když se neprojevují vůbec žádnými vnějšími příznaky. Právě proti takovým situacím a stavům se snaží už od počátku století bojovat preventivní akce tišnovské nemocnice. Chceme přispět k dlouhodobému programu zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva v regionu Tišnovska.

Letošní den zdraví se uskuteční v Ambulantním traktu Nemocnice Tišnov v Purkyňově ulici 2010. Bude mimo jiné zahrnovat program laboratorních vyšetření (vitamín D, funkce imunitního systému, glykemie, glykovaný hemoglobin, cholesterol, zánětlivý parametr, krevní obraz, vyšetření na chudokrevnost, vyšetření hormonů štítné žlázy atd.). Pro mužskou část populace jsou určena speciální vyšetření prostatického specifického antigenu v souvislosti s prevencí rakoviny prostaty.

Dále bude možno podstoupit měření krevního tlaku a vnitřního tuku a nutriční poradenství. Pro zájemce bude připraveno představení vitamínových přípravků, léčebné kosmetiky, orientační měření vnitřního tuku v těle či prezentace nové služby Nemocnice Tišnov – Domácí péče. Představen bude i dobrovolnický program existující už od března 2023 na lůžkových odděleních nemocnice a realizovaný ve spolupráci s oblastním pracovištěm Charity v Tišnově. Ženám je určeno inforatorium a představení postupů při samovyšetření v rámci prevence rakoviny prsu. Pro

rodiče a děti staršího školního věku bude určeno představení ošetrovateľského studijního oboru na Střední škole a Základní škole Tišnov. ☺

NEMOCNICE
TIŠNOV

DOMÁCÍ PÉČE
NOVÁ ZDRAVOTNÍ
SLUŽBA PRO PACIENTY

Od 1. dubna 2023 zahájila Nemocnice Tišnov provoz **Domácí péče**, která poskytuje odbornou zdravotní péči u pacientů v jejich domácím prostředí. Služba je realizována vždy na základě doporučení praktickým lékařem, lékařem specialistou či ošetřujícím lékařem po ukončení hospitalizace a je hrazena zdravotní pojišťovnou. Zdravotní péči zabezpečují vyškolené zdravotní sestry.

Výhody Domácí péče:

- o pacienta pečujeme v soukromí a pohodlí domácího prostředí
- snažíme se o zlepšení psychického stavu pacienta, a to i za podpory rodiny
- zapojujeme rodinné příslušníky do péče o nemocného

V případě zájmu o Domácí péči se obraťte na naše pracovníky. Podrobnosti najdete na webových stránkách Nemocnice Tišnov – www.nemtisnov.cz.

Kontakt: domapece@nemtisnov.cz, tel. 549 436 010, mobil: 605 237 178

KALENDÁRIUM KVĚTNOVÝCH UDÁLOSTÍ

Václav Seyfert

6. 5. 1951

SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ ŠKOLY NA SMÍŠKOVĚ ULICI

Už mezi světovými válkami vyvstala v Tišnově potřeba vybudování nové chlapecké školy. Dívčí škola sídlila na Riegrově ulici, tehdejší chlapecká v dnešní Bezručově. Zde byly podmínky pro výuku již delší dobu nevyhovující, navíc koncem války byla bombardováním škola těžce poškozena. Celá její tělocvična musela být stržena a komise v nebezpečných prostorech zbytku původní školy nepovolila další provoz a nařídila budovu opustit. Žáci se tak museli rozptýlit do ostatních školních budov ve městě se střídavým vyučováním a potřeba nové školy se tak stala ještě naléhavější.

Výstavba nové školy byla původně zařazena do dvouletého poválečného plánu, ale celý proces se postupně zpozděl. Nejprve byla ustavena komise, která vybírala vhodné místo celkem ze šesti variant – zvažovaly se lokality za Kukýrnou na jižním svahu Květnice, o něco severněji k Lomničce, nad Družstevní ulicí mezi silnicemi směr Lomnička a Železné, pod Sychrákem či pod Klucaninou (dnes zde stojí sídliště). Každá z nich z nějakých důvodů nevyhovovala a původně bylo zamítnuto dokonce i místo, kde byla škola nakonec postavena, neboť se zdálo být prostorově malé. Teprve po novém zvážení bylo přistoupeno k výstavbě právě zde, ale musela být opuštěna varianta pozdější centralizace tišnovského školství do jednotných prostor.

Návrhy zpracovával Ing. Škarda z Brna – jeho původní varianta třípatrové budovy neprošla, neboť škola by příliš vyčnívala nad okolní zástavbu vilové čtvrti a tvořila nevhodnou dominantu města.

Dnešní podoba základní školy na Smíškově ulici na panoramatickém snímku ze školního Facebooku.

Byla tedy zvolena jednopatrová stavba s tím, že má být více využito suterénu. S výkopy bylo započato v srpnu 1947, sahaly až do hloubky 5 metrů a odvezeno bylo více než 5 000 m³ zeminy. Samotná stavba začala závěrem září 1947 a prováděla ji nejprve brněnská firma Eisler, poté Československé stavební závody. Přestěhování školy z původní Bezručovy ulice bylo provedeno 28. března 1951, o den později se začalo v budově vyučovat a dne 6. května 1951 se konalo slavnostní otevření školy.

Tím ovšem nebylo učiněno všem starostem zadost. Zbývalo dobudovat tělocvičnu, nakonec bohužel jen poloviční oproti původnímu záměru, a provést úpravu okolního terénu, při čemž hodně pomohla Silniční správa, která potřebovala zeminu na nově budovanou vozovku od Hradčan k Předklášteří. Konečná úprava školního hřiště byla provedena teprve v roce 1955, stejně jako zbudování skleníku. Celkové náklady na výstavbu školy a okolí činily téměř 32 milionů Kčs.

11. 5. 1996

ZALOŽENÍ SPOLEČNOSTI ANNY PAMMROVÉ

Anna Pammrová (1860–1945) byla svérázná myslitelka a spisovatelka, která velkou část svého života prožila na samotě nedaleko Žďárce. Názory i tvorba této nevšední ženy zajímají i desítky let po její smrti celou řadu spřízněných duší, což vyústilo v polovině devadesátých let k založení Společnosti Anny Pammrové (SAP). Již před jejím oficiálním ustavením se několik nadšenců podílelo na zpřístupnění jejích myšlenek vydáním knihy *Navštivte mne s podzimem*, jejíž autorkou je Vlasta Urbánková, pozdější dlouholetá předsedkyně společnosti. Kniha vyšla v roce 1994, o rok později pak byla u příležitosti 50. výročí úmrtí spisovatelky instalována výstava dokumentárního materiálu, nejprve v prostorách tišnovské Komerční banky, poté v Podhoráckém muzeu a nakonec v Jaroměřicích nad Rokytnou. 9. září 1995 pak proběhlo v Nedvědicích první přátelské setkání budoucích zakladatelů SAP, jehož se zúčastnili i starostové Tišnova a Jaroměřic,

Členové Společnosti Anny Pammrové na fotografii z webových stránek SAP.

stejně jako poslední žijící člen rodu – Jiří Pammr z Brna.

K vlastnímu založení SAP došlo na dalším setkání 11. května 1996 v Borovníku. Místo konání bylo dáno pozváním manželů Holánkových obývajících tamní Haugwitzův mlýn, přičemž Alois Holánek byl jedním z posledních pamětníků Anny Pammrové, v jejíž blízkosti na Havlově léta pobýval. Přítomni byli i milí hosté z Jaroměřic, členové Společnosti Otokara Březiny, jehož s Annou Pammrovou poutalo letité přátelství. Podle svých stanov si SAP položilo za cíl zpřístupňování odkazu života a díla spisovatelky, což činí již více než čtvrtstoletí s obdivuhodnou vervou a zaujetím, dnes již pod vedením Heleny Pernicové, která vystřídala svoji předchůdkyni v roce 2012. Členy SAP byli zejména v počátcích autorčiny pamětníci, učitelé, vlastivědci, ale též nakladatelští pracovníci a literární odborníci. Později se přidali další zájemci z Tišnova, Brna i širšího okolí, „jimž je společný vztah ke kulturnímu dědictví, k přírodě, regionu a k životu stranou účelově pragmatických a spotřebních trendů“ (citováno ze stránek SAP).

Nejvýraznějším pravidelným počinem SAP je vydávání „Věstníků“, kterých má na kontě již více než sedmdesát a které jsou volně ke stažení na internetových stránkách spolku. Společnost ovšem vypustila do světa i další samostatné publikace, jimiž jsou například díla Anny Pammrové *Divočinu slov mi nech...*, *Antieva*, *Dopisy* (rodině Havlových) nebo *Cestou k zářnému cíli*. Vydán byl i životopis Anny Pammrové z pera Almy Křemenové.

NAPSALI JSME PŘED 50 LETY

35. díl KVĚTEN 1973

Václav Seyfert

Květnové číslo Tišnovského kulturního zpravodaje z roku 1973 si v duchu dobových tendencí připomínalo „slavné májové dny“, dokonce včetně netypického textu na titulní stránce. Jinak byly ke čtení jako obvykle materiály z mnoha různých oblastí. O čem se například psalo?

OHLASY NA HLASY

Obchodně provozní náměstek podniku Restaurace a jídelny Brno-venkov Jaroslav Šimek reagoval na dřívější kritické poznámky k tišnovským restauracím. Mimo jiné redakci napsal: „Především jsme rádi, že se po přechodných problémech stal závod na Pernštýně (dnešní Café U Palce – pozn. aut.) opět vyhledávaným... Pokud se týká hotelu Květnice, je pravda, že „zub času“ hloďá, stejně jako všude. ... Jen pro informaci – v loňském roce byla nově vybavena jídelna a celý hotel. I na ostatní úpravy dojde, pokud to dovolí finanční prostředky. ... Taneční večery bychom rádi obnovili. Ovšem záleží to také především na tišnovských hostech. Kdysi byly taneční večery zrušeny z toho důvodu, že docházelo k neustálým dohadům s návštěvníky, kteří sice v restauraci seděli, ale odmítali platit vstupné, poněvadž nepřišli tančit, nýbrž k večeri nebo „na pivo“...“ Na předchozí kritiku reagovala také tišnovská pošta. V obou případech jsou tahle témata aktuální i dnes, co říkáte?

KULTURNÍ POMĚRY V MĚSTĚ TIŠNOVĚ

Rozsáhlý materiál Dr. Aleše Vítka o místní kultuře v uplynulých sto letech se na stránkách zpravodaje objevil již potřetí. Zabýval se situací na rozhraní 19. a 20. století, přičemž o následujících válečných létech uvedl: „Světová válka ochromila a zastavila spolkový život; Sokol byl rozpuštěn, sokolovnu zachránil před konfiskací A. Řezáč tím, že ji převzal fingovanou koupí do vlastnictví obce. V době válečné za neblahých let útlaku a kruté persekuce mohla být živelná touha po čistých zdrojích kultury ukájena jen hudbou a zpěvem. Začátkem války zavítal sem mužský sbor Janáčkovy varhanické školy z Brna a uspořádal duchovní koncerty, které řídil prof. B. Holub a na varhany hrál L. Janáček. V r. 1917 a 1918 byla provedena „Hubička“; dirigoval ji dr. Drbal, jako host účinkoval světový barytonista E. Burian (zpíval Tomše), který se svým slavným bratrem trávil

Na titulní stránce čísla byla zveřejněna květy hýřící legendární hájenka v Šerkovicích na fotografii A. Dostála.

dovolenou v Kuthanově sanatoriu. Lukáše zpíval Val. Šindler z divadla brněnského, mezi hosty byl tentokrát i Leo Slezák, populární operní pěvec z Vídně.“

KAVRDŮV MLÝN

Z pera Miroslava Trmače pocházel další historický materiál o mlýnu neda-leko Chytálek v údolí Libochůvky. „Tento starobylý mlýn dostal své jméno po osad-níku z Nelepče Jiříku Kavrdovi, který měl r. 1678 na Nelepči 15 měř polí a mlýn v jednom složení. V 18. století patřil mlýn Havlu Svobodovi, ten jej prodal mlynář-skému synu ze Štěpánovic Petru Tomkovi. Konečně 1. 1. 1787 koupil mlýn mlynář ze Zvole Václav Moučka pro svého syna Jiříka. Moučkové jsou prastará rodina, do Zvole přišli údajně již r. 1496 a před tím byli na mlýnech ve Žďáře nad Sázavou (snad dokonce již od r. 1440, kdy panství prodalo zpustlý mlýn jistému Jakubovi, jak svědčí opis latinské listiny ve Státním

archivu v Brně) a v Bobrové, pak se připomíná jméno Moučka i v Řečici. Jistě je to jméno typicky mlynářské...“

BUDOVÁNÍ ZÁVODU PIS V TIŠNOVĚ

Zpravodaj přinesl první zmínku i o předchůdci dnešní Subterry na Ostrovci – tehdy se podnik ještě jmenoval Podzemní inženýrské stavby (ve zkratce PIS). „Organizace je specializována na výstavbu báňsko-stavebních objektů. V současné době zajišťuje výstavbu všech podzemních objektů na stavbě „Vodní dílo Dalešice“ a štolu v délce 3 km na stavbě druhého „Březovského vodovodu“. Do budoucna připravují Podzemní inženýrské stavby přesunutí těžišť své práce na podzemní díla pro veřejnou dopravu a inženýrské sítě v Brně. Zřízením závodu PIS byly v Tišnově vytvořeny pracovní příležitosti pro profese oborů hornictví a stavebnictví.“

O DALŠÍM VE STRUČNOSTI

Na radnici vystřídal Karla Hanuše ve funkci tajemníka Městského národního výboru Tišnov Ladislav Špaček. Odpovědný redaktor zpravodaje Dr. Štejgerle oslavil šedesátiny. Novým předsedou TJ Baník Tišnov byl zvolen Jiří Jobánek. Paní Šudáková psala o vzácných rostlinách v okolí Tišnova. Okresní průmyslový podnik zavedl ve své nové provozovně opravy praček, ždímaček a chladniček. Karasovo divadlo zahájilo sezónu detektivkou Hraběte jsem zabil já. V sále sokolovny vystoupila skupina Rangers-Plavci. Od půli května již hrálo letní kino – uvedlo se slavným americkým muzikálem My Fair Lady.

Pánové Chládek a Horák právě zakotvují orientační tabuli Podzemních inženýrských staveb poblíž Ostrovcu.

PÁNI Z PERNŠTEJNA

II. DÍL – CESTA K MAJETKU A VLIVU

Jan Kos

Třetí čtvrtinu 14. století je možno považovat za období hluboké stagnace pernštejnského rodu. Dále sice patřili k váženým rodům na Moravě, ale nikoliv k mocenské elitě. Klidná léta vlády Lucemburků však během dvou generací přispěla k rozšíření rodu do nebývalé šíře. Jádrem rodové državy v okolí hradu Pernštejna muselo žít stále větší počet členů rodu, rodový majetek však nerostl, protože nebyla kořist z válek a prebendy z výnosných úřadů a bylo nutno jej dělit mezi početné potomstvo. Nebylo tedy divu, že rod významně zchudnul a ztratil na významu.

Na přelomu 14. a 15. století došlo ke zvratu. Dlouholeté mocenské spory mezi českým králem Václavem, jeho bratrem a uherským králem Zikmundem a jejich bratranci, moravskými markrabaty Joštem a Prokopem, postupně nabývaly na síle a staly se pro Pernštejny novou příležitostí k pootočení kola dějin správným směrem.

Tím mužem, který dokázal tuto příležitost využít, byl **Vilém I. z Pernštejna**. Jeho původ je vzhledem k nepřehledné rodové genealogii té doby nejasný. Zdá se, že byl nejmladším synem v početné rodině Jimrama z Pernštejna, zemřelého v osmdesátých letech 14. století. Krátce po smrti svého otce Vilém vstoupil na dějinnou scénu, když se společně s dalšími třemi bratry zavázal markraběti Joštovi Lucemburskému poslušností, za což Pernštejnové obdrželi poměrně vysokou částku. Vilém vstoupil do Joštových služeb a stal se dvořanem, členem Joštovy užší rady, a pak rychle stoupal po žebříčku moci. V roce 1398 Jošt jmenoval Viléma purkrabím na znojenském hradu a také jej dosadil do funkce moravského zemského hejtmána, což byl nejvyšší post, kterého mohl šlechtic na Moravě dosáhnout. Zemský hejtmán měl značné pravomoci vojenské i soudní a v době nepřítomnosti markraběte jej zastupoval. O několik let později byl Vilém jmenován do funkce nejvyššího komorníka, kterou zastával v letech 1408 a 1409. Na podzim následujícího roku byl Jošt zvolen sborem kurfiřtů římským králem, ze svého titulu se však těšil velmi krátce. Když nedlouho poté zemřel, byla pozice Viléma z Pernštejna v moravské společnosti natolik pevná, že to jeho postavením vůbec neotřásl. V průběhu dvou desetiletí strmého mocenského vzestupu si Vilém polep-

Vilém I. z Pernštejna.

Jan II. z Pernštejna.

šil také majetkově. Stal se jediným vlastníkem pernštejnského panství a rovněž účastníkem mnoha majetkových soudních pří a sporů, ve kterých vůči dlužníkům postupoval vždy cílevědomě a tvrdě, a to včetně svých příbuzných.

Morava stejně jako Čechy byla na konci 14. a počátku 15. století územím velmi neklidným s neustálými záškodnickými střety mezi členy panovnické rodiny, šlechtickými družinami i městy. Do těchto střetů se zapojil i Vilém z Pernštejna. Jeho lapkovská družina řádila na pomezí Moravy a Čech především v letech 1415–19. Podíl z kořisti získané olupováním měšťanů, kupců i čeládky z okolních hradů a tvrzí se stal důležitým zdrojem příjmů jeho pokladny. Na Vilémově postavení to ale nic nezměnilo, síla platila více než právo a mnoho dalších pánů se chovalo zrovna tak.

V následujících dobách husitských válek se pernštejnský rod stal jedním z hlavních příznivců husitského hnutí. Vilém I. z Pernštejna je uveden hned na druhém místě po zemském hejtmanu Lacku z Kravař mezi moravskými pány, kteří zpečetili stížný list zasláný koncilu do Kostnice na protest proti upálení mistra Jana Husa. V roce 1420 se Vilém stal podruhé moravským zemským hejtmánem. Do této funkce jej jmenoval císař Zikmund, kterému Vilém stvrdil slib poslušnosti. Zakrátko po svém jmenování se ale stáhl do ústraní pernštejnského hradu, kde je připomínán jako žijící naposledy v roce 1427.

V letech husitských válek rodový pernštejnský klášter v Doubravníku zanikl. Jeho majetek automaticky připadl Pernštejnům, kteří o jeho obnovu nijak zvlášť neusilovali.

Ještě za svého života Vilém I. z Pernštejna postoupil práva k rodovému majetku svému synu Janovi. Ten se začal pravidelně objevovat mezi veliteli husitských vojsk v roce 1427, o dva roky později se účastnil i husitské spanilé jízdy do saské Míšně, odkud se v následujícím roce výprava vrátila do Prahy, přičemž mnoho vozů s drahocennou kořistí pokračovalo na Pernštejn. Důležitým obdobím pro další vývoj rodu se stala léta po bitvě u Lipan a po přijetí císaře Zikmunda na český královský trůn. Po dlouhém období naprostého bezvládí, kdy vojenští velitelé, jako byl i Jan II. z Pernštejna, se stali neomezenými pány všeho,

Hrad Pyšolec.

Foto: archiv obce Vír

co dokázali ovládnout a kde slabší neměli žádnou šanci vymoci spravedlnost, začaly v zemi alespoň na čas opět fungovat zemské instituce. Jan musel čelit řadě sporů kvůli neoprávněné držbě majetku drobných zemanů z okolí pernštejských statků, dostal se ale i do dlouhodobého majetkového sporu s rodem z Lomnice o statky Pyšolec, Bystřice a Zubštejn, o které Pernštejnové přišli v polovině 14. století a které Janův otec Vilém ovládl na počátku století patnáctého. Do sporu zasáhl moravský markrabě a zeť císaře Zikmunda Albrecht Habsburský a jeho verdikt nebyl pro pernštejský rod příznivý. Jan II. z Pernštejna musel tyto statky postoupit svému dřívějšímu druhu z husitských časů Janu z Lomnice, který se opět stal katolíkem, přidal se na Albrechtovu stranu a díky tomu se stal zemským hejtmánem. Nelze se tedy divit, že po smrti císaře Zikmunda se Jan stal zásadním odpůrcem Albrechtova přijetí za českého krále a jako jeden z mála moravských šlechticů se zapojil i do ozbrojeného boje proti němu.

Albrechtovou smrtí v roce 1439 se Janovi otevřely nové příležitosti. V té době zemřela jeho první manželka Barbora z Valdštejna a Jan mohl uzavřít výhodný sňatek s Bohunkou z Lomnice, dcerou svého rivala z letitého sporu o majetek, který tak v rámci věna své manželky získal formou zástavy zpět. V Čechách i na Moravě nastala doba anarchie trvající až do roku 1453, kdy byl přijat českými i moravskými stavy jako král Albrechtův syn Ladislav Pohrobek. V době bezkrálí sice v zemi platil zemský mír, tzv. lan-

V polovině 15. století byl Jan z Pernštejna již velmi zámožným mužem, jeho rod ale vstoupil do dlouhodobé biologické krize a dále vždy pokračoval již jenom jednou rodovou větví. Již před a hlavně po nástupu Jiřího z Poděbrad na český trůn se Janovi podařilo výrazně rozšířit perňštejnské panství a také legalizovat další majetky, které ovládl v předchozích letech, jako byly např. panství Mitrov, Křižanov, Jimramov, hrad Víckov a také statky, které získal jako zástavu od Jana z Lomnice. Majetkový vzestup Pernštejnů pokračoval i za krále Vladislava Jagellonského, kdy např. zásadně narostl jeho podíl na majetku tišnovského kláštera. Na sklonku svého života se Jan stal nejvyšším komorníkem zemského soudu v Brně a byl pokládán za nejlepšího znalce zemského moravského práva. Jan II. z Pernštejna zemřel na konci roku 1475 a byl pohřben v doubravnickém kostele. Zanechal po sobě čtyři syny a mladou vdovu, svoji třetí manželku Markétu Pernštejnskou z Vranova. Jeho nástupcem se stal druhorozený syn Vilém II. z Pernštejna z manželství s Bohunkou z Lomnice, jedna z nejvýznamnějších osobností českých dějin jagellonského období.

Doubravník – hrobka Pernštejnů. Foto: archiv městyse Doubravník

INZERCE

Kōnia|e

Provozovna: Dlouhá 82, Lomnice

tel. 734 222 105

www.koloniale.cz

E-shop s jízdními koly, elektrokoly a senior elektro-vozíky

Garantovaný servis po dobu 5let

Slevy za šrotovné starého jízdního kola

Přestavby jízdních kol na elektrokola

MALÁ ENCYKLOPEDIE TIŠNOVSKA

R OSOBNOSTI

UMĚNÍ / ŠKOLSTVÍ

OLDŘICH ROSENBAUM

* 18. 4. 1891, Kořenec

† 25. 7. 1942, Brno

Profesor výtvarné výchovy na tišnovském gymnáziu, významný český malíř, člen klubu výtvarných umělců Aleš. Prezentoval se převážně jako figuralista a portrétista, část tvorby věnoval i Tišnovu, kde zachytil jeho historii za první republiky. Pro tišnovský Sokol navrhl prapor, s manželkou vyřezával velké pohyblivé loutky pro zdejší loutkové divadlo.

Narodil se jako jedno z osmi dětí v rodině nadučitele v Kořenci, malé

více na pláních Dražanské vysočiny nad Boskovicemi. V roce 1909 maturoval na reálném gymnáziu v Jevíčku a poté studoval nejprve architekturu na pražské technice, přičemž současně navštěvoval i malířskou školu Karla Reisnera na Královských Vinohradech. Na podzim 1910 se stal žákem Akademie výtvarných umění, jako student byl dvakrát vyznamenán školní cenou.

V Praze složil rovněž učitelské státní zkoušky a působil pak jako učitel kreslení na reálném gymnáziu v Křemencově ulici. V roce 1916 jej postihla mobilizace a jako voják nejprve rakouské a později československé armády sloužil až do podzimu 1919. Poté byl jmenován profesorem kreslení na bývalé 1. reálce v Brně na Antonínské ulici. Následně vyučoval v Orlové a od roku 1922 na gymnáziu v Tišnově, které se stalo jeho posledním pracovním místem.

Byl nevybojné povahy, což společně se značnou zátěží učitelské práce poznamenalo jeho dílo. Přesto po sobě zanechal rozsáhlý odkaz. Věnoval se zejména figurální malbě a portrétům, kromě těch ofi-

ciálních maloval i obrazy s náměty svých tří dcer, dalších rodinných příslušníků a přátel, ale i představitelů města. V mnoha krajinomalbách se objevovaly pohledy na Tišnov, především z Květnice, ale také Tatry a motivy z Podkarpatské Rusi. Výtvarný talent projevovala i jeho manželka Ottilie a později dcera Olga, provdaná Kohoutová. Velkou zálibou mu byla rovněž hudba.

Oldřich Rosenbaum zemřel v Brně a je pochován na starém tišnovském hřbitově. Pět let po jeho úmrtí byla v Tišnově uspořádána velká výstava jeho děl, která zahrnovala 78 obrazů, převážně olejomalb. V katalogu k této výstavě zhodnotil jeho význam Dr. Karel Krejčí, který o něm napsal, že „Rosenbaum neutonul v povrchním, rutinérském akademismu, ale dovedl všechny popudy zapojit a stmelit ve způsob malby vzbuzující úctu jak životností, tak uměleckou poctivostí. Vycitujeme u něj onen intimní, láskyplný vztah k člověku i přírodě, který je základním předpokladem každého opravdového umění.“

V ARCHITEKTURA

RENESEANCE / BAROKO

ZÁMEK VOHANČICE

Zámek Vohančice se nachází poblíž návsi naproti nevelkému rybníku na severní straně obce Vohančice v okrese Brno-venkov. Patrová, trojkřídlá budova s nově opravenou střechou představuje hodnotný doklad drobnější **pozdě renesanční** zámecké architektury ve venkovském prostředí s klasicistní úpravou a je cennou umělecko-historickou památkou. Jižní část je renesanční a severní barokní. Ve východním křídle příjezd do dvora. V západní části dvora situovaná jednopatrová sýpka obdélného půdorysu. Nedílná součást hospodářského zázemí areálu. Na sešlé fasádě jsou zachovány zbytky renesančních sgrafit. V čelní frontě zámku je dochovaným prvkem malebné sakrální architektury **robotní zvonička** s dřevěným sanktusníkem. V sousedství zvoničky je **torzo letité lípy**.

Tvrz zemanského rodu Vohanských (Vahanských) v trase staré cesty, která kdysi spojovala Deblín s Brnem, se

spolu s rodem připomíná již od roku **1255**. Rod patrně plnil lokátorskou funkci při kolonizaci oblasti a byl spřízněn s dalšími rody v okolí. Někteří z rodu byli úředníky u pánů z Pernštejna, na konci 15. stol. se majetkově povznegli, ale v roce 1573 vohančické panství prodali. Další majitel Karel Berger z Bergu (Pergar z Perku) přebudoval původní dřevěnou tvrz v letech 1596–1600 v jednokřídlý renesanční zámek o jednom poschodí. Jeho nástupci Janu Kryštofu z Pergu byl zámek spolu se statkem zkonfiskován pro účast na stavovském povstání roku 1618. Zboží koupil vrchní hejtman olomouckého biskupa Jan Melsing. V roce 1636 byly Vohančice s rytířským sídlem a vesnicemi Heroltice

ce a Závist prodány Alfonsu de Castro. Za pánů de Castro byla dosavadní stavba rozšířena na barokní trojkřídlou dispozici. Na severní straně dvora postavili nové jednopatrové křídlo a obě stavby propojili východním spojovacím křídlem s příjezdem k hospodářskému zázemí, takže zámek dostal půdorys písmene U. Dvůr byl na východě, směrem do návsi, uzavřen zdí s bránou. Alfons de Castro se stavbou tak zadlužil, že jeho syn Karel musel prodat zámek se statkem Karlu Albrechtu z Teuburgu; v roce 1693 jej získal v dražbě Karel Lev z Rožmitálu. V roce 1701 koupilo zámek se statkem město Brno, jež tím zaokrouhlilo svůj deblínský statek. Tím ztratil charakter obytného objektu a stal se správní budovou, v níž byly kanceláře, byty úředníků a hospodářské místnosti. Po roce 1948 připadl místnímu JZD a postupně byl zdevastován. Po roce 1989 byl navrácen Brnu, které jej prodalo soukromému majiteli, díky němuž dochází postupně k opravě celého areálu.

Zámek je chráněn jako kulturní památka České republiky, ale veřejnosti není přístupný.

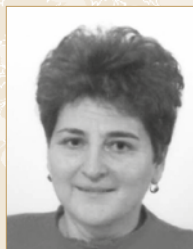
Vzpomínáme

Dne 13. dubna uplynulo již dvacet osm roků od úmrtí naší maminky, babičky a prababičky, paní **MARIE DVOŘÁKOVÉ** a dne 4. května uplynulo patnáct roků od úmrtí našeho tatínka, dědečka a pradědečka **JANA DVOŘÁKA**. Za vzpomínku děkují dcera Lída, Dana a Zlata s rodinami.

Dne 17. dubna uplynulo dvacet smutných roků, kdy nás opustil náš milovaný manžel, tatínek, dědeček a pradědeček pan **RUDOLF FRIDRICH** z Tišnova. S láskou vzpomíná manželka, děti a vnoučata.

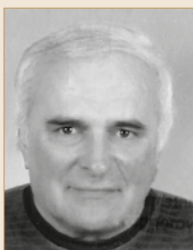
Dne 22. dubna uplynulo osmnáct let, kdy nás navždy opustila naše manželka, maminka a babička paní **EMÍLIE DRÁBÍKOVÁ**. Za tichou vzpomínku děkují manžel a dcery s rodinami.

30. dubna uplynulo deset let od úmrtí naší milované maminky, babičky, prababičky a tchýně paní **MARIE CIKOVÉ**. Za tichou vzpomínku děkuje rodina.

Dne 14. května uplyne pět let, co nás opustila naše maminka a babička paní **JARMILA ČEPEŠOVÁ**. Kdo jste ji znali, zavzpomínejte s námi. Kdo v srdcích žije, neumírá... Synové s rodinami

Dne 23. května tomu bude deset roků, co odešel drahý tatínek a dědeček, pan **ANTONÍN KLOUDA**. S láskou vzpomínají manželka a dcery Marcela a Renata s rodinou.

Dne 24. května uplynou dva roky, kdy nás navždy opustil pan **FRANTIŠEK PLEVAČ**. Stále vzpomínají manželka, syn Jirka, Radek a dcera Dana s rodinami.

Dne 26. května by se dožil pan **JIŘÍ JANOUŠ** sedmdesát jedna roků. S láskou vzpomínají a všem, kteří ho znali a měli rádi, za tichou vzpomínku děkují manželka a děti s rodinami.

Dne 30. května uplyne první smutný rok, kdy nás opustila manželka, maminka a babička paní **MARIE PALMOVÁ**. S láskou vzpomínají manžel a děti s rodinami.

Poděkování

PODĚKOVÁNÍ DOMÁCÍMU HOSPICI PORTA VITAE

Začátkem roku se naše rodina dostala do situace, že jsme měli doma nevléčitelně nemocného dědečka, který si přál dožít v domácím prostředí. Věděli jsme, že služba domácího hospice je v Tišnově dostupná, tak jsme je kontaktovali. V pondělí ráno jsme telefonovali s dotazem, zda nás vezmou do péče, a tentýž den odpoledne byl dědeček převezen z nemocnice z Brna domů a proběhla návštěva hospicového týmu v naší domácnosti. Prožívali jsme jako rodina velmi složité období a lidé z hospice vnesli do tohoto období světlo, lidskost, podporu a porozumění. Byly nám zapůjčeny všechny potřebné pomůcky, naordinovány léky, vše vysvětleno a měli jsme jistotu dostupnosti péče 24 hodin denně, sedm dní v týdnu. Vlastně jsme díky jejich podpoře prožili krásné téměř dva měsíce. Tímto bychom jim chtěli ještě touto cestou poděkovat. Tým MUDr. Trmače si zaslouží obrovský obdiv a s velkou úctou budeme na všechny z hospice vzpomínat, zejména na sestřičku Pavlu, která se o dědečka nejvíce starala. Děkujeme moc – rodina Fillova a Brothánková Čebín.

ZAJÍMAVÝ ŽIVOT VČEL

Josef Permedla

Včely mají mnoho velmi jemně vyvinutých pudů čili instinktů, které řídí jejich složitý a zajímavý život. Jsou to pud rozmnožovací, péče o plod, čistoty, stavební, obranný a shromažďovací. Včely od věku pracují se stejnými surovinami. Vždy dávaly člověku med, vosk, jed, pyl, mateří kašičku a propolis. Včely nikdy nezmění svůj pracovní postup ani způsob výroby. Právě v tom je rozdíl mezi myslící bytostí – člověkem, který stále mění suroviny, zdokonaluje pracovní postup i výrobky.

Každý včelař – milovník přírody a svých včeliček si jistě všiml mimořádného chování včel při práci i obraně jejich obydlí. Včely ve svém chovateli vždy vyvolávají obdiv nad dokonalostí organizace. Základní principy chování již známe, dorozumívání tanečky. Kruhový a osmičkový tanec včel spolu s kývavým pohybem zadečku přenášejí důležité informace včel. Každý včelař si všiml, že místo na těle, které bylo zasaženo žihadlem, je přímo lákadlem pro další útočníky. Je to řeč vůně – feromonů. Informace proudí celým včelstvem i ve formě vůně mateří látky. Pomocí ní včely rozpoznávají vetřelce. Stačí malá chvilka na to, aby včelstvo poznalo, že v úlu chybí matka.

Jestliže se včely vzdálí od vlastního úlu, aby sbíraly nektar, pyl, vodu nebo propolis, jsou odkázány zcela samy na sebe. Byly by ztraceny, kdyby si nezapamatovaly velmi přesně vzhled svého úlu a svého stanoviště ve vztahu k znakům na zemi a k nebeskému kompasu.

Včelstvo, které sestává z desítek tisíc dělnic různého stáří, trubců a matky, fyziologického stavu i vůně, může existovat pouze proto, že v něm stále probíhá nepřetržitá výměna informací pomocí kontaktů i při předávání potravy. Může k ní docházet proto, že včely se v úlu neustále přemísťují. I dnes tento hmyz fascinuje mnoho lidí, a to nejen proto, že žije mírumilovně po tisících ve spořádané sociální struktuře.

Foto: Josef Permedla

DO NAŠÍ KRAJINY SE VRACEJÍ TAŽNÍ PTÁCI

Josef Permedla

Dudek chocholatý – *Upupa epops*, pro svůj neobvyklý vzhled patří do kategorie nejsnáze rozpoznatelných ptáků. Ve staré češtině naši předkové pro tohoto ptáka používali název dedek. Teprve od dob J. A. Komenského název dudek. Když někdo tvrdě spí, říkáme, že spí jako dudek.

Výstižný zvuk, který vydává na jaře svým zpěvem du-du-du, je pro něho charakteristický. Vědci kdysi věřili, že zápach z jeho hnízda je způsoben potravou. Není tomu tak, ptáci sami vydá-

Dudek chocholatý.

Foto: Josef Permedla

vají tento zápach pro sebeobranu. Zápach těchto sekretů se dá přirovnat s hnijícím masem, slouží jako sebeobrana a ochrana hnízda. Je zajímavé, že ho během migrace přestávají používat.

Setkání s tímto krásným zástupcem opeřené sféry je neopakovatelným zážitkem v přírodě na Tišnovsku. Svým jasným zbarvením, černobílým vzorkem křídel, dlouhým zobákem a chocholkou na hlavě ohromí náhodného pozorovatele. Setkal jsem se s ním již podruhé. V roce 2018 na Stanoviskách při podzimním tahu a letos při jarním tahu pod Květnicí 23. 3. 2023. Byl viděn také v Železném, Tišnově, na Jahodné, ale i na Rašově. V posledních letech je jeho jarní tah touto oblastí Tišnovska každoroční. Setkání s tímto krásným a elegantním ptákem je krásné a nečekané.

Dudci jsou poměrně nároční na podmínky svého prostředí k životu. Povrch země pokrytý malým množstvím vegetace, různé prohlubně, staré kmeny stromů, skalnaté svahy a prázdné díry. To jsou místa vhodná pro hnízdění, kde samice snášejí pět až sedm vajíček. Takových míst je spousta, ale dudci mají rádi nerušené, klidné hnízdění. Rádi se popelí.

Ptáci se živí různým hmyzem většinou na zemi, ale jsou schopni ho pronásledovat i za letu, jsou rychlí a obratní. V jejich jídelníčku jsou nejen všechny druhy hmyzu, ale i malé druhy obojživelníků, semen a plodů některých rostlin.

MIGRACE ŽAB V LOMNICI A ROHOZCI

Tereza Karasová

Začátek jara bývá spojován s tahem obojživelníků za rozmnožováním. Jde o nejdůležitější a zároveň nejnebezpečnější období života těchto chráněných živočichů. Migrace probíhá od února až do května (podle druhu), kdy obojživelníci putují ze svých zimovišť do tůní či rybníků (tzv. trdlišť), aby zde založili další generaci. Všechny druhy našich obojživelníků jsou svým rozmnožováním vázány na vodní prostředí, kde se mohou vyvíjet vajíčka

Migrace ropuch.

Foto: Ludmila Korešová, Žabí hlídka

a larvy. Při svém putování však velmi často musí překonávat frekventované silniční komunikace a mnoho z nich tak končí pod koly aut. Migrace nejčastěji probíhá za teplých a vlhkých nocí, kdy se dávají do pohybu někdy až stovky žab najednou. Dvě taková pro žáby kritická místa byla zaznamenána severně od Tišnova u obcí Lomnice a Rohozec. Na těchto lokalitách migrují především ropuchy a skokani hnědí. Letošní migrace probíhala v jedné velké vlně od 20. do 26. března, kdy bylo vhodné počasí – oteplilo se a vydatně pršelo. Bohužel mnozí z nás byli svědky obrovského množství rozjetých žab v místech, kudy putovaly k vodním plochám. A proč to všechno píšeme? Protože i toto můžeme v dalších letech ovlivnit a pomoci na těchto místech vybudovat opatření, díky kterým mohou žáby bezpečně doputovat do svého cíle a zpět. Pokud víte o další pro obojživelníky nebezpečné lokalitě v blízkosti Tišnova nebo byste se v příštím roce rádi podíleli na záchraně žab, více informací a kontakt najdete u Ludmily Korešové na webu zabihlidka.cz nebo kontaktujte nás v Ekoporaďně Tišnovsko. Příčinou úbytku obojživelníků je zejména ničení přirozených tůní a mokřadů a používání chemikálií. Jsou ekologickými indikátory životního prostředí, citliví na kvalitu vody i suchozemského prostředí a neměli bychom přehlížet jejich zbytečný masakr na silnicích.

BLAHOŇŮVKA VODNÍ TOKY NA TIŠNOVSKU VI.

Vladimír Vecheta

Na vodních tocích Tišnovska jsou zajímavá jejich poetická jména. Milá, až mazlivě zdobnělá pojmenování jim vtiskla jedinečnou charakteristiku vystihující i poetickou duši zdejšího kraje.

Statistické údaje

Blahoňůvka je pravobřežní přítok ve všech směrech mohutnější Libochovky, odvodňuje západní část náhorní plošiny mezi Deblínem na jedné a Křižínkovem, Kuřimskou Novou Vsí a Jestřebím na druhé straně svého údolí. Od pramene po ústí překoná **6,2 km**. I když jde o malý a krátký tok, přibírá celkem deset dalších přítoků, což činí z jeho údolí skutečnou vodní svodnici.

Blahoňůvka pramení na zamokřené louce u cesty mezi Křižínkovem a Pánovem, ale na katastru obce **Katov** (49.3210025 N, 16.2772556 E) v nadmořské výšce

470 m. Svou cestu končí nedaleko bývalého **mlýna Falcovy**, kde vtéká do Libochovky v nadmořské výšce 300 m.

Zajímavosti cesty krajinou

Své jméno získal tento drobný potok podle **Blahoňova**. Dnes miniaturní osada, část Kuřimského Jestřabí s pouhými jedenácti obyvateli leží nad středním tokem a až do roku 1950 byla správní obcí většiny západní strany údolí. Proto dala potoku své jméno.

Blahoňůvka je zajímavá tím, že na své trase **neprotéká žádnou obcí** nebo zastavěnou zónou, jen loukami a lesy. Horní polovinu trasy toku doprovází lesní cesta, dolní lesní silnička, takže lze celým údolím absolvovat příjemnou turistickou vycházku. Např. po žlutě značené turistické trase z Níhova do Dolních Louček. Lesní silničku zvanou Žleb od Deblínské-

ho rybníka do údolí Libochovky zase využívají cyklisté. Pro svůj charakter patřilo odlehlejší údolí Blahoňůvky a jejích četných drobných přítoků vždy k oblíbeným **trampským lokalitám**.

Pod osadou Blahoňov, na levobřežním přítoku Blahoňůvky, najdeme unikátní **přírodní vodopád**. Drobný potůček přepadá přes velký balvan do 2,5 m hloubky a tvoří pod skálou hlubokou tůň.

Blahoňůvka.

Foto: Vladimír Vecheta

CYKLUS KŘÍŽOVEK 2023: TIŠNOVSKÉ ULICE (4)

V letošním ročníku Tišnovských novin máte možnost soutěžit v rámci desetidílného cyklu křížovek, jejichž jednotlivým tématem jsou tišnovské ulice. V každé křížovce jsou tři tajenky. První tajenku tvoří současný název jedné z tišnovských ulic, ve druhé a třetí tajence jsou dva bývalé názvy tišnovských ulic, z nichž jeden je takový, jak se původně jmenovala ulice obsažená v první tajence.

Za správné vyluštění tajenek získává soutěžící po 1 bodu (tedy maximálně tři), určí-li správně, který z názvů ze 2. a 3. tajenky je původním názvem ulice uvedené v 1. tajence, získá další bod. Dokáže-li uvést, jak se dnes jmenuje ulice, jejíž původní název z 2. či 3. tajenky je zbývající (tedy se dle jeho názoru nevztahuje k 1. tajence), obdrží dva body navíc.

	ÚSILÍ	UMÝVADLO	VEJCE (V ESPE- RANTU)	ZÁJMENO OSOBNÍ	PLOT		ŘEŠETA	V KTERÉ DOBĚ	CHEM. ZN. AKTINIA	TESKNOTA		1. TAJENKA	BUNKR
ČÁST VĚTY						KARETNÍ HRA CHARLOTTA (DOM.)					SPZ OKR. BLANSKO		
2. TAJENKA											ZN. POLOMĚ- RU (FONET.) NÁTĚROVÁ HMOTA		
PLATIDLO V MACAU				VOJENSKÉ JEDNOTKY DNEŠNÍHO DNE					KRÚPĚJE TRHÁNÍM ODSTRANIT				
SPZ OKR. HODONÍN			ÚDAJE LITERÁRNÍ DÍLO					VYŘAZENÉ SPISY VČELÍ VÝROBEK					
NÁJEMNÉ						MIMO OBYDLÍ ZKR. DOMU ARMÁDY							HLAVA KLÁŠTERA
	HODNOSTÁŘ V KAPITULE	MOŘE (ANGLICKY) ROMANA (DOMÁCKY)				VYHYNULÝ PTÁK HISTORICKÁ PŘÍLBA					CO (SLOVENSKY) POPRSNÍK		
TLAČENICE					ISLÁMSKÝ HRAD PŘEDLOŽKA					ŠEVCOVSKÉ LEPIDLO MLÉČNÝ VÝROBEK			
VČELÍ SPOLE- ČENSTVO				DĚTSKÝ POZDRAV CHEM. ZN. PALLADIA		MANIOK ŽENSKÉ JMÉNO							
SIBÍŘSKÁ ŘEKA			PRAVOSLAVNÍ DUCHOVNÍ ZNAČKA KOSMETIKY					MUČIT ZN. GRAM. DESEK					
KELTSKÝ PĚVEC					LATINSKÝ POZDRAV PAKOSTNICE				CHEM. ZN. RADIA KOUPE			SPOJKA SOUŘADICÍ	ŠÍČÍ VLÁKNO
ZÁJMENO OSOBNÍ				ZPĚVNÝ PTÁK SPZ OKR. LITOMĚŘICE						ŘECKÝ BŮH PLODIVÉ SÍLY SOLMIZAČNÍ SLABIKA			
3. TAJENKA						PLOUTVO- NOŽCI							
PLASTICKÝ POVRCH NA STADIONECH						FLUORO- FOSFO- REČNAN VÁPENATÝ							

Rozluštění tajenek a správné odpovědi na další doplňující otázky (viz záhlaví stránky) pošlete nejpozději **do 17. května 2023** na adresu **noviny@kulturatisnov.cz**. Řešení z minulého čísla – tajenky: **Na Mlékárně, Josefa Uhra, U jatek**. Ulice Na Mlékárně se dříve jmenovala Josefa Uhra. Bývalá ulice U jatek se dnes nazývá Karasova.

Autoři: Martin Sebera, Václav Seyfert

MĚSTSKÁ KNIHOVNA TIŠNOV DOPORUČUJE

Z novinek:

Segovia, Sofia: Šepot včel

Příběh tajemného dítěte nadaného mocí změnit osud rodiny, která žije v zemi zmítané revolucí. Malý Simonopio, kterého objevili znetvořeného pod přikrývkou včel, je pro některé z místních předmětem pověr. Čím je starší, tím větší záhadou se pro své okolí stává. Když totiž zavře oči, spatří, co ostatní nevidí — to, co se má teprve stát, dobré i zlé. A tak chrání svou rodinu před hrozbami lidí i přírody a změní nejen osud rodiny Moralesových, ale i celého regionu. Zároveň však musí čelit svému strachu, tajemnému nepříteli a hrozbám války.

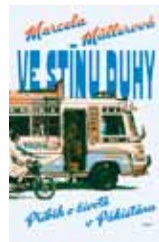

Blažková, Kateřina: Mízovník

Alyp je svět ryzí přírody, ve kterém není dovoleno cokoli vyrábět, a nevytváří se tam tak žádný odpad. Jeho obyvatelé nic neničí, na ničem neparazitují. V Alypu se však začíná dít něco podivného... Čtrnáctiletá Drája se do této země dostane se svým kamarádem Petrem a mají zjistit, co Alypu hrozí a proč se to dotýká i naší Země. Nová kniha pro mládež je vyprávěním o přátelství, rodinných vztazích a lásce, ale i napínavým a strhujícím fantasy a zabývá se také

tolik aktuálním tématem – vztahem člověka k přírodě a planetě. Petra Waldauf Slabá vytvořila ilustrace čarosvěta digitálně.

Stojí za přečtení:

Müllerová, Marcela: Ve stínu duhy

Představte si, že jste se s manželem právě přestěhovali do nového domu a každým dnem očekáváte příchod prvního dítěte. Ještě v porodnici pak od manžela dostanete zvláštní dárek — letenku do pákistánského Pešávaru a informaci, že tam bude pracovat. Autorka ve svých vzpomínkách prokládaných deníkovými zápisky zachycuje své mnohdy těžko uvěřitelné zážitky na pozadí toho, co se v letech 2007 a 2008 v Pákistánu skutečně událo. Nechte se pohltit svižným vyprávěním o zemi s bohatou kulturní tradicí a jejich tak trochu svérázných obyvatelích.

Fučíková, Renáta: Jakub a hvězdy

Odnepaměti lidé pozorují hvězdy, seskupují je v souhvězdí, dávají jim jména a vymýšlejí si k nim příběhy. Stejně si v této knize vymýšlejí příběhy i rodiče malého Jakuba, aby mu pomohli rozhodovat se v životě správně. Spisovatelka a ilustrátorka Renáta Fučíková se inspirovala kulturami z celého světa, aby vytvořila zcela novou mytologii vážící se ke dvanacti znamením zvěrokruhu. Naši hrdinové – statečná Brí, zbrklý Aplun, šikovný Jákob, krásná Kašape a osm dalších – tam čekají, až si přečtete jejich podivuhodná dobrodružství.

INZERCE

www.komplexnireality.cz
Mistní firma s tradicí od roku 1997.

KOMPLEXNÍ REALITY
Profesionální realitní servis od roku 1997.

Vaši makléři pro Tišnov a okolí...

TRADICE	JISTOTA	PROFESIONALITA
 Prodej nízkoenergetické hrubé stavby RD, Heroltice, CP 805 m ² Cena vč. provize 6 280 000 Kč	 Prodej pozemku, Drahonín, CP 2379 m ² , plocha úz. rezervy R2, mírně svažité Cena 1000,- Kč / m ²	 Prodej novostavby bytu 2+kk v OV, Tišnov, Klášterská, CP 58 m ² + terasa Cena/měsíc vč. provize 6 144 100 Kč
 Prodej zahrady, Kaly, CP 1 232 m ² , 40 m x 35 m, zaplacený, zaplacená přípojka elektřiny Cena 550.000,- Kč + provize RK	 Prodej novostavby bytu 3+kk v OV, Tišnov, Klášterská, CP 77 m ² + terasa Cena vč. provize 7 875 800 Kč	 Prodej podílu id. 1/2, Lomníčka, č.p. 98, 2 RD, napojeno na všechny IS, CP 1222 m ² Cena: 2 300 000 Kč + provize RK

Mgr. Milan Haouzka
776 077 842
office@komplexnireality.cz

Bc. Jitka Mikulová
775 163 208
makler@komplexnireality.cz

BcA. Aleš Cevava
734 202 434
info@komplexnireality.cz

Rádi vám poskytneme profesionální realitní služby podložené **20letými zkušenostmi.**
Budova Komerční banky, I. patro, Komenského nám. 124, 666 01 Tišnov
549 410 321 775 163 208 makler@komplexnireality.cz www.komplexnireality.cz

TENISOVÁ ŠKOLKA ZAČÁTEČNÍCI

Vážení rodiče, tenisový klub v Tišnově pořádá **nábor do tenisové školky** pro děti ve věku 5–9 let. Tréninky budou probíhat v měsících květen–září (včetně letních prázdnin) 2× týdně ve dnech pondělí a čtvrtky od 16.00 do 17.00 hod. Na trénink je potřeba tenisová raketa (možnost zapůjčení), sportovní oblečení, tenisová obuv (s hladkou podrážkou!), pití a švihadlo. Začínáme 20. 4. 2023 v 16.00 hod., ale je možné se připojit i později. Další informace najdete na webu klubu www.tenis-tisnov.cz.

SK Tenis Tišnov, z. s., Zdeněk Kunický (tel. 777 245 244)

KAM V TIŠNOVĚ za sportem

		Datum	Čas	Utkání nebo název akce	Místo	Organizuje
tenis	So	6. 5.	9.00	SK Tenis Tišnov – Start Brno, st. žactvo	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov
basketbal	So	6. 5.	9.00, 11.00	SKB Tišnov – BK Žabiny C, dívky U19, 2 utkání	sport. hala SSK	SK Basket Tišnov
tenis	So	6. 5.	11.00	SK Tenis Tišnov B – D&M Tennis Acad., st. žactvo	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov
tenis	So	6. 5.	14.00	SK Tenis Tišnov D – Slov. TK Břeclav, st. žáci	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov
fotbal	So	6. 5.	14.45, 17.00	AFK Tišnov – SK Vojkovice, st. a ml. dorost	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
tenis	Ne	7. 5.	9.00	SK Tenis Tišnov – BORS Club Břeclav, ml. žactvo	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov
tenis	Ne	7. 5.	9.00	SK Tenis Tišnov B – Spartak Jihlava B, ml. žactvo	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov
fotbal	Ne	7. 5.	9.00	AFK Tišnov – Sokol Dolní Loučky, st. příprava	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
fotbal	Ne	7. 5.	10.30	AFK Tišnov – FC Kuřim B, ml. příprava	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
tenis	Ne	7. 5.	14.00	SK Tenis Tišnov C – TK Třebíč B, ml. žáci	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov
tenis	Ne	7. 5.	15.00	SK Tenis Tišnov C – D&M Tennis Acad., dorost	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov
tenis	So	13. 5.	9.00	SK Tenis Tišnov – Spartak Jihlava, st. žactvo	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov
fotbal	So	13. 5.	9.00, 10.30	AFK Tišnov – AFK Tišnov B, st. a ml. příprava	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
tenis	So	13. 5.	11.00	SK Tenis Tišnov B – Spartak Jihlava B, st. žactvo	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov
fotbal	So	13. 5.	13.00, 15.15	Zbrojovka Brno – SFC Opava, st. a ml. dorost	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
tenis	So	13. 5.	14.00	SK Tenis Tišnov C – Slavoj Třešť, st. žactvo	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov
tenis	Ne	14. 5.	9.00	SK Tenis Tišnov – TC Brno, ml. žactvo	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov
fotbal	Ne	14. 5.	9.00, 10.45	AFK Tišnov – FC Boskovice B, st. a ml. žáci	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
tenis	Ne	14. 5.	11.00	SK Tenis Tišnov B – Spartak Jihlava B, dorost	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov
fotbal	Ne	14. 5.	17.00	AFK Tišnov – SK Šlapanice, muži	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
tenis	So	20. 5.	9.00	SK Tenis Tišnov – HTK Třebíč, minitenis	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov

fotbal	So	20. 5.	9.00	AFK Tišnov B – Sokol Dolní Loučky, st. příprava	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
fotbal	So	20. 5.	10.30	AFK Tišnov – FC Kuřim, ml. příprava	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
fotbal	So	20. 5.	10.30	AFK Tišnov B – FC Kuřim B, ml. příprava	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
tenis	So	20. 5.	11.00	SK Tenis Tišnov – TJ Žďár n. S., minitenis	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov
fotbal	So	20. 5.	15.15, 17.30	AFK Tišnov – FC Boskovice, st. a ml. dorost	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
fotbal	Ne	21. 5.	11.00, 13.15	Zbrojovka Brno – SC Znojmo, st. a ml. dorost	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
tenis	So	27. 5.	9.00	SK Tenis Tišnov – TC Brno B, dospělí	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov
fotbal	So	27. 5.	9.00, 10.45	AFK Tišnov – FC Moravský Krumlov, st. a ml. žáci	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
tenis	So	27. 5.	11.00	SK Tenis Tišnov B – TK Znojmo, dospělí	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov
tenis	So	27. 5.	14.00	SK Tenis Tišnov D – TC MJ Líšeň, st. žáci	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov
tenis	Ne	28. 5.	9.00	SK Tenis Tišnov – HTK Třebíč B, dorost	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov
tenis	Ne	28. 5.	11.00	SK Tenis Tišnov C – TK Třebíč, dorost	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov
tenis	Ne	28. 5.	14.00	SK Tenis Tišnov B – Spartak Jihlava B, ml. žactvo	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov
tenis	Ne	28. 5.	16.00	SK Tenis Tišnov C – HTK Třebíč, ml. žáci	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov
fotbal	Ne	28. 5.	17.30	AFK Tišnov – TJ Rajhradice, muži	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov

Změna programu vyhrazena. Aktuálně sledujte webové stránky klubů či vývěsky u sportovní haly.

KAM V TIŠNOVĚ přehled akcí v Tišnově a okolí

	Datum	Čas	Akce	Místo	Organizuje
	8. 5.	7.00–17.00	Pochod župou Pernštejnskou	Sokolovna Tišnov, hrad Pernštejn	T. J. Sokol Tišnov
	10. 5.	18.30–20.00	1. Absolventský koncert	sál MěKS Tišnov	ZUŠ Tišnov
	10. 5.	18.00–20.00	J. Šafařík: Nálet! – repríza přednášky	Městská knihovna Tišnov	MěKS Tišnov
	14. 5.	16.00–20.00	Den Matek	kulturní dům Železné	Železné obec
	14. 5.	14.00–18.00	Den lesních školek	hřiště pod hospůdkou Pod Květnicí	LKRT Kalužníček
	14. 5.	14.30–17.00	Sváteční odpoledne ke Dni matek	Park Farská zahrada	Koalice SPOLU
	15. 5.	19.00–21.00	Frída Oratorová – Večírek s cimbálem	Coffein	MěKS Tišnov
	16. 5.	18.30–20.00	Faltaband + Miniband	Kino Svatka	ZUŠ Tišnov
	19. 5.	16.00–21.30	Cesta ke svobodě	Farská zahrada	MěKS Tišnov
	20. 5.	17.00–21.00	Vernisáž výstavy + Tišnovská muzejní noc	GJJ, Muzeum města Tišnova	MěKS Tišnov
	21. 5.	13.00–16.00	Pohádkový park	Park pod kostelem a Farská zahrada	Inspiro Tišnov
	23. 5.	19.00–21.00	Um-ca-ca	Coffein	MěKS Tišnov
	24. 5.	14.00–15.20	Písničky ze starých časů – Taková či maková	Penzion, knihovna, Králova 1742	deTOX
	24. 5.	18.30–20.00	2. Absolventský koncert	sál MěKS Tišnov	ZUŠ Tišnov
	26. 5.	18.00–19.30	Absolventský koncert pobočky Deblín	sál ZUŠ Tišnov	ZUŠ Tišnov
	27. 5.	15.00–22.00	Tišnov historický – tržová slavnost	město Tišnov	MěKS Tišnov
	29.–30. 5.	17.00–23.00	Taneční koncerty ZUŠ	Kino Svatka	ZUŠ Tišnov

3. 4. – 30. 8. 2023

Městská a krajinářská fotografie

Městská knihovna Tišnov, oddělení pro dospělé

KAM v Tišnově zobrazuje pouze akce zadané a uveřejněné organizátory do data uzávěrky na portálu Kultura v Tišnově a okolí – www.kulturatišnov.cz.

Druh akce:

výstava

divadlo

tanec

Organizuje:

Muzeum města

Podhorácké muzeum

Základní umělecká škola

hudba

promítání

sport

Městská knihovna

MAS Brána Vysočiny

Centrum sociálních služeb

přednáška

akce pro děti

ostatní

MěKS

RC Studánka

T. J. Sokol Tišnov

Galerie J. Jambora

Inspiro

Ostatní

KURZ TECHNIKY AKVARELU**čtvrtek 4., 11., 18., 25. 4. 2023
17.30–19.00 hod.****GJJ, Brněnská 475, Tišnov**

Vyzkoušejte si, jak se Vám pracuje s jemnou, ale i živelnou technikou malby akvarelem. Pod vedením lektorky Lucie Zikánové se naučíte základní techniky při tvorbě s akvarelem, budete mít možnost experimentovat a odhalit svůj osobitý styl. Individuální přístup zajištěn. Měsíční kurz: 1 700 Kč, tříměsíční kurz: 4 800 Kč. Výtvarný materiál zahrnut v ceně. Informace a registrace na lucie.zikanova@kulturatishnov.cz.

VYSOČINA V OBRAZECH**6. 5. – 4. 6. 2023****so, ne, svátky 13.00–17.00 hod.
Synagoga Lomnice, Židovské nám.**

Galerie V-ATELIER a městys Lomnice vás zvou na jarní výstavu obrazů námětově inspirovanou Vysočinou. Představí se více než dvě desítky současných malířů, kteří ve své tvorbě reflektují krajinu Vysočiny v různých ročních obdobích a náladách.

**TURISTICKÝ POCHOD A CYKLOJÍZDA
ŽUPOU PERNŠTEJSKOU****8. 5. 2023, 16.00 hod.****Sokolovna Tišnov, start 7.00–10.00****Nádr. ČD Doubravník, start 8.00–10.15****Nádr. ČD Borač, start 8.00–10.15****Hrad Pernštejn, cíl od 10.00**

TJ Sokol Tišnov, TJ Sokol Doubravník a Charita Tišnov pořádají tradiční turistický pochod a cyklistickou jízdu Župou Pernštejskou s cílem pochodu na hradě Pernštejně. Nejkratší trasa bude startovat jako vždy na nádraží u Doubravníka. Z nádraží v Borači bude startovat trasa dlouhá 17 km. Nejdelší pěší trasy a cyklotrasy budou startovat ze sokolovny v Tišnově. Všechny srdečně zveme na procházku nebo projížďku jarní přírodou našeho krásného kraje. Více informací najdete na www.stránkách TJ Sokol Tišnov.

RELAXACE A IMAGINACE**11. 5. 2023, 18.30–20.00 hod.****RC Studánka, Tišnov**

Přijďte si odpočinout po náročném pracovním vytížení! Relaxační metody přinášejí pocity osvěžení, uklidnění a štěstí. Tyto pozitivní pocity neprožívá jenom mysl, ale celé tělo. Relaxace a imaginace probíhá v malém počtu účastníků pod vedením psycholožky Mgr. Hany Pelčákové Kubecové.

FÉROVÁ SNÍDANĚ**13. 5. 2023, od 9.00 hod.****park na nám. 28. října, Tišnov**

Spolek Za sebevědomé Tišnovsko a Ekoporadna Tišnovsko vás zvou na společnou snídani na podporu fair trade produktů i výrobků místních farmářů a pěstitelů. Upečte oblíbený koláč s domácí marmeládou a z vajíček šťastných slepic, podělte se o chléb z mouky blízkého mlýna či pomazánku z první jarní zeleniny ze zahrádky. My vás na oplátku pozveme na výbornou fair trade kávu, čaj nebo kakao a zaručeně dobrou náladu.

**SVÁTEČNÍ ODPOLEDNE
KE DNI MATEK****14. 5. 2023, 14.30–17.00 hod.****Farská zahrada, Tišnov**

Setkání věnované Dni matek pořádá už podruhé Koalice SPOLU. Pro maminky i pro babičky budou tančit a recitovat děti z KVJ, atmosféru podpoří kapela Zkusmeto. Děti budou také vyrábět drobné dárečky a přání, oslavenkyně potěší perníčky. Proběhnou malé soutěže s výhrou, bude občerstvení i překvapení. Těšme se na sváteční odpoledne a přejme si pěkné počasí.

SWAP**17. a 18. 5. 2023, 15.00–18.00 hod.****Velký sál MěKS Tišnov, Mlýnská**

SWAP je výměna krásných kousků ze šatní skříňky i domácnosti. Věci, které jsou funkční, čisté a bez poškození, které chcete věnovat, přineste ve středu do Velkého sálu. Zde je od vás převzeme. Nosit můžete oblečení, ložní prádlo, očištěnou obuv, drogerii do data expirace, bižuterii, hračky, sportovní potřeby, knihy, kuchyňské potřeby, těhotenskou módu, drobné potřeby pro domácnost aj. Prosím, nenoste dětské oblečení do vel. 164.

Ve čtvrtek si přijďte prohlížet a vybírat z vystavených věcí. Vstupné (hlavní SWAPovací den): 15.00–16.30 / 50 Kč, 16.30–8.00 / 20 Kč. Více informací naleznete na www.tictishnov.cz.

Po celý rok můžete swapovat i na Facebooku, po přidání do skupiny SWAP Tišnovsko. Děkujeme, že recyklujete. Budeme se těšit na viděnou.

TIŠNOVSKÁ MUZEJNÍ NOC**20. 5. 2023, 17.00–21.00 hod.****GJJ, Brněnská 475, Tišnov**

17.00 h – zahájení výstavy Rezonance: Inge Kosková, Matěj Frank, Lada Semecká

17.30 h – komentovaná prohlídka výstavy s autory (v galerii a veřejném prostoru města)

18.30 h – hudební vystoupení – Martin Janíček, Marek Matvíja (shakuhachi)

17.00–20.00 – dílničky pro děti na téma zvuk v umění a kresba, arteterapie

17.00–20.00 – úniková hra Záchrana Země pro děti (8–14 let) i dospělé ve Farské zahradě

Občerstvení kavárna Coffein

VERNISÁŽ VÝSTAVY REZONANCE**Inge Kosková, Matěj Frank,
Lada Semecká****20. 5. 2023, 17.00 hod.****GJJ, Brněnská 475, Tišnov**

Stěžejním tématem výstavního projektu Rezonance je inspirace tří generací umělců zvukem, tělem, krajinou a meditačními technikami. V oblasti intuitivní kresby představíme olomouckou umělkyni Inge Koskovou (1940). V oblasti sochy a site-specific instalací ve veřejném prostoru i v galerii prezentujeme opavského umělce Jiřího ve Vídni Matěje Franka (1989). Zvukové skleněné a keramické objekty a obrazy ovlivněné japonskou kulturou představí sklářská umělkyně Lada Semecká (1973) z Teplic. Vernisáž hudebně doprovodí sochař a zvukový designér Martin Janíček a hráč na japonskou flétnu shakuhachi Marek Matvíja.

NECH ROZEZNÍT SVŮJ OBRAZ!**20. 5. 2023, 17.00–20.00 hod.****GJJ, Brněnská 475, Tišnov**

Dílna v rámci Tišnovské muzejní noci a vernisáže výstavy Rezonance. Tajemné zvuky meditačních zvonů, obrazy ze skla. Už jste si položili někdy otázku, jak by vypadaly zvuky, kdyby byly namalované? Kytaru by představoval trojúhelník, flétna by se proměnila ve vlnku a buben v zamořtanou čmáranici. A jde to i naopak! Namalujete obraz a necháte jej rozeznít. Jak? Připravili jsme interaktivní dílnu, která bude zaměřená na zvuk v umění. Děti si vyzkouší práci s improvizovanými nástroji, jejichž jednotlivé zvuky se pokusí zaznamenat barevně na papír a poté svůj výtvar nechají rozeznít v rámci tabletové aplikace. Svůj výtvarný/hudební výtvar nám budou moci nasdílet. Nejlepší tři výtvary čeká v galerii ocenění.

PŘEDPORODNÍ PŘÍPRAVA**25. 5. 2023, 18.15–20.00 hod.****RC Studánka, Tišnov**

Na kurzu se budeme věnovat těhotenství, přípravě na porod, výběru porodnice, porodnímu plánu, průběhu porodu, bondingu, šestinedělí,

kojení a péči o novorozence. Závěrečné setkání s fyzioterapeutkou je zaměřeno na bezpečné pohovávání a manipulaci s novorozencem.

SOBOTNÍ VÝTVARNÁ DÍLNA – BRÁNA NEBES

27. 5. 2023, 15.00–18.00 hod.
stánek GJJ, Trhová slavnost,
nám. Míru, Tišnov

Historické stavby mají svůj příběh. Kostely a kláštery jsou obetány poutavou atmosférou. Obzvláště nás přitahují pro svůj už dnes výjimečně bohatý architektonický vzhled. Jedna z takových památek je nedaleko Tišnova. Všichni znají významný klášter Porta coeli – Bránu nebes! Přijďte do stánku Galerie Josefa Jambora na tišnovskou trhovou slavnost prozkoumat známé sakrální stavby technikou ryté kresby. K dispozici bude spousta atraktivních předloh. Dále si můžete vyrobit dřevěný historizující obraz s proslulým tišnovským lvem.

JAK VYCHOVÁVAT HOLKY A NEZBLÁZNIT SE

30. 5. 2023, 16.30–19.30 hod.
RC Studánka, Tišnov

Zveme vás na seminář Vladky Bartákové, na kterém rodiče holek zjistí, co se děje v holčičím oxytocinovém mozku a co je kdy u holek vlastně všechno normální. Rodiče získají pár efektivních nástrojů, jak zvládnout jejich i své emoce, jak se s nimi domluvit bez řvaní a jak jim pomoci k sebevědomí a k dobrému vztahu s mámou i s tátou.

DEN DĚTÍ VE STUDÁNCE

1. 6. 2023, 9.00–12.00 hod.
RC Studánka, Tišnov

Přijďte se svými dětmi do RC Studánka oslavit Den dětí a užít si pohodové dopoledne. Návštěvníky přijede rozveselit klaun Bublino se svým bublinovým vystoupením. Můžete se těšit i na výtvarnou dílnu, skákací hrad a další aktivity pro

děti. Pro velké i malé návštěvníky bude připraveno občerstvení. Je nutné přihlásit se předem.

BLEŠÍ TRHY

3. 6. 2023, 8.00–11.00 hod.
nám. Míru, Tišnov

Podpořte udržitelné hospodaření a snížení množství odpadu nákupem „z druhé ruky“ na tradičních bleších trzích. Nepotřebné věci, které jsou funkční, ale už pro vás doma nemají využití či jsou nevhodnými dary, mohou jiného potěšit a být znovu využity. Věci můžete darovat spolku Za sebevědomé Tišnovsko (doneste ve čt 25. 5. a 1. 6., 14–18 hod. do Ekoporadny) nebo je sami na trzích prodávat (domluva na tel. 549 439 851).

PRVNÍ POMOC U KOJENCŮ, BATOLAT A PŘEDŠKOLNÍCH DĚTÍ

10. 6. 2023, 9.00–13.00 hod.
RC Studánka, Tišnov

Naučte se zvládnout život ohrožující situace u dětí. V kurzu si vyzkoušíte postupy první pomoci zaměřené na řešení akutních stavů miminek a dětí v domácím i venkovním prostředí. Naučíte se, jak zvládnout dítě v bezvědomí, dušení cizím tělesem, resuscitaci a zastavení krvácení. Kurz je veden prakticky s možností si vše vyzkoušet. Je nutné přihlásit se předem.

Městská knihovna Tišnov

POSNÍDEJTE V KNIHOVNĚ S...

Michalem Miovským
REGULACE NÁVYKOVÝCH LÁTEK
18. 5. 2023 v 8.30 hod.
Oddělení pro dospělé

Dopřejte si ranní šálek inspirace a sledujte v knihovně on-line přednášku profesora Michala Miovského. Dozvíte se, proč je téma regulace návykových látek tak složité, proč bez pochopení a znalosti historie není možné toto téma úspěšně řešit a vyřešit dnes. V knihovně pro vás bude připravena lehká snídaně. Vstupné: zdarma

LOMNICE HISTORICKÁ

18. 5. 2023 v 9.30 hod.
Oddělení pro dospělé
výlet do Lomnice

Pojďte s námi objevovat historii Lomnice a její památky. Společně navštívíme lomnický zámek, zámeckou kapli i oranžerii. Provádí lomnická rodačka Lea Pavlišová. Kapacita je omezena. Přihlášení do 16. května nutné. Bližší informace na www.mktisnov.cz. Vstupné: 90 Kč

DLOUHÁ PUNČOCHA DOPORUČUJE KNIHY DĚTEM

29. 5. 2023 v 15 hod.
Oddělení pro dospělé

Zuzka a Marcela z oblíbeného dětského knihkupectví Dlouhá punčocha v Brně přijdou do tišnovské knihovny, aby nám daly tipy na své nejoblíbenější knihy pro děti do 6 let. Budeme si povídat i o tom, jak vést děti ke čtení. Kapacita je omezena. Přihlaste se na www.mktisnov.cz. Vstupné: dobrovolné

BURZA KNIH

22. 5. – 2. 6. 2023
Oddělení pro dospělé
přednáškový sál

Prodáváme vyřazené dospělé i dětské knihy! Přijďte si pro tu svou – radost za pár korun. Burza je přístupná v otevírací době dospělého oddělení: po, st, pá 8–18 hodin. Vstupné: zdarma

2. 9.00 **ACH, TA MOJE HLAVA!** SENIOŘI
Trénování paměti | uzavřený kurz pro přihlášené

2. 10.30 **ACH, TA MOJE HLAVA!** SENIOŘI
Trénování paměti | uzavřený kurz pro přihlášené

2. 16.00 **ČTENÁŘSKÝ KLUB PRO RODIČE S DĚTMI** DĚTI
Pro děti od 3 let | zdarma | přihlášení nutné

3. 9.30 **KNIŽNÍ KLUBÍK PRO MIMINKA** DĚTI
O poezii pro nejmenší
Pro rodiče s dětmi do 12 měsíců | zdarma | přihlášení nutné

3. 16.45 **UMĚNÍ V MARKRABSTVÍ DVOJÍHO LIDU**
Univerzita volného času | uzavřený kurz pro přihlášené

4. 9.30 **ŽIDOVSKÁ HISTORIE LOMNICE**
Výlet do Lomnice | 90 Kč | přihlášení nutné

10. 9.30 **KNIŽNÍ KLUBÍK PRO BATOLÁTKA** DĚTI
Rozpustilé básničky pro malé dětské ručičky
Pro rodiče s dětmi od 1 roku do 2 let | zdarma | přihlášení nutné

10. 10.30 **KNIŽNÍ KLUBÍK PRO BATOLÁTKA** DĚTI
Rozpustilé básničky pro malé dětské ručičky
Pro rodiče s dětmi od 1 roku do 2 let | zdarma | přihlášení nutné

16. 9.00 **ACH, TA MOJE HLAVA!** SENIOŘI
Trénování paměti | uzavřený kurz pro přihlášené

16. 10.30 **ACH, TA MOJE HLAVA!** SENIOŘI
Trénování paměti | uzavřený kurz pro přihlášené

17. 9.30 **KNIŽNÍ KLUBÍK PRO MRŇATA** DĚTI
Kuk do oříšku!
Pro rodiče s dětmi od 2 do 3 let | zdarma | přihlášení nutné

17. 16.45 **UMĚNÍ V MARKRABSTVÍ DVOJÍHO LIDU**
Univerzita volného času | uzavřený kurz pro přihlášené

18. 8.30 **REGULACE NÁVYKOVÝCH LÁTEK**
On-line přednáška profesora Michala Miovského | zdarma

18. 9.30 **LOMNICE HISTORICKÁ**
Výlet do Lomnice | 90 Kč | přihlášení nutné

22. 15.30 **TIŠNOVSKÉ BABIČKY ČTOU DĚTEM** DĚTI
Pro děti od 4 let | doporučené vstupné 25 Kč

29. 15.00 **DLOUHÁ PUNČOCHA**
DOPORUČUJE KNIHY DĚTEM
Přednáší Zuzka a Marcela z knihkupectví Dlouhá punčocha | vstupné dobrovolné

Na akce se můžete přihlásit v knihovně
nebo přes web knihovny www.mktisnov.cz

Maluj jako Daisy Mrázková
7. ročník výtvarné soutěže Vezmi si pastelku,
tužku, štětec...
3. 4. – 16. 6. 2023

Městská a krajinná fotografie
Výstava Klubu přátel fotografie Tišnov
3. 4. – 30. 8. 2023

Otevřená Multimediální dílna
Přijďte si hrát a naučte se při tom programovat!
po, st, pá 12.00–18.00 hodin

1. po	17.00	SUPER MARIO BROS. VE FILMU USA 92' animovaný/komedie 150/130 Kč dab.	
	19.30	KRÁSNÁ KATASTROFA USA 105' romantika/drama 15+ 150 Kč tit.	PREMIÉRA
3. st	19.30	STRÁŽCI GALAXIE: VOLUME 3 USA 150' dobrodružný/sci-fi 12+ 150 Kč tit.	PŘEDPREMIÉRA
4. čt	18.00	STRÁŽCI GALAXIE: VOLUME 3 USA 150' dobrodružný/sci-fi 12+ 150 Kč dab.	
6. so	17.00	MIA A JÁ VE FILMU D/AUS 82' animovaný/rodinný 150/130 Kč dab.	
	19.30	SISU FIN 91' válečný/akční 15+ 150 Kč tit.	PREMIÉRA
7. ne	18.00	STRÁŽCI GALAXIE: VOLUME 3 USA 150' dobrodružný/sci-fi 12+ 170 Kč dab.	3D
8. po	17.00	SUPER MARIO BROS. VE FILMU USA 92' animovaný/komedie 150/130 Kč dab.	
	19.30	SISU FIN 91' válečný/akční 15+ 150 Kč tit.	
9. út	17.00	SLUŽKA ČR/SR 110' drama/historický 12+ 70 Kč	KINO ZA POLOVIC
11. čt	19.30	ŽIVOT PRO SAMOUKY ČR 90' komedie 12+ 150 Kč	PREMIÉRA
13. so	18.00	STRÁŽCI GALAXIE: VOLUME 3 USA 150' dobrodružný/sci-fi 12+ 150 Kč dab.	
14. ne	17.00	ŽIVOT PRO SAMOUKY ČR 90' komedie 12+ 150 Kč	
	19.30	FALCON LAKE KAN 100' romantika/mysteriózní 12+ 150 Kč tit.	PREMIÉRA
17. st	19.30	ERIC CLAPTON: ACROSS 24 NIGHTS VB 115' hudební 12+ 250 Kč	PREMIÉRA
18. čt	19.30	PŘEDTÍM, NYNÍ A POTÉ RI 103' drama 120 Kč tit.	PREMIÉRA
19. pá	19.30	RYCHLE A ZBĚSILE 10 USA 129' akční 12+ 150 Kč tit.	PREMIÉRA
20. so	17.00	MYŠKA PATTIE: NA VLNÁCH DOBRODRUŽSTVÍ FR 95' animovaný/rodinný 150/130 Kč dab.	PREMIÉRA
	19.30	ŽIVOT PRO SAMOUKY ČR 90' komedie 12+ 150 Kč	
21. ne	17.00	ZNOVU SE ZAMILOVAT USA 102' romantika/komedie 150/130 Kč tit.	PREMIÉRA
	19.30	HYPNOTIK USA 93' akční/thriller 15+ 150 Kč tit.	PREMIÉRA
23. út	17.00	BUĎ CHLAP! ČR 96' komedie/dobrodružný 70 Kč	KINO ZA POLOVIC
25. čt	18.00	SAINT SEIYA: RYTÍŘI ZVĚROKRUHU – POČÁTEK USA/JAP 113' dobrodružný/akční 150/130 Kč tit.	PREMIÉRA
26. pá	19.30	MUŽ, KTERÝ STÁL V CESTĚ ČR/UK 120' drama/životopisný 12+ 150 Kč	PREMIÉRA
27. so	17.00	ŽIVOT PRO SAMOUKY ČR 90' komedie 12+ 150 Kč	
	19.30	RYCHLE A ZBĚSILE 10 USA 129' akční 12+ 150 Kč dab.	
28. ne	17.00	MALÁ MOŘSKÁ VÍLA USA 137' rodinný 150/130 Kč dab.	PREMIÉRA

VSTUPENKY lze zakoupit:

- na pokladně kina hodinu před začátkem představení
- v TIC na nám. Míru 120
pondělí, pátek: 8.00–12.30, 13.00–18.00
úterý, středa, čtvrtek: 8.00–12.30, 13.00–15.30
- online na webu kina

Web: www.kinosvratka.czFacebook: [KinoSvratka](#)

Pokladna telefon: 530 334 021

ŘIDIČ/KA NÁKLADNÍHO AUTOMOBILU SK. „C“

Firma RAPO BRNO, s.r.o.
hledá uchazeče na pozici:

Mzda od 28 000 do 33 000 Kč/měsíc

- Rozvoz potravin v rámci Jihomoravského kraje.

Jednosměnný provoz

Kontaktujte p.Vrba na tel.: 605 295 210

Domov sv. Alžběty
– domov pro seniory
Nelepeč – Žernůvka,
Žernůvka 12, 666 01 Tišnov

PŘIJME

na hlavní pracovní poměr, zkrácený pracovní
úvazek nebo dohodu o provedení práce

PRACOVNÍCI PŘÍMÉ OBSLUŽNÉ PÉČE (pečovatelku)

Nabízíme:

- práci v příjemném kolektivu a pracovním prostředí
- dobré mzdové podmínky
- osobní ohodnocení a čtvrtletní odměny
- 25 dnů dovolené
- zvýhodněné stravování
- příspěvek na penzijní připojištění a další bonusy

Nástup dle dohody.

Podrobnější informace získáte na tel. 549 411 526
kl. 113 nebo 120, mobil: 731 646 705, 736 274 980.

Životopisy zasílejte na email:
reditel@dosa.cz, vrchni@dosa.cz.

PRO STŘEDISKO OBROBNA HLEDÁME NOVÉ KOLEGY

Obsluha CNC horizont. vyvrtávačky

Požadujeme: dobrý zdravotní stav, praxi v oboru, znalost
výkresové dokumentace, ochotu pracovat ve 2směnném
provozu. Znalost systému Heidenhain výhodou.

Náborový příspěvek
30 000 Kč

Mzda od
31 000 Kč

Náborový příspěvek
50 000 Kč

Mzda od
45 000 Kč

Pomocný pracovník kontroly

Požadujeme: dobrý zdravotní stav, ochotu pracovat ve 2směnném
provozu, znalost výkresové dokumentace, manuální zručnost,
zkušenost s prací na soustruhu vítaná.

Ke mzdě nabízíme: příspěvek na dopravu až 2 000 Kč / 5 týdnů dovolené / čtvrtletní výkonové prémie /
stravné a závodní stravování / příspěvky na volnočasové aktivity

NÁSTUP MOŽNÝ IHNED!

Rádi Vám informace k volným pozicím upřesníme.
Kontaktujte nás na tel.: 566 591 129, případně zašlete písemnou žádost s životopisem
na adresu prace@zelezarny.cz

**ŽELEZÁŘNY
ŠTĚPÁNOV**

VÝROBNÍ ZÁVOD
TIŠNOV-ŽELEZNÉ

TRADIČNÍ ČESKÝ VÝROBCE
VITAMINOVÝCH DOPLŇKŮ
A NÁPOJŮ CAPRI-SUN

**PRACUJTE V MÍSTĚ BYDLIŠTĚ
NEZTRÁCEJTE ČAS DOJÍŽDĚNÍM**

mechanik – seřizovač

- do třisměnného a nepřetržitého provozu
- nástupní mzda v závislosti na vaší praxi a zkušenostech 32 000-36 000 Kč
- nástupní bonus 30 000 Kč

Benefity: roční docházkový bonus 24 000 Kč, 5 týdnů dovolené, nárůst mzdy po zaučení, po jednom roce smlouva na dobu neurčitou a další

Staňte se součástí našeho týmu
Více informací na www.vitar.cz/kariera
tel.: 577 644 709 | e-mail: personalni@vitar.cz

Staňte se součástí týmu zaměřeného na poskytování služeb v oblasti výroby a rozvodu tepla a elektrické energie pro odběratele tepla – uživatele a vlastníky nemovitostí

OBSLUHA ZDROJŮ TEPLA
(lokalita Tišnov)

- Provádění obsluhy, kontrol, údržby a drobných oprav zdrojů na výrobu tepla
- Nabízíme odborné kurzy k dosažení vyšší kvalifikace, 5 týdnů dovolené a další firemní benefity

Máte zájem o nabízenou pracovní pozici?
Volejte +420 777 707 753, pište prace@cergo.cz
Najdete nás na adrese: Jungmannova 1899, 666 01 Tišnov

**POŘÁDNÝ INTERNET A TV
OD MÍSTNÍHO
POSKYTOVATELE**

**Koráb 131, Tišnov
tel.: 515 539 800**

INTERNET od 285 Kč

500 Optik
250 Optik
100 Wifi
150 Optik

YC Net

www.lunek.cz

Snižte Vaše účty za energie!

- Vše zařídíme za Vás
- Vysoká návratnost
- Nabídka na míru

lunek

Váš dodavatel
solárních elektráren

**NA TRHU
OD ROKU 2006**

Tišnov historický

trhová slavnost města Tišnova

26.–27. 5. 2023

~ 26. 5. 2023

- 10.30–11.30 **ZŠ Tišnov, nám. 28. října**
– vernisáž projektu „Škola ve městě, město ve škole“
- dopoledne **Gymnázium Tišnov, hřiště**
– jazykový workshop pro místní ZŠ „Město Tišnov, cizí jazyky“
- od 14.00 **SVČ INSPIRO, venkovní prostory** – výstava modelů historických budov
Komunitní odpoledne Studentského parlamentu Gymnázia Tišnov

~ 27. 5. 2023

- 16.00–20.00 **Radnice, zasedací místnost** – výstava dětských a žákovských prací
nám. Míru Tišnov
- 15.00–21.30 Stánky s dobovými řemesly, občerstvení
Kulturní program
- 15.00–20.00 Historický kolotoč
- 16.00 Procházka za historií – odchod od kostela
- 17.00 Pohádka Honza a drak – Dřevěné divadlo
- 17.40–18.00 Středověká hudba Bakchus
- 18.00 Slavnostní zahájení
- 18.05–18.15 Kouzelnická dílna ÚdiF
- 18.20 Taneční vystoupení ZUŠ Tišnov
- 18.25–18.35 Středověká hudba Bakchus
- 18.40–20.00 Historický komponovaný program
příchod průvodu královny Konstancie – Karasovo divadlo, kejklíři,
akrobaté – T. J. Sokol Tišnov, skupina historického šermu Victorius,
středověká hudba Bakchus, žongléři – Divadlo Kufr, promenáda
v dobových kostýmech, klavírní vystoupení ZUŠ Tišnov
- 20.45 Promítání historických fotografií
- 21.00 Žongléři, ohňová podívaná – Divadlo Kufr

město
TIŠNOV

**MĚSTSKÉ
KULTURNÍ
STŘEDISKO
TIŠNOV**

Na programu se podílely: Gymnázium Tišnov, JSDH Tišnov,
Karasovo divadlo, KVJ, MB Podhorácké muzeum, MŠ Na Paloučku,
MŠ Sluníčko, MŠ U Humpolky, Skupina historického šermu Victorius,
SŠ a ZŠ Tišnov, SVČ INSPIRO, T. J. Sokol Tišnov, ZŠ Smíškova,
ZUŠ Tišnov, ZŠ Tišnov, nám. 28. října, ZŠ ZaHRAda

